

EGYETÉRTÉS

Előfizetési árak: Egész évre 28 korona. Félévre 14 korona. Negyedévre 7 korona. Egy hónapra 2 korona 40 fillér. Egyes szám helyben és vidéken 10 fillér.

Főszerkesztő
Dr. PAP ZOLTÁN

Szépirodalmi főmunkatárs
EÖTVÖS KÁROLY

Szerkesztőség és kiadóhivatal: VI., Eötvös-utca 32.
TELEFON-SZÁM:
Szerkesztőség 788. Kiadóhivatal 700.

Keverik a kártyát.

Budapest, augusztus 11.

A politikai világban nyári szenzációknak nincsen hitelük. Amikor az események kánikulai álmukat aluszzák, a lapok krónikásai sokkal kevesebb skrupulussal rostálják meg a kapott információk hihetőségét, mert örülnek rajta, ha van miről beszámolniuk s van mivel ébren tartani a publikum érdeklődését. Nyárszakán azért gyanakvó a publikum, nehezen hisz, ritkán izgatódik. A nyári szenzációk együtt születnek és együtt pusztulnak a huszonnégy óras életű tisztavirággal.

A mostani nyár azonban mintha kivétel volna a rendes szabály alól. A legtöbb hír felszine alatt lappang valami igazság, mert maga a politikai helyzet is kiforrotlan s ezért olvasók és krónikárok egyaránt érzik, hogy eseményeknek kell bekövetkezniök. A pártok egyensúlyviszonya eltolódott. Mindegyik pártban vannak elemek, amelyek nehezen férnek meg egymással, viszont sokan, akik más-más pártban vannak és azonos törekvésekkel közelednek egymáshoz. A politikai világ atomjai újfajta vonzással és taszítással keresik egymást, a közvélemény pedig érzi, hogy a mai erőviszonyok halálra vannak ítélve s nem sokára új világ épül a meglévő romjain. Ebben a sejtésben szenzibilisebbek és fogékonyabbak az emberek, mint máskor; ez okozza, hogy bár a politikai színpad üres, a figyelő közönség a káni-

kula daczára helyén marad és a kulisszák mögül jövő neszre fülel, hogy nem-e hall valamit, ami jelezne, hogy milyen lesz az ezután következő felvonás?

Az aktorok pedig, akik a színpadról a kulisszák mögé vonultak, keverik a kártyát. Mi kerül ki a pakliból, az még homályos kérdés, bárha fölötte fontos az ország jövője szempontjából, mert az ezután következő kártyakiosztástól függ, hogy kik lesznek Magyarország jövőendő vezérei s hogy ezek a vezérek milyen tervvel, milyen szándékkal jönnek, hogy mindannyiunkat, akik ezen a földön élünk, boldogítsanak?

Jöhet például alakulás, amelyikben a függetlenségi párt elveinek domináló vezetése mellett történik egy fuzió s ez a fuzió magával hozza az önálló bankot, jó előre biztosítja a vámterület önállóságát, a nép javára reformálja az adórendet, stb. Ki vonja kétségbe, hogy ha így keverődnek a kártyák, maga a nemzet söpri be a nyereség javarészét s csak dicsérmünk kell azt a kezét, amelyik a kártyákat így keverte?

Amde az is lehet, hogy kevesebb szerencsénk akad s hogy a kulisszák mögött készülő színjátéknak nem lesz okunk örvendezni. A színpad mögött vannak, akik a liberálisizmus kárára keverik a kártyát s szeretnék, hogyha az összes reakcionárius szellemű együttérzőket sikerülne kihalásni a pakliból, hogy azután ezek közös erővel fogjanak össze a legfőbb hatalom megszerzésére. Mennyire szervezik, mennyire keresik s

mennyire megtalálták egymást ezek az elemek, azt mutatja az, hogy külön pártba való tömörülés nélkül máris sikerült nekik egy kevéssé a maguk célja felé billenteni a ma élő kormányzat irányát. Tagadhatatlan, hogy, különösen Apponyi befolyásának hála, klerikális feketeséggel színeződtek némely kormányzati tények s hogy a közvélemény már régóta nem olyan szemmel nézi a ma uralkodó rendszert, mint a liberálisizmus legmagasabb rangú kivirágzását.

Komolyan kell hát venni azt az eshetőséget, hogy egy klerikális alakulás támad a mai új formát kereső kaoszából, melyben a függetlenségi párt konzervatív hajlandóságú tagjai fognának össze a néppárttal, kiszorítva maguk közül az alkotmánypártot és a függetlenségi párt liberális elemeit. Nem lehetetlen, hogy ez a fekete fuzió is a függetlenségi párt zászlóját sajátítná ki a maga céljaira, sőt az sincs kizárva, hogy egy ilyen tömörülés mindjárt elég hatalmas volna arra, hogy a legfőbb hatalom birtoka után aspiráljon.

Az ilyen aspirációk azonban aligha lennének valami eredményesek. Az udvarnak egy része — ugyanaz, amelyiknek Luegerék ausztriai uralma is kedves, valószínűleg szimpátiával fogadná a fekete blokk próbálkozását, de merjük remélni, hogy a legilletékesebb faktor, maga az uralkodó nem, adná hozzá a beleegyezését. Magyarországon a liberális hagyományok sokkal erősebb gyökeret vertek, semhogy a közvélemény

Rossz lány volt!

Irta: Benda Jenő.

(Utánnyomás tilos.)

1.

Késő este színházból jöttek az Isaák-lányok. Sietve jöttek, hogy mihamarabb otthon legyenek, mert nem szokták meg az éjszakai kóringzálást. A hazai utca sarkán egy pillanatig némi kellemetlen szorongás fogta el mind a kettő szívét. A kis sikátor egészen üres volt; a magas bérkaszárnnyák fekete árnyékában csak néhány szomorú gázlámg pislikolt. Csönd, barátságatlan homály fogadta a leányokat, akik erre ösztönyszerűleg összeálltak; de mind a kettő óvakodott attól, hogy ezt a megriadó gyengeséget a másik előtt elárulja. Karonfogva, ütemes, határozott lépésekkel mentek be a kihalt utcába, mint a masírozó katonák.

Hosszu megszokás, egy együtt töltött élet folytonos próbája milliméterre egyforma hosszúra szabta lépéseiket. S egymáshoz simította, egy kaptafára alakította magukat a leányokat is. Márta magas volt és széke, Ilona középtermetű és barna, mégis egyformák voltak; ha az ember az egyiket látta, a másik jutott eszébe. Ugyanaz a hosszas, csontos arc, ugyanazok az összeszorított, vértelen ajakak, még a koruk is egyenlőnek látszott, pedig Ilona, aki a huszonöt esztendő betöltötte, tíz évvel volt néniénél fiatalabb. Tökéletesen egyforma világos-szürke sze-

meikkel ellenséges, hideg tekintettel néztek a világba. Ezekben a szemekben nem villant föl soha egy sugár, a melegség vagy érdeklődés egyetlenegy futó csillama.

Ilyenek voltak az Isaák-lányok.

2.

Már messziről látták, hogy a ház előtt, aho-va igyekeztek, két sötét alak várja a kapunyitást. Ez a két sötét alak teljesen összesimult, csak a lépések neszére rebent valamivel széjlebb. Annyit máris fölismertek, hogy az egyik nő, a másik pedig férfi.

— Valami szobalány és a gavallérja! — gondolták a nővérek s igyekeztek rajta, hogy ne legyenek kénytelenek meglátni őket.

Am a házmester késett és mindannyian ösztetelalkoztak a kapuban. S akkor fölismerték, hogy a lány, aki egy ismeretlen fiatal emberrel ácsorog, Szabó Klára, a második emeletről, Szabó Klára is megismerte őket, lángvörösen, zavartan rebegett el valami köszöntésfélét. Az Isaák-lányok hidegen biczentették meg a fejüket s ajkbiggyeszítve hátat fordítottak az ifju párnak.

3.

Szabó Klára tavasszal mult tizenkilenc éves, piros volt és gömbölyű. Szabó Klára szeretett kacagni, késő estig a ligetben futkározni, óriáskiflit enni és a moziba járni. Szabó Klára gyönyörűnek találta az életet s az ellen sem volt kifogása, hogy ha egy ifju ember — ugyan-

az, akivel együtt a kapuban találtatott, duzzadó alkaira csókokat nyomott. Szabó Klára minden egyes csókot százzal viszonzott s amikor a kiválasztott ifjuval együtt kóborolt, színes fátyolképekkel himezte tele a levegőt. A csacsi, bohéno azt hitte, hogy az egész élet abból áll, hogy az ember csókolózik, moziba jár, óriási kiflit eszik s a ligetben futkároz.

Nem akadt senki, aki Szabó Klárát az ellenkezőről fölvilágosította volna, mert Szabó Klára árva leány volt. Anyja nem volt neki. Apja volt, de ez is csak olyan, mintha nem lett volna. Ez az ur kisebb hivatalnok volt valamelyik minisztériumban, keveset időzött otthon s akármít mondott a leánya, mindent elhitt neki. Annak idején a feleségének is elhitt mindent. Szerény!

4.

Az Isaák-lányok szótlánul mentek föl a lépcsőn az első emeletre, odahaza az egyik meggyújtotta a lámpát, a másik gondosan leeresztette a függönyt. Sárga fény ömlött el a szigorú rendben tartott, szerény szobában. Az Isaák-lányok levetették, szépen összehajtogatták s nyomban helyre akasztották egyforma szürke felöltőiket. Begyújtottak a szeszgyorsforralóba, hogy teát főzzenek s leültek vacsorázni. Tízért szalámit, tizenötért sonkát s egy-egy savanyu, sápadt narancsot vacsoráltak az Isaák-lányok.

Amikor a narancsnál tartották, a fiatalabbik, barna lány ezzel törte meg a csendet:

NYOK
szetek l
mekádás olle
ni Fischer Róza
b az kőszón
ronáért (avtlag
ben) megkülö
szony Budapest
h-utca 2/B
t, 116 5.

odai
isejére kiszol
ó, ki jelenleg
obb irodában
a működik.
Szorgalmas*
nek a kiadoba

őlo
semegszőlőt
hasselias-mus
szállít min
három koro
s postakosa
raszli Antal-
eskomét.

eszöllöt,
ontahégyit 3
50 fillérré,
raczk duran
e és cseme
lérré, zama
esalmát, ring
érré, mátri
ög, turkesz
-dinynyét 21
ulon 7 koro
ként 2 koro
Löwy Gyula
ga Gyöngyö

vőknek
1908. évről ki
ben elkészült
éseket asz-
tos butorok-
ujabbak elő-
30%)-kal ol-
a készlet tar
kány J. bu-
Erzsébet-
palota.

EN
MINT
FÉNYKÉP
ASOK
MAGYAR
NÁÉRT
ARTUVAL
YSÁGBAN
SZINES
KÉP
RONA.
KINDENŐTT
YMBK)
SSÁG
BAN
AGYITO ÉS
MÜTEREM
NBÜLÉ-Ó-Ó-Ó
OBLEN PÁRSI
IÁLLITÁSON
RESZTEL ÉS
EMMEL.

szankcionálna egy fekete kormányzást, ha véletlen csoda meg is teremtene egy fekete kabinetet, pütkösi királyság volna az ő királysága.

De azért magában az a tény, hogy a politikai kulisszák mögött ilyen szándékkal is keverik a kártyát, méltó a megfigyelésre, mert ha sikerül összekalapálni azt a fekete blokkot, ez a blokk még sok nehéz harcz és küzdelmes fölfordulás okozója lehet.

Holott ilyesmire van ma Magyarországnak a legkevesebb szüksége.

Az adóreform.

Budapest, augusztus 11.

(II.) Ha meggondoljuk azt, hogy éppen a jelenlegi pénzügyminiszter volt az, aki tizenöt évvel ezelőtt kiadta a jelszót, hogy reformálni kell az egyenes adókat s hogy tizenöt évi kontemplálás után csak ezeket a javaslatokat tudta a képviselőház elé terjeszteni, igazán nem értjük azt, hogy az adóreformmal a kormányok miért vártak tizenöt évig. Hogy a mostani egyenes adórendszerünk rossz s hogy valósággal középkori állapot uralkodik, az kétségtelen. De inkább a mai állapot maradjon meg, mint hogy megvalósuljon az a reform, amely a képviselőház előtt fekvő javaslatokkal terveztek. S nem hiszszük, hogy az utolsó tizenöt év alatt volt magyar kormányok nem tudtak volna épp ilyen rossz adótörvényeket kidolgozni, mint aminők a mostani javaslatok s lassankint az a véleményünk alakul ki, hogy az előző pénzügyminiszter látván, hogy méltányos adóreform keresztülvitelére az idő nem kedvez, inkább a régi állapot fenntartásához ragaszkodott, semhogy örök időre kompromittálja a magyar nemzet szemében minden reformunkát.

Nem tagadjuk, hogy a feladat nehéz volt. Az ország közvéleménye ellentmondást nem tűrő határozottsággal követelte, hogy behozassék a progresszív adózás s a létminimum adómentessége. Most érvényben levő adórendszerünk keretében, mely a reáladókon épül fel, ez a két elv meg nem volt

valósítható és szükség volt arra, hogy az ugynevezett hozadéki adók helyett a modern, személyes jövedelmi adóra térjünk át. Mert a progresszivitás a reáladóknál megvalósíthatatlan, ellenkező esetben a legképtelenebb helyzet állana elő s olyan igazságtalanságok történének, amelyeket súlyos természetű elégedetlenség követne.

Azt tehát értjük, hogy Wekerle a személyes jövedelmi adó behozatalára gondolt, mert ez a legmodernebb divat, s még az angolok is azon dolgoznak, hogy az ősrégi incornetaxe-jüket valahogy jobban hozzáműtsák a személyes jövedelmi adóhoz.

De ezek a javaslatok, főleg pedig az általános jövedelmi adóról szóló javaslat, egyáltalán nem felel meg a mi viszonyainknak.

Az általános jövedelmi adó, amelyet a javaslatok úgy szeretnek feltüntetni, mint az adózás ideálját, tulajdonképpen nem egyéb, mint annak az individualisztikus mozgalomnak, amely a múlt században mindenben utat akart törni magának, az adózás terére való átvitele. De kérdés, hogy az individualismus tényleg olyan eszme-e, amelynek minden téren való győzedelmeskedése óhajtható. Ha egész adórendszerünk reformáltatott volna s ha a fogyasztási adók is reform alá vétettek volna, akkor legalább az a mentség megvolna, hogy a teljesen széttagolt adórendszer egyszerűsítése terveztek, ami tényleg üdvös s ami Nyugat-Európában lassankint meg is történik. Angliában, Franciaországban, Németországban tényleg konstataható az a törekvés, hogy a sok mindennemű adó helyett egy adó nem konstruáltassék, még pedig az általános jövedelmi adó. De akkor, mikor a fogyasztási adók számtalan jogcímen megmaradnak továbbra is, sőt mint legutóbb a szeszadó révén történt, még fel is emeltetnek, akkor igazán nincs értelme annak, hogy éppen az egyenes adókban akarjunk modernnek lenni, mert ezzel nemcsak, hogy az eddigi adórendszerünk igazságtalanságát nem szüntetjük meg, hanem azt még növeljük.

Növeljük pedig nem azért, mintha az általános jövedelmi adó magában véve igazságtalan volna, hisz ennek épp ellenkezője igaz, de növeljük azért, mert általa éppen

a középosztálynak s a kereskedő, és iparososztálynak adóterhelét növeljük, tehát azért amelyre eddig is már szinte elviselhetetlen terhek nehezettek. Mert a fogyasztási adók igazságtalanságát a jövedelmi adónak olyan meredek progresszivitásával tudnók csak kiegyenlíteni, amelyre gondolni sem lehet, főleg nálunk, ahol a lakosság nincs az egyenes adókra nevelve. A egyenes adóreform tehát nálunk nem lehet más, mint a közvélemény egyszerű félrevezetése, tehát a leg-súlyosabb immoralitás. Pro forma, némi progresszivitás mindenesetre feltüntethető a törvényben, sőt bizonyos létminimum is mentesíthető az adó alól, de a javaslatból kitűnik, hogy a pénzügyminiszter mindössze csak olyan tessék-lássék reformot akart, mert az adómentességet még a valóságos létminimum számára sem biztosította, másrészt a progresszivitás súlyát csak a közpótlételekre helyezte s az igazán adóképes nagy jövedelmet alig terhelte meg valamivel jobban.

Ebből kitűnik az egész reform őszinteségének hiánya. Két irányban is. Először kitűnik annyiban, hogy az adóbevételek zömét továbbra is az immoralis és igazságtalan fogyasztási adókból akarja az államkincstár behajtani, másodsor pedig annyiban, hogy igazi progresszivitást az adókba nem is akar bevinni, ha a fogyasztási adórendszert mai formájában fentartja.

Egyszerű nagyozolás tehát, ha azt hirdetik, hogy ez a tervezett adóreform tényleg meg fogja javítani a helyzetet s önámítás az adózó polgárok részéről, ha azt hiszik, hogy a javaslatok elfogadása által tényleg progresszive lesznek megadóztatva.

De van még egy szempont, amely miatt ezeknek a javaslatoknak visszavonását s az egész adórendszernek, ugy az egyenes, mint a közvetett adóknak új rendezését követeljük és pedig azért, mert addig, míg az állami bevételek héttizedrésze nem egyenes adókból, hanem fogyasztási adókból folyik be, addig a képviselőház adómegszavazási joga is illuzórius. Illuzórius azért, mert a fogyasztási adók minden körülmények közt befolyanak, amint azt az ismételt exlex tapasztalatai is bizonyítják, tehát a kormányok akkor

— Mit szólsz hozzá?

S felelt a másik, azonnal kitalálván, hogy miről van szó:

— Ez is olyan, mint a többi!

Erre furcsa, lenéző, elkényszeredett mosolylyal mosolygott mind a kettő.

5.

Az Isaák-lányok legfőbb büszkesége az volt, hogy ők nem olyanok, mint a többi. Másra nem lehettek büszkék szegények, mert nem voltak sem szépek, sem gazdagok, sem kedvesek, sem ifjak, sem szellemesek. Így hát arra voltak büszkék, hogy ők mások, mint a többi leány. A többi leány kaczerkodik, mosolyog, kedveskedik a férfiakkal; ők ellenben ezt soha se tették, mert azt akarták hogy tiszteljék őket. Más leány sok mindent eltűr, csak hogy a férfiak kedvét megnyerje, apró kézszerításokat, lábnyomásokat szívesen megenged annak, akire hálóját kivetette. Velük szemben azonban soha senkinek sem jutott eszébe, hogy ilyesmire vetemedjék, mert ők mindig korrektek voltak és mindig szigorúak. A többi leány flirtel és bután kompromittálja magát, ő hozzájuk nem érhetett föl még a gyanu árnyéka sem, mert soha sem lépték át a szigorú illedelem határait. Egy szerelmes férj féltésénél nagyobb féltékenységgel vigyáztak egymásra s külön még az utcán sem mutatkoztak soha.

Igazán mondom: a férfiak vakok és ostobák, hogy nem látják meg az ilyen lányokat és mégis

mindig a másik fajta körül legyeskednek. Azoknak udvarolnak, azokat veszik feleségül.

— Ám tegyék! — mondták magukban keserű gunnyal az Isaák-lányok s arra gondoltak, hogy vajjon milyen feleség lesz Szabó Klárából, hogyha férjhez megy?

6.

Ettől a naptól kezdve nem fogadták többé a Szabó Klára köszöntését az Isaák-lányok. Meszsziről, ha látták, félrefordították az arcukat tőle. És fölpirultak, mintha valami ocsmányságot láttak volna. Milyen csitri lány és mennyire romlott! Kellti, csinosítja a testét, hogy a férfiaknak tessenek; azt képzelték, hogy ez a vidáman mosolygó rózsás teremtés minden áldott napon vad orgiákban vesz részt és tombolva a gyönyörben, élvezi a kék! Ami kevés fogalommal ebben az irányban rendelkeztek, azt kölcsönkönyvtári könyvekből szereztek s fantáziájokban úgy rajzolódtak ki a Szabó Klára képe, mint valami nagystilű kurtizáné. Néha, hogyha föltűnés nélkül, rejtve teheték, lopva kutatták: mi nyomot hagyott a leány arcán a tiltott bűn? A Szabó Klára arcán azonban nem volt Kainbélég. A Szabó Klára arca szép hamvas volt és mosolygó piros, mintha mindig földöntuli boldogság csókja csalná ki rá a rózsákat s az Isaák-lányok, mialatt a megsavanyodott erkölcs kegyetlenségével gyűlölték, ezzel egyszerre a természetellenesen visszafojtott vágyak követelésével titkon csodálták a lányt.

Pedig szegény Szabó Klárának dehogyan volt köze azokhoz a rossz lányokhoz, akik rideg; szivtelen számítással kamatoztatták a bűnt! Éppen ellenkezőleg, Szabó Klárának nagyon is sok volt a szíve s csacsi lányok módjára tulságosan megszeretett egy ifjú urat, aki a bővérű csinos lányt örömezt csalta éjszakai sétákra. Hogy pedig milyen nagyon tudott Szabó Klára szeretni, az mindjárt kitűnik a következőkből.

7.

Eltelt egy év, az Isaák-lányok el is költöztek már abból a házból, amelyikben Szabó Klára lakott, amikor az újsághírek közt olvasták a következő közleményt:

A szerelem halottja. Szabó Klára huszéves urileány édesapjának Kinizsüteza 8. sz. alatt levő lakásán megmérgezte magát. Állapota súlyos. Tettének oka szerelmi bánat.

Ilona olvasta föl hangosan a hirt, nem remegte a hangja, amikor befejezte, csak megilletődött arezczal ölébe eitette az újságot és szemét kérdőleg szegezte Mártára. Márta — ő volt az okosabb, a tapasztaltabb a lányok között — szárazon ennyit felelt a kérdő tekintetre:

— Rossz lány volt! A bűn vitte idáig!

Ilona beleegyezőleg intett a fejével. Valóban így van! A bűn vitte idáig! Mert mégis van valami erkölcsi rend-féle a világon, mely kinek-kinek mér igazi érdeme szerint!

is rendelkeznek adóbevételekkel, amikor azt a képviselőház megtagadja s az állampolgárok fizetni nem is akarják. A fogyasztási adórendszer fentartása tehát súlyos alkotmányjogi sérelemre is vezethet s ha már nem is tekintjük az új adójavaslatok adópolitikai abszurditását, azokat közjogi okokból sem szabad megszavazni, hanem az egész adózás reformját kell követelni.

Budapest, augusztus 11.

Az igazságügyminiszter Bécsben. Güntler Antal igazságügyminiszter tegnap Bécsbe érkezett.

Apponyi a királynál. Ischlből jelentik, hogy gróf Apponyi Albertet a király augusztus 20-án kihallgatáson fogadja. Gróf Apponyi ez alkalommal néhány egyházpolitikai tárgyú törvényjavaslatot fog az uralkodó elé terjeszteni előzetes szentesítés céljából.

A horvátok és a kiegyezési döntőbíró. A jogpárti „Hrvatska” mai számában kifogást emel azért, mert az osztrák-magyar kiegyezési döntőbíróban egyetlen horvát ember sem foglal helyet magyar részről, noha osztrák részről egy cseh és egy lengyel tagja is van a bizottságnak. A lap hangsúlyozza, hogy Horvátország egyenjogúságának e téren is kifejezésre kell jutnia.

Szabálytalanságok egy horvát városban. Junkovics pozsegi főispán a napokban megvizsgálta Bród város ügykezelését. A főispán annyi szabálytalanságot tapasztalt, hogy igen valószínű Maracz polgármester felfüggesztése.

A magyarok és a haditengerészet. A bécsi Zeitschrift mai száma közli egy szerajevói lapnak azt a híreit, hogy az őszszel a magyar delegációban heves támadások lesznek a haditengerészet főparancsnoka ellen s a következő kommentárokat fűzi e hirhez:

A magyar gyáriparosoknak a múlt hónapban tartott értekezletén Chorin Ferenc főrendiházi tag heves támadást intézett a haditengerészeti osztály vezetője, gróf Montecuccoli ellen. Magyarország megrövidítése miatt a haditengerészeti szállítások terén Chorin főképpen arra utalt, hogy Magyarország például a hadihajó-megrendelésekben egyáltalán nem részesedik és így a katonaság számára való szállításokat nem a kvóta arányában osztják fel a monarchia két állama között. Annak, hogy Magyarország például a hadihajó-rendelésekben nem részesedik kellőképpen, igazság szerint az az oka, hogy a magyar ipar még el van maradva. A magyaroknak az a törekvése, hogy a haditengerészeti szállítások terén tapasztalt veszteségért a tulajdonképpen katonai szállításokban kapjanak kárpótlást, Magyarország részesedésének jelentékeny növekedésével, eddig már csak azért is meghiúsult, mert a tengerészeti költségvetést, mint önálló tárczát nem a közös hadügyminiszter, hanem a haditengerészet parancsnoka képviselte. A magyarok most azt remélik, hogy a kérdés megoldása rájuk nézve kedvezőbb lesz, ha alkotmányjogi szempontból kifogásolják, hogy a haditengerészeti költségvetést gróf Montecuccoli tengerészeti parancsnok képviseli és követelni fogják, hogy a haditengerészeti költségvetést is a hadügyminiszter képviselje, akinek módjában lesz a magyarokat a katonai szállításoknak valamely más terén kárpótolni. Igaz, hogy a haditengerészeti költségvetésnek a tengerészeti parancsnok által való képviseltetése nem egyeztethető össze a törvény rendelkezéseivel, de ezt a gyakorlatot husz év óta soha sem kifogásolta a magyar delegáció. Különbösen arról értesítenek bennünket, hogy a magyaroknak az a reménye, hogy a hadihajószállításokban való mellőzésért a katonai szállításoknak valamely más csoportjában kapjanak kárpótlást, semmi esetre sem fog beteljesedni. Ugyanis, ha teljesednék a magyaroknak ez a kívánsága, akkor a katonai szállításokban való részesedésüket harmincz százalékban kellene szaporítani, ezt pedig az érdekelt osztrák iparoskörök semmi esetre sem fogják megengedni.

Beszámoló. Belényesből jelentik, hogy Lukács László román nemzetiségi képviselő ma tartotta beszámolóját. Ismertette a nemzetiségi képviselők parlamenti tevékenységét, mire a népgyűlés határozati javaslatot fogadott el, melyben az általános, egyenlő és titkos szavazati jog behozatalát követeli.

Politikai hangulatok.

I. Összeesküvőket fogtak.

Igen nagy és részletes láma keletkezik abból, hogy Horvátországban összeesküvőket csíptek el, akik a délszláv hóbort hatása miatt új alakulás létesítésére szövetkeztek aképpen, hogy Magyarország állami és nagyhatalmi állását megkárosítsák, jogait elrabolják, területi épségét megcsonkítsák s a maguk és a velük együtt gondolkozók területén Nagy-Szerbiát és hasonló lázalmakban szülemlett eszméket valósítsanak meg.

Az összeesküvők fejeit, amint mondották, elfogták és azóta ártalmatlanokká is tették. Sőt nem is volt valami nehéz dolog. Majdnem egy év telt el azóta, hogy a magyar parlamentben a horvátországi agitátorokkal szemben nem kisebb egyéniség, mint Wekerle Sándor miniszterelnök hangoztatott oly vádak, melyeknek nyomán az egész parlament felzudulva támadt a horvátokra s ilyen kiáltások hallatszottak:

— Spionok! Összeesküvők! Lázadók! Hazaárulók!

És már akkor történtek nyíltan utalások arra, hogy a horvátok összeköttetéseket létesítettek és tartanak fenn oly külföldiekkel, akik Magyarország feldarabolását tüzték ki politikai programjuknak. Rámutattak az ő szövevényes utjakra és majdnem hogy dokumentumokkal igazolták bűnösségüket. Elég figyelmeztetés lett volna ez arra, hogy a tévelygők magukba szálljanak, miután megtudhatták, hogy a kormánynak kellő információi vannak a külföldi propagandák területén is.

A figyelmeztetés azonban nem használt. Bennet a magyar parlamentben a horvátországi képviselők hol harcoltak, hol paktáltak, de Horvátországban folytonosan agitáltak és izgattak és amikor báró Rauch Pál, a horvát bán körutrá ment Horvátországba, ott lépten-nyomon forradalmi szigeteket talált. Ezután még az idei nyáron az következett, hogy megjelent egy röpirat, amelyik a Nagy-Szerbia érdekében keletkező szövetséget feltárta a világ előtt és rámutatott az összeesküvésekre. Azt is tudni lehet, hogy a külügyminisztérium ezek után fokozott buzgalommal kutatott, hogy a helyzetet megismerje. És következésképpen, amikor odáig fejlődtek az ügyek, hogy az államügyész is megjelenhetett, akkor legtermészetesebb az lett, hogy az összeesküvőket elfogták és becsukták.

Tulajdonképpen ennél több beszélni való nem is lenne róluk. Hazaárulókat és összeesküvőket bármely kor termel. Hol kevesebb, hol több ideig dolgozhatnak lappangva, titokban. Néha eredménytelen, legtöbbször eredmény nélkül. Valamikor az volt az ősi szokás, hogy az ilyen összeesküvőket és árulókat ott, ahol érték, felkoncizolták, felnegyelték és meggyalázott tetemeiket a legközelebbi város kapujára kiszeegették elrettentő példának. Most más világ van. Most minden efelől politikai bűn gyanánt, de törvényes, sőt humanus formában tárgyalnak. Lecsukják az illetőket de vizsgálatot tartanak, kihallgatásokat rendeznek, paragrafusokat keresnek és a végén még fel se akasztják őket. S ahol négyen abba hagyták, ott folytathatja másik négy, amíg ezek kikerülnek az államfogházból. És ugyanezeknek az államfogház még hasznukra válik. Mert több, mint bizonyos, hogy nem mernek rájuk egyebet kimondani, mint az izgatást s ezért csak államfogházba jutnak. És az államfogházban martírok gyanánt ülnek és szintén a humanizmus áldásaiban részesülnek: leveleznek,

olvasmányokat kapnak, elvbarátok, rokonaik látogatását fogadhatják és eljutnak hozzájuk olyan olvasmányok, melyeknek segítségével bővíthetik azt az ismeretkört, mely propagandájuk előmozdítására szolgál.

Ime: ennyi az egész dolog. Semmiképpen sem alkalmas arra, hogy a magyar kormány ellen tőkét csipáljanak belőle. Elvégre hogy a horvátok közt akadtak, akik a békés együttműködés helyett a gyűlölködő harcot választották, arról a magyar kormány nem tehet. Még azok sem tehetnek, akik régebben a kormány elváltalása előtt felelősség nélküli tárgyalásokba bocsájtottak a horvátokkal s akiket ők aztán becsaptak.

Ennélfogva igazán bünt követnek el azok, akik az összeesküvők miatt a magyar kormányt támadják. Hisz ellenkezőleg, mindentől eltekintve, a kormány okvetlen dicséretet érdemel azért, mert folytonosan figyelemmel kísérte az izgatók munkáját, felfedezte összeköttetéseiket és nyomra vezette az illetékes hatóságokat. Abból az érdemből, hogy összeesküvőket idejekorán ártalmatlanokká tettek, semmiféle előzmény nem von le semmit. S akármiéle horvát-politika miatt lehet bírálni, esetleg helyteleníteni a kormány ténykedéseit, de amiatt, hogy összeesküvőket elcsíptek, nem elítélés, csakis dicséret juthat részére.

II. Cserépdarabok.

Tolsztoj jubileumával szemben a kievi miszsió-kongresszus bizonyos határozatokat hozott, amelyek arra irányulnak, hogy Tolsztojnak a munkálkodását hatástalanná tegyék és elveinek ártalmasságáról a dogmákban hívő népet az egyházi eszközök alkalmazásával győzzék meg. A papokat persze eltiltják az ünnepélyen való részvételtől és azonkívül ugyanazon a vasárnapon, amelyen az ünnepélyt tartják, valamennyi templomban könyörgő istentiszteleteket tartanak Tolsztoj hiveinek a megtérítésére. Arról, hogy magát Tolsztojt megtérítsék, nagylelkűen lemondtak.

E kongresszusi határozatok korszakos ellentéteket tüntetnek fel. Az emberi jogok és valószínű erkölcsök apostolának szembe kell kerülnie az egyházzal, amelyik a népért semmi egyebet sem tesz, mint jelentőség nélküli ígéretet hirdetni, elkápráztatja és tulajdonképpen csak hatalmat képvisel előtte, éppugy, mint a csarizmus. Tolsztoj, aki a könyörületeséget hirdeti, aki tiltakozik a szibériai rabszolgaság és a kozákvilág rettenetes garázdálkodásai ellen, szembekerül ime az egyházzal, amelyiknek inkább kellene, hogy evangéliumi hivatása legyen az embereknek a rabszolgaságból való felszabadítása, mint amennyire ezt élete céljául vallja egy tiszta szívű bölcs.

Am ez az állapot a pusztulást és a romokon való megújulást jelentő kor jellemzője. Az egyház, mint hatalom áll szemben azon eszményekkel, amelyeket isteni küldetés gyanánt az egyháznak, mint az emberiség békéjéért való intézménynek kellene teljesíteni.

És lá kutatjuk, hogy talán csak Oroszországban maradhat fenn ez a helyzet, arra a meggyőződésre kell jutnunk, hogy nem csupán Oroszországban van ez így.

Ujból a katonai szállítások kérdéséről eszevegnek Bécsben. Bár messze van a delegáció, de már most tiltakoznak a bécsiek az ellen, hogy Magyarország a kvóta arányában részesüljön a katonai szállításokban. Azt hirdetik, hogy sem-

miesetre sem fog megtörténni, hogy a magyar ipar a hadihajó-szállításokban való mellőzéséért a katonai szállításoknak valamely más csoportjában kapjon kárpótlást.

Semmi esetre! Ezt többször is hangsúlyozzák. De kérdés, hogy miképpen értik ezt a „semmi esetre” meghatározást. Semmi esetre! Ugyan ne bolondozzanak az urak. Talán mégis, ha a magyar delegációnak eszébe jutna, hogy másképpen nem szavazza meg a közös katonai költségeket, hogy másképpen semmit se szavazna meg, akkor talán még sem ragaszkodnának ehhez a „semmi esetre”-hez.

Csakhogy az ily ellentálláshoz az szükséges, hogy a magyar delegáció igazán magyar legyen és semmi esetre sem az osztrák kívánalmak előtt udvari parancsok szerint meghódoló mameluktestület.

Az angol király látogatásai.

Budapest, augusztus 11.

Edvard angol király a mai nappal megkezdte látogatásait, melyeket feszült kíváncsisággal kísér az európai diplomácia. Edvard király holnap uralkodónk vendége lesz Ischlben, előbb azonban utjában ejtette Kronberget, ahol unokaöccsét, II. Vilmos német császárt üdvözölte. E látogatásnak is erős politikai háttér van, melynek a török események még nagyobb súlyt kölcsönöznek.

A revali találkozás óta tudvalevőleg az angol-német viszony ismét feszült lett. Anglia ama törekvése, hogy Németországot izolálja, illuzóriussá tette ama törekvéseket, melyek célja volt, hogy a két állam között a bur háború óta keletkezett ellenséges viszonyt eloszlassa. A német császár angliai látogatása is ezt célozta és a szívélyes fogadtatás, melyben London lakossága Vilmos császárt részesítette, már-már azzal a reménnyel kecsegtetett, hogy a két versengző világhatalom között helyreáll a régi barátság, ami mérhetetlen biztosítéka lett volna Európa békéjének. A jövő azonban nem igazolta az akkori reményeket. Már a marokkói kérdésben is Németország azt tapasztalhatta, hogy Franciaország háta mögött, mindenütt ott állt Anglia, mint a köztársaság támasza. Az angol diplomácia más kérdésekben is többször világosan németellenes politikát üzött, melynek csak betetőzése volt a revali megegyezés. Igaz, hogy ez a megegyezés volt aztán közvetlen okozója, hogy a berlini és londoni udvarok között teljes lett az elhidegülés.

Anglia és Oroszország akcióját, hogy befolyásukat Konstantinápolyban Németország és Ausztria-Magyarország rovására érvényesítsék, már-már siker koronázta, mert kétségkívül a szultán nem mert volna e két hatalom követeléseinek ellentmondani. Mikor azonban diadaluk már biztosnak látszott, mint száraz égből a vilám, csapott le az új török forradalom, melynek kitörését éppen a revali megegyezés sietette.

Most pedig a helyzet az, hogy Törökország az összes érdekelt hatalmakat ki fogja tessékelni, mert saját területén maga akar ur lenni, ezt bizonyítja az új rezsim legtöbb vezetőférfiának nyilatkozata. A nagyhatalmak most már nem tehetnek egyebet, mint hogy igyekezni fognak saját érdekeiket, úgy ahogy megóvni. Így Anglia is kénytelen balkánellenes politikájával felhagyni és lehetőleg riválisához is közeledni, mert mi sem természetesebb, mint hogy Németország is kényszerítve lesz kereskedelmi érdekei megvédelmére céljából erőlyes lépéseket tenni a török kormányánál. Minthogy Angliát is elsőrangú érdekek fűzik Törökországhoz, egyelőre a macze-

dóniai akcióját szegre akasztja és érdekei megóvása céljából Németországgal közös uton fog haladni. A kronbergi találkozáson tehát elsősorban a Törökország elleni közös eljárás kérdése lett megvitatva. Ischlben is ez a kérdés fog szönyegre kerülni. Ausztria-Magyarország, mint a legjobban érdekelt nagyhatalom elsősorban illetékes arra, hogy véleményét meghallgassák a megváltozott Balkán-helyzetről. Diplomáciánk ugyan eddig néhány lépéssel mindig elkésve haladt a többi hatalom után s ha az utörök mozgalom véletlenül meg nem hiúsítja a revali megállapodást, bizonyára a jövőben másodrangú szerepet játszottunk volna a Balkán kérdésben. Semmi okunk sincs abban reménykedni, hogy ezután másképp lesz. Edvard király udvariasságból nálunk is, mint németországi szövetségeseinél informálódni akar, de kételkedünk abban, hogy erre az információra valami nagy súlyt fektetnek Londonban. Az eddigi tapasztalatok legalább emellett szólnak.

A kronbergi találkozásról a következő táviratokat kaptuk:

Edvard király megérkezése Kronbergbe.

Frankfurtból jelentik, hogy Edvard király ma reggel kilenc órakor Kronbergbe érkezett, ahol a pályaudvaron Vilmos császár fogadta. Aztán a két uralkodó automobilon ment a kastélyba, ahol a mai napot együtt töltik el. Az angol király különvonata pontban kilenc órakor érkezett Frankfurtba. Tekintettel a látogatás magánjellegére, a pályaudvaron elmaradt a hivatalos üdvözlés. Minden nagyon gyorsan és szertartás nélkül folyt le. Vilmos császár Károly Frigyes hesseni herceggel és nejevel a peronon várta a királyt. Mihelyt a különvonat, melynek a mozdonyát virágokkal díszítették fel, megállt, Edvard király kiszállt a különvonatból és császári unokafivéréhez sietett, aki szívélyesen üdvözölte. Vilmos császár segített Edvard királynak a kiszállásnál. A két uralkodó megölelte és megcsókolta egymást és kezet szorítottak. Azután egy kis ideig a peronon angol nyelven társalogtak. A király a kék huszárok egyenruháját hordta. Edvard király nagyon jókedvű volt. Amikor a császár kíséretéhez tartozó urakat megszólította, kifogástalan németiséggel beszélt.

Diszszád a pályaudvaron nem volt föllállítva. A pályaudvartól a kastélyhoz vezető uton azonban mindkét oldalon katonák álltak. Délelőtt a két uralkodó együtt kikocsizott. Délben a kastélyban családi lunch volt.

Délután a két uralkodó együtt automobilon kirándulást tett. Előbb Homburg fürdőhelyre mentek, azután a restaurált Salburg régi római várat nézték meg.

Délután 3 órakor automobilon a taunusi utra indultak.

Homburg von der Höheből táviratozzák, hogy Vilmos császár, Edvard király, Károly Frigyes hesseni herceg és neje, a görög trónörökös, továbbá a hatóságok fejeinek jelenlétében ma délután leplezték le az angol templom előtt felállított Erzsébet-szobrot. A szobor megtekintése után Edvard királynak bemutatták Gehrt Frigyes szobrász-tanárt, a szobor alkotóját. Ezután megtekintették az angol templomot és a Megváltó-templomát, mire visszatértek Friedrichshofba. Délután fél öt órakor az uralkodó és a többi fejedelmi személyek újból visszatértek Kronbergbe és Grunéus Károlynénál teáztak.

Az uralkodók tanácskozása.

Edvard király és Vilmos császár ma délelőtt a friedrichshofi kastélyban hosszasan tanácskoztak négy szemközt és a délután legnagyobb részét is együtt töltötték magukra maradva. Az uralkodók környezetéből mindössze annyi szivárgott ki, hogy főleg a törökországi viszonyokat vitatták meg és teljes megegyezés jött létre Anglia és Németország között abban a tekintetben, hogy a macedóniai reformprogramot egyelőre nem erőszakolják Törökországra. Ez az egyértelmű megállapodás az első Németország és Anglia között a törökországi ügyek-

Frankfurti jelentések szerint Vilmos császár és Edvard király találkozásának legfontosabb eredménye az, hogy az angol király nemsokára hivatalos állami látogatást fog tenni Berlinben. Állítólag már a jövő év elején utazik Edvard király a német fővárosba, még pedig Alexandra királynéval együtt. A berlini látogatás tervét Edvard király penditette meg. Még 1904-ben kifejezte Edvard király azt a kívánságát, hogy Berlinben formális hivatalos állami látogatást akar tenni, de akkor Vilmos császár határozott kívánságára Edvard király Kielben látogatta meg a császárt. Most az angol király újból felvetette a berlini látogatás eszméjét, ami nyilván a német császári pár londoni látogatására vezetendő vissza.

Az Ischl fogadtatás.

Edvard király — mint már jelentettük — holnap érkezik Ischlbe. Fogadására nagyban folynak az előkészületek, melyekről ma a következők ujjabb híreket kaptuk:

A király az ischli pályaudvaron fogja várni vendégét, amely találkozásnál a király kíséretében gróf Paar főhadsegéd és gróf Hoyos szárnysegéd, továbbá herceg Dietrichstein és báró Bronn szárnysegéd lesznek jelen. Az udvar részéről a következők lesznek jelen a fogadáson: Lipót bajor herceg és két fia, György és Konrád hercegek. Ezekon kívül a pályaudvaron megjelennek még: báró v. Handel felső-ausztriai helytartó, Salburg gmundeni kerületi főnök és helytartósági tanácsos és Leithner polgármester. A diszkisérlet balszárnyán foglalnak helyet Jenő főherceg hadtestparancsnok, Glückmann tábornok, a hatodik gyalogdandár parancsnoka, v. Colard vezérőrnagy és Kohout ezredes. A két uralkodó előbb üdvözlő egymást, majd szemlét tartanak a diszszád felett, mire herceg Dietrichstein és báró Bronn felajánlják a magas vendégnek diszszolgálatukat. Ezután a jelenlévő méltóságok kölcsönös bemutatása következik. Utána a két uralkodó az udvar kíséretében az Erzsébet-szállóhoz hajtat, ahol Edvard király számára egy sereg termet rendeztek be. A küszöbön herceg Montenuovo második főudvarmester fogadja az uralkodókat és felvezeti őket az első emeletre. Itt Gizella bajor hercegnő, Mária Valéria főhercegnő és leánya, Erzsébet Francziska, továbbá Rodich báróné és Bombelles grófné udvarhölgyek, valamint báró Aehrenthal külügyminiszter, báró Gagern, gróf Beck és Paar testőrkapitányok, dr. Iovag Schiessl, a kabinetiroda főnöke, dr. Mayer Lőrincz püspök és udvari plébános, valamint Margutti őrnagy, szárnysegéd fognak várakozni az uralkodókra. Az üdvözlés után Ferencz József király visszakocszik villájába és vele együtt az udvari méltóságok is elhagyják a szállót. Délután egy órakor dejeuner lesz a király villájában. A reggelin a két uralkodón és a fentebb említett udvari méltóságokon kívül még a következők vesznek részt: Sir Charles Hardinge külügyi államtitkár, Sir Stanley Clarke vezérőrnagy és Ponsonby őrnagy szárnysegéd; továbbá herceg Montenuovo másodudvarmester, Sir E. W. Goschen bécsi angol nagykövet, herceg Teck attasé, báró Aehrenthal külügyminiszter és gróf Mensdorff-Pouilly-Dietrichstein Albert londoni osztrák-magyar nagykövet.

Reggeli után a két uralkodó kedvező idő esetén sétakocsizást tesz. Este félnyolc órakor lesz az ebéd a kurszalomban, melyet Prileszky udvari gazdasági igazgató gyönyörűen rendezett be és díszített fel. A diner a nagy hangversenyteremben lesz. A terem közepén lesz a hosszú asztal, amelyet értékes vázában levő illatos rózsák és exotikus virágok fognak díszíteni. A terem bejárával szemközt emelvényen az 59-ik gyalogezred zenekara fog játszani az ebéd alatt. Az ebéden Ernő Ágost cumberlandi herceg és Thyra cumberlandi hercegnő, továbbá György herceg és Olga hercegnő is jelen lesznek. Utána a két uralkodó a mellékeremben cecelet tart. Este az uralkodók a színházba is elmennek és meg fogják hallgatni a bécsi Männergesangverein szerenádját. A környékbeli hegyeken örömtüzeket gyújtanak, a fürdőhelyet pedig pazarul kivilágítják.

A Wiener Abendpost Edvard király ischli látogatása alkalmából cikket ír, amelyben üdvözölve Edvard királyt, kifejti, hogy a látogatás ujjabb kedves jele azon tekintélynek és tiszteletnek, amelynek uralkodónk az egyes államok uralkodóinál és népeinél örvend. A monarchia népel örömmel vesznek részt az ischli találkozás örömeiben és szeretettel uralkodójuk magas vendégét tiszteletteljesen üdvözlők.

A török helyzet.

Budapest, augusztus 11.

Konstantinápolyból jelentik, hogy a szultán környezete többé nem aggódik, hogy a reakció ismét feltámadhat, miután a szultán ünnepies fogadalmat a mult pénteki szelámlikon megnyugtatta a lakosságot. Az is ki van zárva, hogy a nép itt-ott fellázad, mert a mult heti nézeteltérések elsimultak s azóta teljes az egyetértés és kölcsönös a bizalom a szultán és a katonaság, illetőleg az ifjutörök bizottság közt.

A minisztériumokban is serényen dolgoznak a külügyminisztériumban újjászervezik a hivatalokat, az európai lapok szubvenzióját és a külföldi diplomáciai testületek titkos alapjait megszüntetik. A pénzügyminiszter nagy megtakarításokat eszközölt azzal, hogy a jogtalan nyugdíjakat eltörölte s véget vetett annak a visszaélésnek, hogy régen elhunyt nyugdíjasok járandóságait illetéktelenek éveken át tovább húzzák. Az igazságügyminiszter legközelebbi rendeletet fog közzétenni a politikai vétségekről szóló törvények módosításáról és az elítélések jogorvoslatáról.

Mai hireink a következők:

Az új helyzet.

A lapok hivatalosan jelentik, hogy Ali Dsevat bejt, az eddigi másodtitkár, a szultán első titkárává nevezte ki. Az „Ikdám” a szultán hazafiasságát méltányolja, hogy kész a parlament építésének költségeit egészben vagy részben viselni és reprodukálja a szultánnak következő nyilatkozatát: „Az egész nemzet része az egyetértés és haladás bizottsága tagjainak. Én vagyok az elnök. Munkálkodunk ezenül közösen hazánk ujjiateremtésén.” Az Ikdám ismét íjti a lakosságot, hogy az uralkodót ne zaklassák olyan tüntetésekkel, amelyeknek célja előléptetés és kitüntetés követelése. A kormány különben katonai és tengerészcsapatokból álló járőröket fog küldeni, hogy a kellemetlen tüntetéseknek elejét vegyék. A vezérkar új szabályzatot készít a keresztények és az eddig kirekesztett konstantinápolyi lakosság katonai szolgálatára vonatkozólag. E munkálatokra való részvételre idehívták az összes külföldi katonai attasékat.

A török sajtó a török-bolgár határon történt harcokkal foglalkozik. A Gazetta több államférfit interjúolt meg. A nagyvezér kijelentette, hogyha Bulgária okot nem ad, Törökország nem tartja szükségesnek megtámadni. A külügyminiszter kijelentette, hogy Bulgária megadta a kívánt biztosítékokat. Híre jár, hogy Bulgáriába behívták a tartalékosokat. Ezt a híresztelést meg fogják vizsgálni és ha valónak bizonyul, a török kormány megteszi intézkedéseit. A belügyminiszter szerint a török kabinet-kormány nem agresszív, de külföldi támadás esetén nagyon erőlyesen fog válaszolni. Bulgária szempontjából öngyilkossággal volna egyértelmű, ha agresszív politikát kezdene. Az esetet egészen közönséges határ-afférnek kell tekinteni. A lapok megnyugtató cikkekben igyekeznek az inczidens jelentőségét leszállítani. Gesov bolgár diplomáciai ügyvivő kijelentette a belügyminiszter előtt, hogy Bulgária most sokkal inkább kívánja őszinte barátságát bizonyítani, mint bármikor.

Nagy baja az új kormányának, hogy a pénzügyi zavarok egyre nyomasztóbbak. Hamarosan el fogják bocsátani a hasznavehetetlen és fölösleges államhivatalnokokat, akiknek száma ezrekre rug. Az ifju-török bizottság azt tanácsolta a szultánnak, hogy magánvagyonának egyötödét, amely megér száz millió török fontot, adományozza az államnak és adja vissza azokat a rengeteg kiterjedésű földbirtokokat is, amelyek jogtalanul, elkobzások után lettek a civillista jószágai, mert ez idő szerint minden jó termőföld a szultán magántulajdona. A szultán kész meghozni ezeket az áldozatokat.

Az új választási törvényt már elküldötték a közgazgatási hatóságoknak. E törvény szerint legalább is 250 választó bizalmiférfit küld ki. E bizalmiférfiak választják azután a képviselőt, még pedig egy bizottság vezetésével teljesen függetlenül minden politikai hatóságtól. Az állami főméltóságok, miniszterek, főhivatalnokok nem lehetnek képviselők. A képviselő-kerületek nagyban megfelelnek a szandsákoknak. Amely szandsák 25.000 szavazó polgárral bír,

képviselőt választhat. Az aktív választójog a 25-ik életév betöltése után lép életbe, feltéve, hogy a választó valamilyen adót fizet. A passzív választójog a 30-ik életév betöltését feltételezi.

A kormány nagy sietséggel dolgozza ki azokat a törvényjavaslatokat, amelyeket a parlament elé fog terjeszteni. A külföldi török diplomáciai képviselők megküldték kormányuknak a külföldi alapvető törvényeket, amelyeknek mintájára a török javaslatok készülnek, így a porosz népoktatási törvényt, a német sajtótörvényt és a szerzói jog védelméről szóló német törvényt.

Izzet pasa.

Az a hír, hogy Izzet pasa uton van Amerika felé, vagy talán már partra is szállott, newyorki törökök közt nagy izgatottságot keltett. A török konzul felszólította honfitársait, hogy tartóztassák le Izzet pasát, ő maga pedig meg fog tenni minden lépést kitartására olyan czimen, hogy poligamistáknak nem szabad Amerikába vándorolniuk. Izzet pasa élete nem biztos, ha csakugyan amerikai földre jön és a törökök ráakadnak. Nagyon valószínű, hogy Izzet pasa a fiához utazik, aki Washingtonban nagykövet.

A pasa szökéséről a következő érdekes részletek derültek ki.

A menekülő kegyencz 30.000 török fontot fordított szökésére. Először is hajót kellett szereznie. Az angol tengerhajózási társaság igazgatójának a közvetítésével sikerült a Desturi és Yamolitos-társaság „Assos” nevű hajóját megvennie. Vevőként egy Negri nevű olasz építész szerepelt; az ár a közvetítéssel együtt 8500 török font volt. Mivel azonban észrevették, hogy az olasz konzulátuson a formalitások sokáig fognak elhúzódni, elhatározták, hogy egy francia nőt neveznek meg vevő gyanánt, mert úgy hitték, hogy a francia nagykövetségen ügyük sokkal gyorsabban nyer elintézését. A vétel a francia nő nevében megtörténvén, a hajó kitzíte a francia zászló. A révkapitányság tudott a dolgról, de szemt hunyt fölötté. Izzet pasa a hajóra hordatta kincseit és három millió török font készpénzt, azután el akart vitorlázni. Közben az ifju-törökök egy csapata értesült a pasa szándékáról és az „Assos” kapitányától Izzet kiadatását követelte. A kapitány a hajóra bocsátotta a csapatot, amely átkutatta az egész hajót, de nem talált Izzet pasára, mert ez ekkor már a Dardanellák felé haladt. A pasát szökésében egész családjá és titkára, Nedsib is kísérte. Ali Bei, a révkapitányság titkára, aki Izzet pasa szökését lehetővé tette és akit az ifju-törökök megtámadtak, behalt sebeibe.

A szultán adománya.

A Tanin mit sem tud arról, hogy a szultán a megvásárlandó két hadihajó céljaira indított gyűjtést 100.000 fonttal szaporította volna. Másrésztől kétségtelennek tartja, hogy a szultán résztvesz a közadakozásban.

Az angolok iránti különös rokonszenv szakadatlanul tart és több hirlap cikkében nyer kifejezést. Az Ikdám azt írja, hogy Törökországnak benső barátságra kell törekednie Angolországgal, amely száz millió muzulmán felett uralkodik. A barátság erősítésére igen alkalmas volna Edvárd királynak egy a szutánnál teendő látogatása.

Kegyenczek sikkasztása.

Az elfogott minisztereknél tartott házkutatások meglepő eredménnyel véződtek. Riza pasa volt hadügyminiszternél 120.000 font (2.750.000 korona) készpénzt foglaltak le. A volt hadügyminiszter vagyonát, melynek legnagyobb része elsikkasztott állampénzekből áll, 500.000 fontra (11.500.000 korona) becsülik. Az államügyész a vagyon lefoglalását kérelmezte. Zekki pasánál, a katonai iskolák volt igazgatójánál egy 70.000 fontról (1.600.000 korona) szóló banknyugtát foglaltak le. A nyugtán a bank neve olvashatatlanul van téve. A hatóságok ennél fogva vizsgálatot indítottak a letét holléte iránt. Rahmi pasa volt tengerészeti miniszternél az államügyész 175.000 font (négy millió korona) készpénzt foglalt le. A foglalásokat és házkutatásokat folytatják.

Török lapok jelentése szerint az elfogott Rizzat pasa 10.000, Zekki pasa 6000 török fontot ajánlott fel, ha bizonyos feltételeket teljesítenek. Az ifju-török bizottság ezen ajánlatot azonban nem fogadta el.

A letartóztatott, vagy elmenekült miniszterek és udvari méltóságok elkobzott vagyonát egyrészt a hátralékos zsoldok és fizetések törlesztésére, másrészt a számkivetésből hazatért liberális menekül-

tek kártalanítására fogják fordítani, akiknek vagyonát a kamarilla konfiskálta. A kormány ezt a javaslatot a parlament első ülésének egyikén be fogja terjeszteni. Egyben előterjesztést fog tenni a kormány, hogy a külföldiekkel kötött káros posta-, vám- és pénzügyi szerződéseket ne ujítsa meg az állam.

Legújabb hírek.

A letartóztatott udvari méltóságok közül ma ismét öngyilkos lett egy. Mehmed Cserkes pasa fogóságában felvágta ereit és mire észrevették, már elvérzett.

Brussában két nagy népgyűlést fognak rendezni. Az egyik holnap lesz az Amfiteatrumban s két török szócnok fog beszélni.

Afionkarakisarból és Cesareből (Kis-Ázsia) zavargásokat jelentenek. Szmirnában a katonaság lerombolt egy fogházépületet. Ötven ifjutörök azzal csendesítette le a zendülő katonákat, hogy élve vagy halva visszahozták a szökevény Izzet pasát.

Az Ikdám jelentése szerint a nagyvezér tudomásul vette Oroszország körjegyzékének tartalmát. A lap megjegyzi, hogy a maga belügyeivel elfoglalt Oroszország ezzel kifejezte azt, hogy nem kíván Törökország belügyeibe avatkozni.

Nedji Melhame, aki a hirhedt Melhame testvérek közül egyedül maradt Konstantinápolyban s lakásán éjjel-nappal szigoruan őrzik, röpiratot adott ki a saját védelmére. Nedji Melhame ma az osztrák-magyar nagykövetségre akart menekülni, de onnan kiutasították s erre a török rendőrség letartóztatta és börtönbe hurcolta. A négy Melhame testvérnek ez a legfiatalabbika s ő volt kiszemelve Fehim pasa utódául a palota kémkedési osztályának főnökévé s a szultán megbízásából titkos misszióval Párisba utazott, ahol öt hónap alatt több mint három millió frankot fecsereit el.

A porta táviratilag felszólította a Szalonikiben időző Refik bey új pénzügyminisztert, aki állását még nem foglalta el, hogy foglalja el helyét, mert a hazája érdeke ezt kívánja. Fuad ezredes, Refik százados és Ali polgári hivatalnok, kiket a szmirnai ifju-török bizottság felfüggesztett, ma Szalonikín át Konstantinápolyba érkeztek. A tömeg gyalgva fogadta őket és a rendőrmisztériumba kísérte a felfüggesztett hivatalnokokat. Ait szemeteskoscin vitték oda.

KÜLFÖLD.

Szerb kereskedelmi szerződés. A szkupstina ma folytatta a monarchiával kötött kereskedelmi szerződés tárgyalását. Welkovic s nacionalista konstátálja, hogy az új szerződés révén a marha-kivitel tetemes deficitet fog okozni. Az ipar védelme Szerbiának csak másodrangú érdeke. Mindenki érzi azt a tényt, hogy az állategészségügyi ellenőrzés sérti az ország méltóságát, ezt nem kell még bizonyítani is. A behozatalhoz fűződő érdekeket minimális tarifával lehetett volna megvédeni.

Pacsu volt pénzügyminiszter történelmi visszapillantást vetve, utal azon nehézségekre, amelyek a kereskedelmi szerződés létrejöttét gátolták és emlékeztet arra, hogy a tárgyalások ismételtén holpontra jutottak és csak a szerb-bolgár vámunió kérdésének, továbbá a kölcsön és ágyuszállítás kérdéseinek elintézése után lehetett a tárgyalásokat folytatni és befejezni. A tárgyalások folytatása közben csakhamar rá kellett jönni arra, hogy az élőmarha behozataláról szó sem lehet. A monarchia vezérő államférfiai minden kétséget kizárólag kifejtették, hogy ugy az osztrák, mint a magyar parlamentek az élőmarhabehozatalt ellenzik. E kijelentés után a szerb kormány elhatározta, hogy legalább a huszbehozatalt biztosítja. Az ifju-radikális kormány idejében tényleg felajánlották Szerbiának az élőmarhabehozatalt, de oly feltétel mellett, hogy az egész országban állategészségügyi ellenőrző szolgálat szerveztessék. Ha a monarchia régebbi szerződéseiben nagy engedményeket tett Szerbiának, nem szabad figyelmen kívül hagyni, hogy a mai viszonyok lényegesen eltűnek a régi viszonyoktól. A jelen pillanat nem volt alkalmas a vámháborúra. Egyöntetű eljárásra van szükség, hogy 10 év mulva még egy 15 évig tartó vámháború esetére is készen álljunk. A minimális tarifa megállapítása ki-

hívás lett volna. A kivített a többi kereskedelmi szerződés révén könnyítettük meg. Szól a miniszter végül a különböző keleti vasutak tervezeteiről, hangsúlyozza a Duna-Adria-vasut kiépítésének mielőbbi elkészítését és végül kijelenti, nyugodt lélekkel szavazzuk meg a kereskedelmi szerződést, mert meg vagyunk győződve arról, hogy hasznos fog hajtani. (Viharos tetszés és taps a jobboldalon.)

Draskovics, a Stojanovics-féle ifju-radikális kormány volt kereskedelmi minisztere Pacsuval polemizálva kijelenti, hogy előtte szóló még a múlt évben erősen hangoztatta a vámháboru szükségét arra az esetre, ha a monarchia nem teljesíti Szerbia követeléseit. Mindazonáltal most a vámháboru ellen szól.

A tárgyalást ezután felfüggesztik. A legközelebbi ülés holnap lesz.

A sah ukája. Mohamed-Ali sahnak úgy látszik fejébe szállt a dicsőség. Most, hogy legyőzte a parlamenti pártot, előkészületeket tesz arra, hogy a parlamentet — esküje daczára — egészen megszüntesse. Teheránban ukáz jelent meg, amely a parlament összehívását bizonytalan időre halasztja, ellenben 330 embert, akikről a sah biztosan tudja, hogy a régi rendszer visszaállításának a hívei, a sah magához hívattat. A sah ezeknek a személyeknek egy részéből külön bizottságot akar alakítani, hogy a nép szükségleteiről és a vidéki tartományok helyzetéről tájékozódjanak.

A portugál királyi család botránya. Lisszabomból jelentik, hogy a párek kamarájában a mai ülésen Pinto Pimene volt hadügyminiszter (reformpárti), a koronaölegek kérdésének előadója kifejtette, hogy tekintve azt a körülményt, hogy az elhunyt Hintze-Ribeiro már nem csáfolhatja meg a rágalmat, ő veszi magára a felelősséget. A helyzet ma még sokkal rosszabb, mint amikor Amara l vette át a kormányt. A miniszterelnök képtelen politikus, aki a haza és az állami intézmények nagy kárára, az előlegek kérdésében rejő óriási botrányok aknamunkájának felrobbanását, amelyet az ellenzék ki akar használni, nem tudja megakadályozni. Pimene holnap folytatja beszédét.

Az amerikai hajóhad Ausztráliában. Az Unio Csendes-oczeáni flottájának ausztráliai látogatásáról még a következőket jelentik Aucklandből:

Sperry amerikai tengernagyot és a többi tengernagyokat, valamint mintegy száz tisztet a szárazföldön Deakin ausztráliai miniszterelnök fogadta, aki Roosevelt elnöknek és Sperry tengernagynak szánt ajándékokat adott át neki. Azután a kormányzó a király nevében üdvözölte Sperry tengernagyot. Sperry tengernagy válaszában köszönetet mondott a szives fogadtatásért és utalt az angol és amerikai érdekek közösségére, amelyek közös védelmet igényelnek. Igen szép dolog az, hogy a hágai konferencia megállapította a béke feltételeit, de e feltételeknek betartására garanciákra van szükség. E garanciát az Auckland előtt találkozók két nagy flotta képezi, amelyek biztosítják a békét.

EGYHÁZAK.

— (A kongrua.) Az „Unirea”, a balázsialvi gör. kath. érsek hivatalos lapja jelenti, hogy a vallás- és közoktatásügyi miniszter kongrua kiegészítése címén 261.525 koronát utalványozott az érsekség alá tartozó lelkészek részére. Ez az utalványozás, mint a miniszter leiratában megjegyzi, az őszszel letárgyalandó kongrua-törvényjavaslat értelmében és az ezen törvényjavaslatban előirányzott összeg terhére történt.

AZ EGYETERTÉS

szerkesztősége és kiadóhivatala

VI., Eötvös-utca 32. sz. alatt van.

A szerkesztőség telefonja: 788. szám.

A kiadóhivatal telefonja: 706. szám.

A sóborszesz-ügy.

— A belügyminiszter újabb rendelete. —

Budapest, augusztus 11.

Gróf Andrássy Gyula belügyminiszter ma a sóborszesz-ügyben valamennyi törvényhatóság első tisztviselőjéhez újabb körrendeletet intézett, amely teljes szövegében így hangzik:

„A gyógyszerekként hirdetett és árult különféle sóborszesz-készítmények ügyében 77104/908. B. M. szám alatt kiadott körrendeletet módosítva a következőképpen félremagyarázták.

Az 1876:XIV. t.-cz. 53. §-a titkos összetételű gyógyszereknek belügyminiszteri engedély nélkül való készítését és árusítását megtiltja, ugyane törvényezik 55. §-a pedig a bizonyos betegségek ellen javaslatba hozott gyógymódnak vagy gyógyszernek a megvizsgálását és engedélyezését utalja a belügyminiszter hatáskörébe.

Hasonlóképpen a belügyminiszter hatáskörébe sorozza az 1884:XVII. t.-cz. 10. §. b) pontja és 29. §-a a gyógyszerek készítésére és a velük, valamint a gyógyszerfelékel való kereskedésre vonatkozó engedély megadását.

A gyógyszerekkel, gyógyszerfelékel és mérgekkel és mérgetartalmú anyagokkal való kereskedésről szóló 111005/94. B. M. számú szabályrendelet 9. és 10. §-a 15 napig terjedhető elzárás és 200 koronáig terjedhető pénzbüntetés terhe alatt tiltja elkészített összetett gyógyszereknek az árusítását és eladását, még ha azok az egészségre ártalmatlan szerekből állnak is.

Végül a gyógyszerkülönlegességekről és a titkos összetételű gyógyszerekről alkotott 90.000/903. B. M. számú szabályrendelet 3. §-a szerint gyógyszerkülönlegességek forgalomba hozatala csak a gyógyszerárú-kereskedőknek és a nyilvános gyógyszerárúknak van megengedve — sőt azokat az előbbieket is csak gyógyszerárúk részére szolgáltatathatják ki — a 7. és 8. §-ok pedig ily különlegességek üzletszerű készítéséhez és forgalomba hozatalához bejelentést és belügyminiszteri engedélyt (tudomásul vételt) tesz kötelezővé. Ugyane szabályrendelet 10. §-a minden gyógyszerjavallatot mellőzendőnek rendel; továbbá megszünteti az adható használati utasítást és belügyminiszteri felülvizsgálat alá helyezi a csatolható ajánlás szövegét.

E szabályrendelet 24. §-a szerint a belügyminiszter az illető szer készítését és forgalomba hozatalát bármikor eltilthatja, ha e szabályrendelet rendelkezései nem tartattak meg, különösen ha oly ajánlással hozatik a gyógyszerkülönlegesség forgalomba, amelynek szövege a forgalomba hozatal iránti kérelem alkalmával be nem mutatott.

Ugyanezek a rendelkezések irányadók a 21. §-s szerint az ugynevezett titkos összetételű gyógyszerekre is.

Végül a 23. §. a felsorolt rendelkezések és tilalmak megszegését kihágássá minősíti és azt — amennyiben más törvényes intézkedés alapján nem büntetendő — 15 napig terjedhető elzárással és 200 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel, ismétlés esetén azonban a forgalomba hozatal eltiltásával rendeli büntetendő.

Mindezekből kétségtelen, hogy azok a sóborszeszkészítmények, amelyek idegen alkotórészekkel vegyve hozattak forgalomba, különösen ha azok gyógyszerként ajánlottak is, oly összetett gyógyszereknek minősítendők, amelyeknek árusítását és eladását a 111005/94 B. M. számú szabályrendelet 9. §-a tiltja és 10. §-a kihágássá minősíti; és oly gyógyszerkülönlegességeknek tekintendők, amelyeknek engedély (tudomásul vétel) nélkül való forgalomba hozatala a 90000/903. B. M. sz. szabályrendelet előbbidézett szakaszaiba ütközik és 23. §-a szerint büntetendő.

Az a körülmény, hogy ezek a készítmények még gyógyszerjavallatokkal is elláttak, csak súlyosítja, illetőleg különálló büntetendő cselekménnyel tetézi az előbb körülírt kihágást, miután a 90000/903. B. M. sz. szabályrendelet 10. §. még az engedélyezett gyógyszerkülönlegességekre nézve is mellőzendőnek rendel minden gyógyszerjavallatot.

Ebből kitűnik, hogy a legutóbb kiadott 77104/908. B. M. sz. körrendelet érdemére nézve a hatályban álló törvényes rendelkezéseken alapszik és azoknak meg is felel.

E körrendelet kibocsátása alkalmából azonban főleg az a panasz hangzott fel, hogy annak következtében lehetetlenné válnék a szabad forgalom tárgyát alkotó sóborszeszhez oly ártalmatlan szereknek a keverése is, amelyek azt a gyógyszerre nem minősítik, hanem csak e „házi” használatát teszik esetleg kellemesebbé vagy előnyösebbé és hogy ezáltal azokat érheti anyagi hátrány, akik ily ártalmatlan vegyületek készítése által keresetforráshoz juthatnak.

Ezeket a panaszokat mérlegelve, valamint avégből is, hogy a belföldi készítményeknek versenyképessége a hasonló természetű külföldi cikkekekkel

szemben meg ne bémittassék, — amidőn egyrészt megállapítom azt, hogy ilyenmü vegyületek készítése és engedély nélkül való forgalomba hozatala a ma érvényben álló jogszabályok szerint eddig teljesen jogosulatlan volt, másrészt kijelentem, hogy ezentul a sóborszesz, vagy sóval nem kevert borszesz a Magyar Gyógyszerkönyvben kereszttel meg nem jelölt szerekkel is vegyithető lesz anélkül, hogy ezáltal annak „házi” minősége és a szabad forgalomba való árusíthatása érintetné. Az ilyen sóborszesz-készítmények azonban sem címfeliratukon (Vignette, etiquette), sem egyéb nyomtatványon (pld. használati utasításban), sem a hirdetésekben „gyógyszer”-nek nem nevezhetők. A készítmény közvetlen hatása megjelölhető ugyan, azonban egyes betegségek ellen gyógyszerül nem ajánlható, annál kevésbé látható el gyógyszerjavallattal.

Aki e rendelkezések ellen vét, valamint az, aki ily szabályellenes megjelöléssel vagy ajánlással, vagy gyógyszerjavallattal ellátott sóborszesz-készítményt forgalomba hoz, vagy elárúsítás céljából rakárson tart, kihágást követ el és 15 napig terjedhető elzárással, valamint 200 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő. Ily kihágások elbírálása a közigazgatási hatóságok hatáskörébe tartozik és az eljárást a 38.547/1880. B. M. sz. rendelet szabályozza.

Természetes, hogy a sóborszesz keverhető a Magyar Gyógyszerkönyvben kereszttel megjelölt szerekkel is, — az ilyen keverék azonban gyógyszerkülönlegességgé minősül, amelyre ugy az engedélyezés, mint az elárúsítás tekintetében a 90000/903 B. M. számú szabályrendelet határozmányai irányadók.

Utasítom ennél fogva, haladéktalanul intézkedjek az iránt, hogy 77104/908. B. M. számú körrendelet következtében folyamatba tett kihágási eljárások során — a kihágás fenforgásának elbírálásánál — a jelen rendelet rendelkezései vétsenek irányadókkul, tehát az elközbás is csak oly sóborszeszkészítményekkel szemben alkalmaztassék, amelyek címfeliratukon „Gyógyszer”-nek vannak nevezve, avagy a Magyar Gyógyszerkönyvben kereszttel megjelölt szert tartalmazzák; a nyomtatványok azonban, amelyek a sóborszeszkészítményeket kísérik, ha ezzel a rendelettel ellenkeznek, feltétlenül elközbándók és megsemmisítendők.

Mint hogy pedig a köztudat — minden ellenkező hirdetés daczára is — a sóborszeszkészítményeket házi szereknek tartotta és tartja: azok a viszont-elárúsítók, akik e rendelet kibocsátása előtt olyan sóborszeszkészítményeket tartottak rakárson, amelyek a címfeliraton nem voltak „Gyógyszer”-nek nevezve, csupán azért, mivel a készítményekhez ily szabályellenes nyomtatványok voltak csatolva, nem tekintendők olyanoknak, mint akik a sóborszeszt gyógyszerként hozták volna forgalomba. Aki azonban ezen rendelet kibocsátása után hoz oly sóborszeszkészítményeket forgalomba, amely ily szabályellenes nyomtatványokkal van ellátva, vagy tart ugyanolyant rakárson: e szabályrendelet értelmében feltétlenül megbüntetendő lesz.

Megjegyzem végül, hogy az ily készítmények címfeliratain, nyomtatványain, vagy hirdetéseinben a valóságnak meg nem felelő jelzők vagy adatok — az 1848:XVII. t.-cz. 58. §-a értelmében — nem használhatók.

Ezen rendelet azonnal hatályba lép.”

A belügyminiszter ebben a rendeletében ismét eltalálta azt a helyes utat, amelyet ilyen nagy és fontos kérdésben követni kell. Ezzel a rendelettel egyrészt nem árt a sóborszesz-készítés régi és az egész világon elismert iparának, másrészt pedig számos kereskedőcéget mentett meg nagy anyagi veszteségtől.

TÁVIRATOK.

Ujabb harcok Marokkóban.

Ranger, augusztus 11. Dar Ehadaga mellett a Muley Hafidhoz hű törzsek és a serif csapatai között harc folyt le, mely az utóbbiak győzelmével végződött.

Közgazdasági táviratok.

		aug. 10.	aug. 11.
Newyork.	Buza	100 ¹ / ₄	101 ¹ / ₄
	szeptemberre	101 ¹ / ₄	102 ¹ / ₄
	decemberre	104	104 ¹ / ₈
Tengeri	szeptemberre	85 ¹ / ₂	86 ¹ / ₂
	decemberre	75 ¹ / ₄	75 ¹ / ₄
Czikagó.	Buza	93 ¹ / ₈	94 ¹ / ₄
	decemberre	95 ¹ / ₄	96 ¹ / ₈
Tengeri	szeptemberre	77 ¹ / ₈	78 ¹ / ₄

New-York, aug. 11. Gyapot New-Yorkban helyben 10.75 (10.85 tegnapi), gyapot szeptemberre 9.70 (9.77 gyapot novemberre 9.29 (9.42), gyapot New-Orleansban helyb. 10¹/₈ (9¹/₈), petroleum stand withe New-Yorkban 8.75 (8.75), petroleum Stand white Filadelfiában

8.70 (8.70), petroleum Refined in Cases 10.90 (10.90), petroleum Credit Balances at Oil City 1.78 (1.78).

Csillagó, augusztus 11. (Zárlat.) Zsir szeptem, 9.50 (tegn. 9.47), zsír októberre 9.57 (tegnap 9.55), szatonna short clear, 9.12 (tegnap 9.12), sertéshus októberre 15.60 (tegnap 15.62).

A nagyszerb összeesküvés.

— Nasztics újabb leleplezései. —

Budapest, augusztus 11.

Nasztics, a nagy-szerb összeesküvők leleplezője Zágrábban van s rendelkezésére áll a vizsgálóbíróknak, hogyha a lecsukott forradalmárok ellen teendő tanuvalomásokra kerül a sor. A vizsgálat pedig erélyesen folyik, hogy a banda szabadonlevő tagjait kézrekerítsék. Hir szerint, még sok letartóztatásra van kilátás.

Nasztics egy újságíró előtt ma tovább folytatta leleplezéseit, melyek egyre veszedelmesebb színben tüntetik föl a leálcázott összeesküvést.

Mai hireink ezek:

Nasztics György, a „Finale“ röpirat szerzője tenap óta Zágrábban van; az Osztrák Császár-szállóban tartózkodik, rendőri felügyelet alatt, mert félt, hogy demonstrációk lesznek ellene.

Nasztics beszélgetést folytatott a Novositi egyik munkatársával, akinek a következőket mondta el:

— A vizsgálat bizalmas részleteit maga a vizsgálat érdekében lehetetlen önnek elmondanom. Bécsben és Budapesten voltam és amikor értesültem a zágrábi letartóztatásokról, idesiettem, de önként jöttem ide, nem pedig Wekerle, vagy a horvát kormány megbízásából. Röpiratomnak és egész eljárásomnak az volt a célja, hogy személyemet megvédjem a Srbióbran rágalmai ellen, mely lap engem osztrák kémnek tüntetett fel. Csak tényeket és kéziratoknak a faksimiléit adtam elő. Államhivatalnokoknak, mint amilyen pl. Pribicevics Ádám, a kéziratait könnyű lesz összehasonlítani. Ha a bannak már az önálló szerb párt támogatásai idejében kezében lettek volna a bizonyítékaim, könnyen bebizonyíthatna volna, hogy az önálló szerb páré felségárulási üzemekbe van belekeverve. Még néhány napig Zágrábban maradok és be fogom várni, hogy nem fognak-e engem a nagyszerb összeesküvés ügyében tanuként kihallgatni.

Azzal a hirrel szemben, hogy egy zágrábi rendőrhivatalnok utazott Budapestre, hogy ott Nasztics Györgyöt letartóztassa, majd Bécsbe utazott vele és onnan együtt utaztak Zágrábba, zágrábi mértékadó helyen kijelentik, hogy ez a hir teljesen valótlan. Nasztics önként utazott Zágrábba és midőn a hatóság értesült megérkezéséről, jelentést tettek erről a vizsgálóbíróknak, aki természetesen elrendelte a hazaárulással vádolt Nasztics letartóztatását.

Budeszavlyevics Bude képviselőről az a hir terjedt el, hogy Romániába szökött. Más forrás szerint ellenben Zágrábba várják. Karlócáról azt jelentik, hogy Budiszavlyevics képviselő öcsesét, Milánt a karlóczai „Srbsko Kolo“ szerkesztőjét rendőri őrizet alá helyezték.

Pribicevics Ádám állapota, aki tudvaleg öngyilkossági kísérletet követett el a börtönben, javulófélben van. Pribicevics egyébként csak a karján lévő ereket metszette át, a nyaka sértetlenül maradt. Az öngyilkossági kísérlet ügyében szigorú vizsgálatot indítottak; megállapították, hogy Pribicevics a börtönörök gondatlansága folytán csempészett be ruhájában kést. A hanyag fogházörököt meg fogják büntetni.

A propaganda részeseit, akik már le vannak tartóztatva, Popovics Dusan és Lukinics Ödön képviselők fogják védeni, akik engedelmet is kértek a vizsgálóbírótól, hogy érintkezésbe léphessenek védeneczeikkel, a vizsgálóbíró azonban azt nem engedte meg.

A vizsgálat eddigi eredményeiről egy magasrangú bírósági hivatalnok úgy nyilatkozott, hogy már eddig is sok és súlyos kompromittáló adat van a nyomozók kezében. Czáfolta azt a vádat, mintha a szerbek ellen hajsztát folytatná-

nak. Még igen sok letartóztatás várható.

A Staresevics-párti „Hrvatska Prevo“ mai számában folytatja a nagyszerb propagandáról szóló leleplezéseket. Ma egy szerb közgazdasági szövetezet, a Pri rednik s egy dugszdag szerb kereskedő ellen fordul, akiknek nagy részük van a nagyszerb propagandában.

Elutazása előtt Nasztics György hosszabban beszélgetett egy estilap munkatársával a nagy-szerb agitációról és a belgrádi délszláv klub hatalmas szervezetéről.

— Finale című röpiratomban óvakodtam olyasvalamit írni, amit bizonyítani nem tudok, vagy jobban mondva olyat, ami célozomhoz nem tartozott. Így egy szót sem említettem azokról a dolgokról, amikről a délszláv klubban éresültem, mert ezeket nem volnék képes aktaszzerűen bizonyítani.

A hirlapíró azt kérdezte Naszticstól, igaz-e, hogy a Slovenski Jugban fölmerült báró Rauch horvát bán meggyilkolásának terve.

Nasztics György így válaszolt:

— Én is hallottam róla, de ezt nem tudom bizonyítani, nem tudnék számot adni róla, hogy ki említette. A délszláv klub horvát csoportjának forradalmi organizációja ugyanis olyan, hogy a tagok nem tudhatnak egymás terveiről. Így például Pribicevicsnek sejtelnük sem lehetett, hogy kik a boszniai csoport bizalmifüleit, amelyet én alapítottam. Egyizben hallottam, hogy Pribicevics Ádám fölötte eredményesen dolgozik és a délszláv propaganda számára új csoportot alapított ötven taggal.

A beszélgetés további során elmondta Nasztics, hogy a belgrádi külügyminiszterium megbízásából Nenadovics Jasa és Okreic Dusan kapitányok Pribicevics Milán főhadnagygyal 1906-ban beutazták a novibazári szandzsákat, hogy az ottani szerb lakosságot fölfegyverezzék új Mauser-féle ismétlőpuskákkal. A három tiszt expedíciót szervezett és Mokra-Flaninán át bejárták a szerblakta községeket, amelyekben összesen 34.000 Mauser-fegyvert osztottak ki, 1907-ben pedig három titkos bombaraktárt létesítettek. Három fiatal ember volt megbízva a bombák szétosztásával s ezeket Baligovics fizette. A fiatal emberek egyike levelet írt nekem s ez a levél még most is birtokomban van. A kragujeváci arzenálban kitanították őket a bombák használására s ott tanultam meg én is. A fiatal emberek egyike egy Gejkovics nevű, aki hamisított okmányok alapján Priboj közelében a banjai kolostorban alkalmazást kapott, levelet írt nekem s abban panaszkodott, hogy Spaljokovics visszatartja az ő fizetését. Ez a Gejkovics a szerb külügyminiszterium részéről megbízást kapott, hogy a Lim vidékén szerezen alkalmas embereket, akik felrobbanták a boszniai keleti vasut hidját Visegrad mellett. A boszniai keleti vasut ugyanis Szerbiában és az okkupált tartományok szerb lakosságának szemében kezdettől fogva szálka. Belgrádban azért, mert úgy tekintik, mint összeköttetést a török vasutvonallal a macedóniai szandzsák vasúthoz. Ez a boszniai vasuti hálózat 150 millió koronába került s az osztrák-magyar monarchia nagyratörő céljait szolgálja.

Meglátogattam Gejkovicsot a banjai kolostorban s ő megmutatta azt a rejtékhelyet, ahol a bombákat tartották. A kolostorból egy meredek ösvény vezet a hegyoldalba s ott egy nagy barlangban voltak elrejtve a bombák. Ezek közül kettő igen hatalmas volt, amilyeneket a kragujeváci arzenál csak a hadsereg számára készít; félliteres palaczk nagyságúak ezek a bombák, óraszerkezettel vannak ellátva és robbantó erejük irítozatos. Ezeket használják alagutak és vasuti hidak felrobbantására. A másik fajta bombák hasonlítanak a sárgaréz-csővekhez, vékonyak, mert az a rendeltetésük, hogy sinek alá vagy sinek mellé helyezve, vasuti kocsikat röptessenek velük a levegőbe. Ilyen bombákat küldtek Montenegróba Telegraf Milutinnek és Zusic Szavának a koniczai szandzsákba, mert ők voltak ott a délszláv klub bizalmi emberei.

Bosznia-Hercegovinában is alakított a szerbiai délszláv klub külön bizottságokat, amelyeknek tagjai aktív tisztek, tanárok és kormányhivatalnokok voltak s a szerb külügyminiszteriumtól rendszeres fizetést luhztak. Ilyen bizottság volt Bosznia számára Sabacban, Losniczban és Uziczában, a szandzsák számára pedig külön volt egy Uziczában és Ivaniczában. Arról

fogalmam sincs, hogy miért maradt el a szandzsákban a felkelés 1907 augusztus 18-án.

A kragujeváci arzenálban — beszélte tovább Nasztics, — a szerb tisztek engem és Gejkovicsot megtanítottak a bombákkal bánni. Kísérleteket tettünk nagy bombákkal és olyan cigarettaalaku kis bombákkal is, aminőket később Montenegróban használtak. Egy ilyen kis bombát a kragujeváci tűzérsegi gyakorlóterén egy százados tölgyfára hajítottunk és a terebélyes fát az explozió gyökerestül kicsavarta s két méter távolságra sodorta. Ennek a kis bombának a gyújtószinórja úgy volt beállítva hogy a robbanás 10 másodperc múlva következze be, tehát módunkban volt a bombát harmincz lépés távolságra hajítani és ötven lépésnyire elütni, úgy, hogy bajunk nem eshetett.

Egyes lapoknak ama hírével szemben, mintha báró Rauch Pál horvát bán a nagyszerb propaganda ügyében folytatott vizsgálat tárgyában a kormány elé terjesztendő jelentés céljából Budapestre érkeznek, vagy Budapestre érkezett volna, illetékes helyen kijelentik, hogy ily utazás nincs tervbe véve. A nagyszerb propaganda ügyében tisztán bírói uton folyik le a vizsgálat, amelynek semminemű politikai háttere nincsen; a kormány, mint ez az ügy természetében rejlik, teljesen távol áll a vizsgálat vezetésétől. Ily körülmények között szó sincs arról, hogy e kizárólag bírói eljárásról a kormány bármimemű jelentést várjon, vagy kérjen.

Az olvasóhoz.

E hó elsején új előfizetést nyitottunk az „Egyetértés“-re, a legrégebb s legtekintélyesebb magyar függetlenségi napilapra.

Az „Egyetértés“ úgy politikai állásfoglalásában, mint társadalmi, közgazdasági, művészeti és irodalmi szerepében hi marad eddigi nagy múltjához, amely a magyar olvasóközönség előtt oly kedvelté, politikai és társadalmi életünkben pedig mindenkor döntő fontosságú tényezővé tette.

Az a függetlenségi politika, amely e lapot nagy hagyományokhoz híven, eddig irányította, ezentul is mindenben vezérelve lesz. A független, önálló nemzeti állam kiépítése, a magyarság állami erejének és mindenben parancsoló uralkodásának érvényesülése, ez az a cél, amelyért az „Egyetértés“ ezentul is törhetetlenül és megújuló intenzívtással küzdeni fog.

Olvasóink ragaszkodása és szeretete egyedüli erősségünk, amely ebben a nehéz feladatunkban megsegít. Viszonzásul a legváltozatosabbban és a legmegbízhatóbban megszerkesztett nagy magyar napilapot adjuk, amely úgy irányelvek szigorú betartásával, mint a napi események részletes és pontos feltárásával ezentul is a vezető helyen fog állani.

Olvasóink az „Egyetértés Vasárnapja“ című, gyönyörűen kiállított mellékletet is megkapják vasárnaponként. Nyolcz oldalas, számos reprodukcióval tarkított mellékletünkön előfizetőink megtalálják a hét érdekességeit, a kül- és belső nevezetes eseményeit. Kapnak ezenkívül elbeszéléseket, karczolatokat, színházi történeteket.

A magyar közönségnek az „Egyetértés“ a legkedveltebb lapja, ezt a szeretetet ezentul csak fokozottabb munkássággal fogja kiérdemelni.

Az Egyetértés előfizetési ára:

Egy hónapra . . .	2 kor. 40 fill.
Negyedévre . . .	7 kor. — fill.
Félévre . . .	14 kor. — fill.
Egész évre . . .	28 kor. — fill.

Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek előfizetése lejárt, szíveskedjenek az előfizetés megújításáról idejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

UJDONSÁGOK.

A rabszolgák.

A párisi telefonnal újabb majdnem annyi oaj és kellemetlenség éri a jó párisiakat, mint amennyi boszúságot és javithatatlansága fölött érzett felháborodást szerez a budapestieknek a mi telefonunk. Am azért Párisban korántsem oly ziláltak az állapotok, jóval munkaképesebb a központ s teljesen rendben a vezeték, csak éppen a szolgálattevés lett lassabb az utóbbi időben s a párisiaknak néha két-három percig is várakozniok kellett, míg megkapták a kívánt kapcsolást. A földalatti hálózatban rejlő vonal-zavarokról, a „mással beszél” kényelmes teóriájáról, vagy ennek fordítottja: a más is belebeszél! kedves meglepetéseiről ők mit se tudnak, náluk nem kaszinózik, nem alszik, vagy ha fönt van, nem köt harisnyát beszélők helyett a központ, — s a közvélemény mégis oly elementáris erővel zudult fel a bajok miatt, hogy most az illetékesek vállvetve dolgoznak e hibák megszüntetésén.

Irigységgel vegyes örömmel nézzük innen messziről, a magunk állandóan rossz telefonja mellől ezt a lázas munkát, amelybe már a legilletékesebbek: maguk a telefonkezelők is beleszóltak. Ő csak ismerik a bajt, amely nagyrészt éppen rajtuk mullott. S ebben is különb a párisi telefon, mert nálunk a baj felderítése helyett, azt egyszerűen a közönségre hárítják, amely nem elég udvarias, hogy a beszélgetése közbe bekapcsolt harmadikat, sőt negyediket: ah, ön is itt uram! — örömkialtással üdvözölje.

A párisi telefonkezelők egész nyíltan bevallották, hogy szolgálatukat olyan terhessé éppen női felügyelőtársnőik tették. Ezeknek irigysége, kicsinyes boszúvágya, a folytonos hiúságmegtorlások eredményezte, hogy a közönség jogosan felzudulhatott. A felügyelőnk kicsinyes haragjának oka csak épp olyan kicsinyes lehetett. A kezelőknek vallomása szerint, ha valamelyiküknek szebb volt a kalapja, módosabb a ruhája, vagy virágosabb a napernyője, mint a felügyelő ömagaságának, akkor ez a szegény lány már el volt veszve. De kétszeresen elveszett, ha műveltebb volt, szebb volt, nőiesebb volt, mint az a szoknyás sárkány, aki a munkájára felügyelt. Az ilyen megaláztatást soha sem bocsátották meg a nagyobb keresetű, de erre a keresetre épp úgy rászorult s ezért a keresetért az erősebb férfiakkal épp oly harcban álló nők gyengébb társnőiknek.

S hogy ezek a gyengébbek valamiképpen védekezzenek, most férfi felügyelőket kérnek, akik a harcban álló felek szivtelenségével tehetik őket a szolgálatra alkalmatlanná s már elfoglalt sánczaikat újra férfiakkal tölthetik be.

Ez az évezredes uri rabszolgaság elpusztíthatatlan bélyege a már felszabadítottakon. Hogy a legalantasabb, tehát ehhez a szolgálathoz a legközelebb álló fokba úgy, ahogy már beleélik magukat, de józan eszük, a küzdők hidegvére rögtön elhagyja őket, míhelyt egy fokkal följebb emelkedtek. Itt már kiüt rajtuk az ewig weibliche, mely épp azért tetszik annyira a férfiaknak, mert ez a nők egyetlen erőssége.

NAPIREND. Naptár. Szerda, augusztus 12. — Róm. kat.: Klára sz. — Prot.: Klára. — Görög-orosz: jul. 30. Szila. — Zsidó: Ab. 15. — A nap két reggel 4 óra 51 perczkor, nyugszik este 7 óra 18 perczkor. — A hold két este 7 óra 58 perczkor, nyugszik éjjel 8 óra 58 perczkor.

A közoktatásügyi államtitkár fogad 12 órakor. Az osztálysorsjegyek huzása reggel 9 órakor. Állandó nyári kiállítás nyitva a Könyves Kálmán művészeti szalonjában Nagymező-utca 87. Belépő-díj nincs. — Nyári kiállítás nyitva a Nemzeti Szalonban. Belépő-díj 1 korona. — Az Uránia Kiglyó-téri szalonja nyitva, Belépő-díj 20 fillér. — Egyenruházati kiállítás a Techn. Iparmúzeumban nyitva. Belépődíj nincs. — A Nemzeti Múzeum ásványtárnyitva. — A Szépművészeti Múzeum nyitva. — A Mezőgazdasági Múzeum nyitva. — A Néprajzi Múzeum zárva. — A Fővárosi Múzeum zárva. — Az Iparművészeti Múzeum nyitva. — A történelmi képcsarnok zárva. — A földtani intézet muzeuma zárva. — A Közlekedési Múzeum nyitva. — A Széchenyi-Múzeum zárva. — Az aquinumi múzeum nyitva egész nap. — A Technológiai Iparmúzeum nyitva. — A Ráth György Múzeum (Városligeti fasor 10.) zárva. — Az Erzsébet-Múzeum nyitva. — Az orsz. levéltár oklevélkiállítás nyitva. — A nyilvános könyvtárak zárva. — A múzeumok, képtárak, kiállítások és nyilvános könyvtárak rendszerint délelőtt 9 órától vannak nyitva.

— **Személyi hr. Gróf Wickenburg István**, a fiemei kormányzó helyettese ma kezdte meg hat hétre terjedő szabadságát. Távollétében Kankovszky és Dunáth tanácsosok vezetik a kormányzóság ügyeit.

— **Andrássy zergevadászata.** Nagyszébenből táviratozzák, hogy gróf Andrássy Gyula belügy-miniszter e hó huszadikán az árpási havasokba érkezik zergevadászatra. Kivüle a vadászaton résztvesznek a Károlyi grófok, ugyszintén gróf Apponyi Lajos udvarnagy fia.

— **Wekerle díszbédje.** Wekerle Sándor miniszterelnök kedden, augusztus 18-án, a király születése napja alkalmával díszbédet ad, amelyre a kabinet tagjai, az egyházi, polgári és katonai hűsögek fejei hivatalosak.

— **Kossuth Ferencz a póstyéni szinkörben.** Kossuth Ferencz kereskedelemügyi miniszter, aki most Póstyénben üdül, vasárnap este meglátogatta a póstyéni szinkört titkárja, dr. Pallay Sándor kíséretében és meghallgatta a Dollárkirálynő előadását. A miniszter nagyon jól mulatott az előadáson és a darab végeztével melegen gratulált Mezey Béla szingazgatónak. A közönség nagy érdeklődéssel fogadta a miniszter megjelenését a színházban és távozásakor lelkesen megéljenzte.

— **Tolsztoj ismét beteg.** Tolsztoj Leonak, a világhírű orosz írónak újabb megbetegedéséről érkezik hír Pétervárról. Tolsztoj sétára nindult és megerőltette értágulásban szenvedő ballabát. A séta után, ahelyett, hogy megpihent volna, megfürdött a Voronez folyóban, amely átszeli jasznaja-poljanai birtokát. A fürdés után fájdalmakat érzett és ezért a háziorsva tanácsára ágyba feküdt. Állapota, tekintettel előrehaladott korára komoly, de aggodalomra okot nem ad egyelőre.

— **Popea temetése.** Popea Miklóst, a szombaton elhunyt karánsebesi püspököt ma temették el ott a szokásos egyházi szertartások mellett. Temetésén megjelentek a többi gör. kel. román egyházmegyék küldöttei, a karánsebesi egyházmegye román papsága teljes számban s nagyszámu közönség.

— **Zeppelin és a német trónörökös.** A német trónörökös azzal demonstrálta bizalmát Zeppelin léghajója iránt, hogy elfogadta a Zeppelin támogatására alakult bizottság tiszteletbeli elnöki tisztét. Egyben ezt a felhívást intézte a német néphez:

„Nagy volt az öröm, mikor a Zeppelin feltalálta német léghajó sikeres légi utjáról a hír bejárta a német földet. Most, amikor egy nagy szerencsétlenség megsemmisítéssel fenyegeti a német léghajózás fáradhatatlan előharcosának a nagy művét, minden hazafias férfiun szent kötelessége, gyors cselekvéssel segítségül sietni. Hogy az új német léghajót minél előbb felépíthesse, minden német tegyen meg minden lehetőt és küldje be még a legcsekélyebb adományokat is a birodalmi bizottság berlini gyűjtőtelepére. A levegő meghódításában elért előnyünket mindenképen meg kell tartanunk! Vilmos, a német birodalom és Poroszország trónörököse, a birodalmi bizottság tiszteletbeli elnöke.”

— **Kölcsey-ünnep.** E hó 8-án, Kölcsey Ferenc születésének évforduló napján lélekemelő ünnepség folyt le, amelyet Lippe Vilmos szolnoki ítélőtáblai bíró, a Kölcsey-birtok mostani tulajdonosainak egyike, rendezett a nagy költő szülőházában. Az ünnepség a református templomban tartott istentisztelettel kezdődött, melynek keretében Geley református lelkész hazafias beszédet mondott, majd a közönség elénekelt Kölcsey Himnuszát. A templomból a közönség zeneszó mellett a Wesselényi-egyesület által 1890-ben márványemléktáblával megjelölt és most lobogódiszba öltözött régi udvarházba vonult. Itt számos hazafias beszéd és szavalt hangzott el, melyekkel a nagy költő emlékét idézték vissza. Máthé István állami tanító felolvasást tartott. Mindezeknél maradandóbb emléket hagy maga után a birtok tulajdonosának hazafias áldozatkészsége, melynek folytán az állami és az oláh iskolába járó növendékek között több száz korona jutalmat és Kölcseyre vonatkozó emlékkönyveket osztottak ki. Az ünnepség után a vendégszerető házigazda fényes lakomán vendégül látta a község polgárait. Hazafias felköszöntőkben nem volt hiány és vig zeneszó mellett a lakoma a késő délutáni órákig eltartott. Közben a falu népe is összegyűlt a kastély udvarán színes csoportokban s táncszal, dallal ünnepelték az évfordulót.

— **A düsseldorfi sakkverseny.** A mesterverseny mai nyolczadik fordulójában az a ritka eset történt, hogy egyetlen egy játszma sem adott remist. Marshall, aki tudvalevőleg a tizenötödik német sakkkongresszuson 1905-ben Nürnbergben az első díjat nyerte, ma ismét egy nyert partival szaporította sánszait, amennyiben ma győzött a lengyel Przepiorka fölött. John és Spielmann is előtérbe léptek, Wolf, illetőleg Gottschall felett kivivott sikerükkel, Mieses pedig háttérbe szorult, mert mai játszóját elvesztette Treyballal szemben. Egyébként ma győztek: Brody Swiderski fölött, Salve Johner fölött, Süchting Fritz ellen és Bardeleben Jacobbal szemben.

A verseny állása a következő: Marshall 6½, John, Spielmann 5½, Süchting 4½ (1), Brody, Mieses 4½, Salve 4 (1), Bardeleben, Johner 4, Swiderski, Wolf 3½, Jacob, Treybal 3, Gottschall, Przepiorka 2½, Fritz 2.

A kilenczedik fordulóban ezek a mérkőző párok: Treybal—Marshall, Przepiorka—Spielmann, Jacob—Mieses, Süchting—Bardeleben, Johner—Fritz, Swiderski—Salve, John—Brody és Gottschall—Wolf.

— **Rudini végrendelete.** Rudini családja tegnap tette közzé az elhunyt nagy államférfiu végrendeletét. A végrendelet a mult esztendőben kelt és pusztán a temetésre vonatkozik. Ez a szövege:

„Feleségemhez és gyermekeimhez! Sursum corda, — törüljétek le könyeitek, holttestemet meztelenül tegyétek a koporsóba és csupán fehér lepellel borítsátok be. Feleségem pedig egy keresztet és virágot tegyen a kezembe. A kereszt vallásos meggyőződésnek lesz a jele, a virág pedig egy szeretetteljes mosolyt jelképez, amelyet a családomnak és hazámnak küldök. Kérjétek meg a kamara elnökét, hogy álljon el a szokásos megemlékezéstől és kérjétek meg a hatóságokat, hogy ne részeltessenek a hivatalos részvétben. Azt akarom, hogy temetésem egyszerű és minden pompa nélkül folyjon le, de a tulságos szerénység se legyen tüntető jellegű. Láttam Oalszországot nyomorultnak és rabszolgának, most pedig, mielőtt meghalok, úgy látom, amint fénytől és dicsőségtől ragyogó trónon ül és remélem, hogy az olaszok sohasem fogják megengedni azt, hogy erről a trónról leszálljon. Éljen az egységes Olaszország! Sursum corda. Isten veletek. Antonio.”

Érdekes részlet derül ki most Rudini utolsó óráiról is. Haldoklásakor ugyanis elment hozzá Monsignore Beccaria, az olasz királyi ház lelkésze és a következő szavakkal lépett hozzá:

— A királytól jövök, aki üdvözlését küldi önnek.

— Nagyon köszönöm — felelt Rudini, — a királynak ezt a kegyet és mélyen meg vagyok hatva.

A lelkész ekkor meg akarta neki adni az abszolucziót. Rudini azonban ezekkel a szavakkal utasította vissza:

— Én hívó vagyok ugyan, de antiklerikális. Én ilyen vagyok most is és ilyen volt az egész multam. Ilyen multu ember pedig a halála előtt nem tagadhatja meg az elveit!

Rudini ezután magához hívatta családja tagjait, elbucszott tőlük; lelkükre kötötte, hogy szeressék hazájukat, azután elvesztette eszméletét és néhány percz múlva meghalt.

— **Elhunyt kanonok.** Wesinger Károly esztergomi prelátus-kanonok ma reggel 7 órakor 63 éves korában meghalt Esztergomban. Wesinger béicsavardósból előállott szivgyöngülésben hunyt el. Az agg prelátus tíz évig volt fővárosi segédlelkész, 1877-ben esztergomi szemináriumi lelkigazgató lett, 1890-ben budai plébános, majd madoccai apát és 1898-ban esztergomi kanonok. Temetése csütörtökön délelőtt tíz órakor lesz.

— **Ut a tordai hasadékhöz.** Torda városának világhírű turisztikai érdekessége a tordai hasadék, amelyhez számos monda is fűződik. A hasadék azonban mindmáig csaknem megközelíthetetlen volt, mert a hozzávezető keskeny és gondozatlan ut az év legnagyobb részében járhatatlan volt, ha a patak vize megdagadt. Az EMKE kezdeményezésére most utat építenek a tordai hasadékhöz, ahol turista-szállót emelnek. A közigazgatási bejárást augusztus 13-án eszközlik. Az ut, amely 80.000 koronába kerül, még az idén elkészül, úgy, hogy a jövő évben turistáink kényelmesen felkereshetik a hasadékot.

— **Szmrecsányi temetése.** Végleges megállapodás szerint Szmrecsányi püspök holttestét pénteken reggel szentelik be az itteni székesegyházban és hétfőn temetik Sárosdarócra. A mai nap folyamán részvétlívrat érkezett a kabinetiroda utján a királytól, Vaszary hercegprimástól, Apponyi gróf közoktatásiügyi minisztertől, Fehér Ipolytól, gróf Csáky Károly püspöktől, gróf Dessewiy Auréltól, valamint az egri, szepesi és esanádi káptalanoktól.

— **Honvédszállóalj Fiumében.** Eddig Fiumében csak egy honvédszálló volt, amely a 20. számú nagykanizsai honvédszállóhoz tartozik. A fiumei régi óhaja, hogy magyar helyőrség kerüljön a magyar kikötővárosba. Most mint befejezett tényt beszélnek, hogy ősszel a Kaposvárotti állomásozó 19. honvédszállóalozred 3. zászlóalját áthelyezi Fiuméba. A hír városszerte nagy örömet és megelégedést keltett.

— **Méhészek vándorgyűlése.** A magyar, német és osztrák méhészek Wiener-Neustadtban ma tovább folytatták és befejezték tárgyalásaikat. Az értekezések igen fontos tárgyakról szóltak és a méhészet fejlesztését nagyban emelték. Különösen a méhlegelő javításáról, a méz- és viaszhamisítás felismeréséről, a cukorról, mint méltóplálékról és a kezelés gyakorlati fejlesztéséről folytak élénk eszmecsere. A tárgyalások folyamán dr. Darányi Ignác földművelésügyi miniszter, Kovács Antal méhészeti felügyelő által az 1910. évre Magyarországra hívta meg a vándorgyűlést. A meghívást egyhangulag és nagy lelkesedéssel fogadták. A kiállításon a magyarok is nemcsak nagy számmal vettek részt, de különösen méhtermékekkel nagy feltűnést keltettek és a ma történt díjazáson méltó elismerésben is részesültek.

— **Bányakatasztrófia.** A németországi Saarbrückenből érkezett jelentés szerint a Dudweiler-tárnában bányalégrobbanás történt, amely rettenetes katasztrófát okozott. Tízéne három munkás a tárnában halálát lelte, nyolczan életveszélyesen megsebesültek és számosan szenvedtek könnyű sérülést. A halottakat irtózatosan elcsontkítva emelték ki a mélységekből. A robbanás okát még nem ismerik. A hatóság vizsgálatot indított.

— **Egy perczig a levegőben.** Lemonsból Wilburn Wright újabb repülési kísérletéről érkezik hír. Wright tegnap este három ízben szállt fel repülőgéppel. Az első felszállás hibás manőverezés következtében nem sikerült. A másodiknál a repülőgép mintegy tizenkét méternyi magasságba emelkedett, kétszáz méternyi utat tett meg, majd megfordult, de visszafelé jövet a motor nem működött eléggé jól. A harmadik felszállás alkalmával a repülőgép tizenöt méter magasságba emelkedett és két nyolczas alaku pályát futott meg. E kísérlet egy perczig tartott.

— **Az Eulenburg-ügy.** Izenbiel főügyész ma délben meglátogatta a Charitében Eulenburg herceget, hogy a kezelő orvosoktól tudakozódjék egészségi állapota felől. A Charité orvosai szükségesnek tartják, hogy Eulenburg herceg még legalább öt hétig ott maradjon. Ennek az időnek eltelté után a törvényszék hivatalosan meg fogja vizsgálatni Eulenburgot s csak akkor fog eldölni az a kérdés, vajjon átszállíthatja-e ismét a vizsgálati fogságba és mikorára tölthető ki az új tárgyalás.

— **Mozgófénykép, mint vallató eszköz.** A párisi vizsgálóbíró, akinek a Remy bankár meggyilkolásának ügye van kiosztva, eredeti módon akarja vallomásra bírni a vádlottakat. Courtois, a bankár szolgálója, tudvalevőleg beismert vallomást tett és azt is elmondta, hogy a gyilkosságot Renard kádárlegényvel együtt követte el. De Renard erről hallani sem akart és mindezt mindent tagad. Hogy vallomásra bírják, a vizsgálóbíró azt a tervet eszelte ki, hogy mozgófényképen az egész borzalmas gyilkossági jelenetet reprodukálja és Renardnak bemutatja. A szobát, melyben a felvétel történt, egészen úgy rendezték be, mint amilyen Remy bankár hálószobája volt. Courtois és egy Renardot helyettesítő detektív megtámadnak egy ágyban fekvő harmadikat, leszúrlák és testét úgy helyezik el, amint annak idején a meggyilkolt bankár feküdt a padlón. A vizsgálóbíró reméli, hogy ennek a képnek látása annyira meg fogja rendíteni Renardot, hogy vallani fog, de eddig nem érkezett hír róla, hogy a szörnyű jelenet látása vallomásra bírta volna a terhelt.

— **A Trouville vonatrablás.** Adtunk hírt a közelmult napokban arról, hogy Trouville közelében Lemaire Adrienne nevű urihölgy ellen vakmerő rablógyilkossági merényletet kíséreltek meg. Most arról szól a tudósítás, hogy a merénylet Havreben letartóztatták. Lemaire Adrienne urnő egy újságírónak így mondta el a merénylet lefolyását:

Három hónappal ezelőtt Margit testvérem menyasszonya lett egy fiatal portugál embernek, aki mint orvostanhallgató mutatkozott be és Guzmazó Pedrónak nevezte magát. Állítólag jó módú tengerésztiáznak a fia volt. Később azonban rájöttünk, hogy Pedró közönséges kalandor és nem Guzmazó a családneve. Családunk a szimpatikus fiatalembert igen szívesen fogadta s apámnak semmi kifogása sem volt az ellen, hogy testvéremet feleségül vegye. Alig, hogy kissé otthonos lett nálunk, feltörte apám pénzszekrényét és negyvenezer frankot meg nyolczezer frank értékű részvényjegyet, az egész vagyonunkat ellopta. Néhány nappal később már anyámnak kis kasszáját ürítette ki, amelyben háromszáz frank volt, de csak a második nagy lopás után tudtuk meg, hogy az első gaztettet is Pedró követte el, aki a pénzszekrény feltörése és kirablása után megszökött. Feljelentést tettünk a rendőrségen s magunk is nyomozni kezdtünk. E közben megtudtuk, hogy egy fiatal portugál nő, aki ismerőse volt Pedrónak, a lopás napján szintén elhagyta párisi lakását. Margit testvéremmel elhatároztuk, hogy követjük a nőt és utána utazunk Trouville-be. Abban reménykedtünk, hogy a nő villába. Abban reménykedtünk tudniillik, hogy a nő közelében Pedróra akadunk. Nem csalatkoztunk. Mindjárt az első nap megláttuk Pedró a tengerparton sétálva. Utját állítottuk és kérdőre vontuk. Én azonban megragadtam a karját és torkom szakadtából kiáltottam:

— Nyomorult tolvaj, rögtön letartóztatom!

Pedró halálapadtan kezdett kérlelni: Pedró halálapadtan kezdett kérlelni: — Az isten szent szerelmére, ne csináljon botrányt. Mindent vissza fogok adni. Az egész összeg a szálláson, Havre-ban van, ahol Rodrigue név alatt szálltam meg. Jöjjen velem, a hajó negyedóra múlva indul.

Hallgattam a szavára. Megérkeztünk Havre-ba és Pedró szállására hajtottunk. A pénzből már háromezer frank hiányzott. De én boldog voltam, hogy az összeg legnagyobb részét és az értékpapirokat visszaszereztem s Trouville-be siettem, ahol Margit várt rám. A vonat indulása előtt Pedró felugrott a kocsimba:

— Nem hagyhatom egyedül utazni éjnek idején — mondta — az igaz, hogy nyomorult gazember vagyok, de tekintse, hogy egy beszámíthatatlan pillanatban lettem tolvajja. Mindent meg fogok bűnbánóan vallani nővéremnek és szüleimnek s biztos vagyok, hogy meg fognak bocsátani.

Olyan meggyőzően beszélt és olyan bűnbánatot mutatott, hogy szinte megsajnáltam s szó nélkül elfogadtam kíséretét. A vonat Havre-ból éjjel tizenegy óra tíz perczkor indult s reggel öt órakor érkezik Trouville-be. Elsősztályú fülkében foglaltunk helyet. Alig utaztunk félórát, a fejemre hatalmas ütést kaptam s a torkomat vasmarokkal szorították össze. Védekeztem, ahogy csak tudtam, küzdés közben lövés dördült el s a fülem mögött heves fájdalmat éreztem. Ekkor hallottam Pedró hangját:

— Adja vissza a pénzt és az értékpapirokat, máskéülben megölöm!

Kirántotta kezemből a kézitáskámat, amelyben az én pénzemet is tartottam és átkutatta. Megragadtam a kezét, de ő ütött-vert, ahol csak ért. Féláljultan könyörögtem:

— Vegyen el mindent, csak hagyja meg az életemet!

Kétszer állott meg a vonat heves küzdelmünk alatt s én hallottam, hogy kiáltja a kalauz az állomás nevé, de nem mertem lármát csapni, mert féltem, hogy Pedró megöl. Így értünk Serquigny-be, ahol támadom leugrott a vonatról. Csak, amikor a vonat ismét megindult, tért vissza a bátorságom s kiáltottam segítségért.

— **Árvíz.** Árvmegyében a nagy esőzés miatt a patakok kiáradtak. Az Árva folyó partján levő községek legnagyobb része víz alatt állott. Nemesztó, Nostye és Alsókubin és Nagyfalva zenvedett legtöbbet. A vetés víz alá került e községekben s a lakosság egész éjjel a kettészakított gátak helyreigazításán dolgozott. Az Árva folyó két helyen alámosta a vasuti töltést és több hidat megrongált. A vasuti és kocsiforgalom szünetel.

— **A nemzetközi gyorsíró kongresszus.** A darmstadti nagyherceg védnöksége alatt álló IX. nemzetközi gyorsíró kongresszust ma nyitották meg. Előzőleg a kongresszus küldöttségei tisztelegtek a nagyhercegnél. Pfaiff elnök megnyitó beszéde után dr. Siklósi (Budapest) és Durisch (Prága) kongresszusi tagok mondtak üdvözlő beszédeket. A kongresszuson a különböző-kulturállamokból érkezett 150 résztvevő jelent meg.

— **Összeütközött tehervonatok.** Ma éjszaka kévéssel két óra előtt a kőbányai felső pályaudvaron a Rákosról Budapest felé jövő 3163. számú tehervonat beleütközött egy tehervonatba, amely a sineken állt. Három kocsi megrongálódott. Az összeütközés következtében Tomiska Ferenc kocsifékező leest és súlyosan összezúzta magát. A Rókus-kórházban ápolják.

— **Sztrájkoló bányászok.** Newyorkból táviratozzák, hogy Alabama széntelepein a sztrájkoló bányászok és a messze vidékről hozott sztrájktrörök között véres összeütközés volt. A sztrájktrörök feltartóztattak egy vonatot, amely munkásokat vitt a szénbányákba és revolverekkel lövöldöztek rájuk. Három ember megölték, köztük a vonatvezetőt is és tíz munkást súlyosan megsebesítettek. A sztrájkolók lelővéssel fenyegettek mindenkit, aki a széntelepen munkába áll. Végre sikerült a vonatot teljes gőzzel megindítani és a munkásokat elszállítani.

— **Forgalmi zavarok.** A legutóbbi orkánok s az ezekkel együtt járó felhőszakadások nagy forgalmi zavarokat okoztak különösen a kassa—oderbergi vasutvonalon, de a magyar államvasutak különböző vonalain is. A Vág folyó felhőszakadás következtében megáradt és az ár a turáni vasuti hidat elszakította abban a pillanatban, mikor a 12-es számú vonat éppen át akart menni a hidon, de a mozdonyvezető még idejében észrevette a bajt és megállította a vonatot. A vonat kénytelen volt Ruttkára visszamenni és 400 utas Ruttkán rekedt. A vonatok nem közlekedhetnek, az alagutakban víz van és a kassa—oderbergi vasut vonalán a vágányok is sok helyen víz alatt állnak. Sok vágmenti faluval a közlekedés el van zárva. A vetések nagyrészt tönkrementek. A cs. kir. szab. kassa—oderbergi vasut értesítése szerint árvíz okozta pályarongálások miatt a fenyőháza—ruttkai és ruttká—várnai vonalon, továbbá az árva—völgyi h. é. vasut Árvaváralja és Pódbel állomása közötti vonalrészén tegnap az összes forgalmat be kellett szüntetni. A magas vízállás miatt a személyszállítást átszállással sem lehetett fenntartani. Ma azonban a fenti vonalakon visszaállt a rendes személyforgalom, csupán a Turán—Ruttka közti vonalon Kralovánál, a Vág hidjánál történik a forgalom átszállással. A teherforgalom azonban még ma is szünetel. Csütörtökön remélhetőleg úgy a személynint teherforgalom zavartalan lebonyolítása lehetővé válik. — A magyar királyi államvasutak igazgatósága a következő jelentést teszi közzé: Árvíz okozta hid- és pályarongálás következtében a ruttká—turáni vonalon az összes és a várna—ruttkai vonalon a teherforgalom további intézkedésig be van szüntetve; e vonal részére, illetve e vonalon át rendelt küldemények fölvétele tehát beszüntetendő; a karlován—suchahorai vonalon árvíz okozta pályarongálás következtében a forgalom körülbelül három napra beszüntetett.

— **Házasságok.** Pílis és szilasi dr. Pílis István országos képviselő ma vezette oltárhoz a Kálvin-téri ref. templomban Makay Gabriellát, a Magyar Színház művésznőjét, makói Makay Iván nyugalmazott huszárszázados és pelsőczy Szeremley Mária leányát. A polgári esketés a IV. ker. anyakönyvi hivatalban volt. Tanúk voltak Gáll András országos képviselő és Pílis Géza kir. állattenyésztési felügyelő.

Dr. Czrnkovic Miklós horvát belügyi osztályfőnök, a bán helyettese, tegnap esküdt örk hűséget Grácban Sermage grófnőnek.

— **Nászajándékok.** Jegygyűrűk legelőnyösebben Polgár Kálmán művészéknél, Budapest, VII., Erzsébet-körút 29. I. em. szerezhetők be. Nagy képes album-árjegyzék bérmentve küldetik.

— **Meglínchelt kém.** A stambuli vasutállomáson nagy néptömeg megrongálta a Szalonikiból jövő vonatot és kihuzozta a vasuti kocsiából egy Ali nevű kémét, aki a fővárosba utazott. A felbőszült nép megtámadta a szerencsétlent, egy szemeteskocsira dobta, botokkal ütlegelte, leköpködté és a palota előtt még egyszer véresre verte, aztán az igazságügyminiszteriumba kísérte. A boldogtalan csak az ifjú-török bizottság egynéhány tagjának köszönheti, hogy fel nem konczolták. A szaloniki spion véresen ugyan és meglépve, de maga ment föl az igazságügyminiszterium lépcsőin a fogházba.

— **Pusztító tüzvész.** Konstantinápolyból táviratozzák, hogy Üskübben a nagy tüzvész 800 házat, két mecsetet és egy templomot pusztított el. A tüzkár ötmillió frank, amelynek fele biztosítás révén megtérül.

— **Botrány a lóversenyterén.** Kedden délután félhat órakor a budapesti lóversenyterén kinos botrány történt. A hatodik futam után következő szünet alatt a nagy tribün előtti területen a szélső részen ülő Jób Dánielt, a „Pesti Futár“ című hetilap társszerkesztőjét félrehívta Kürthy György és P. Magyar Elek, akik felvilágosítást kívántak tőle egy közleményért, mely Kürthy György családját kellemetlenül érintette. Jób Dániel a két urral a kijárat felé tartott, de a lépcső előtt mindhárman megálltak és hevesen vitatkozni kezdtek. Erre az egész közönség figyelme arra felé terelődött. Egy pillanat múlva a nézők elé kinos látvány tárult. Kürthy György inzultálta Jób Dánielt, majd kölcsönös inzultusok következtek P. Magyar Elek és Jób Dániel között, miközben Jób Dániel boxerét ütötte P. Magyar Elek arcához és P. Magyar Elek botjával ütött többször Jób Dánielre. A verekedésnek Bockelberg Ede rendőrfelügyelő vetett véget, aki mindhármat bevitte a rendőrszobába, ahol jegyzőkönyvet vettek fel. Az esetnek a felek közt más téren is folytatása lesz.

— **A megszőkött szállodás ügye.** Mayer Benedeknek, a hírhedt Zöldkoszoru-szálloda és a Baross-téri Magyarország-kávéház volt tulajdonosának dolgai foglalkoztatták ma a rendőrséget. Az egész ügy nagyon zavaros, piszkos hullámai egész sereg embert kompromittálnak. Mayer Benedek tudvalevőleg megszőkött Budapestről, társának, Grün Ede szilencziomos ügyvédnek pedig azt írta, hogy öngyilkos lesz. Szökése után egész csomó följelentés érkezett ellene. Pinczérel és egyéb alkalmazottai kaucziósikkasztásért feljelentették Mayer Benedeket. A rendőri nyomozás közben befejeződött és igen érdekes adatokat derített ki. A családoknak egész légiója pattant ki, melyet a megszőkött szállodás körül csoportosult büntérsai követtek el. A főkapitányságon ma volt a tárgyalása a Mayer büntérsai ellen megindított vizsgálatnak, amelyet Szentkirályi Béla rendőrfogalmazó vezetett. Mayernek több társa volt, köztük Grün Ede rovvott multu ügyvéd és Forgács Ignác könyvelő. Főképpen Forgács a bűnös, akiről a mai nap folyamán rendkívül kompromittáló dolgok derültek ki. Forgács nagyjából Mayer tudtán kívül üzlet panamáit s nemrégiben rávette Várady Béla pápai kávést, hogy lépjen be tizezer koronával társnak a Baross-téri Magyarország-kávéházba, amelynek akkoriát Mayer már csak névleges tulajdonosa volt, mert az üzletet Mayer átadta leányának, Jansen Györgynének. Forgács Jansenné tudta nélkül s a tulajdonosné névalírásának meghamisításával szerződést kötött Váradyval, akit ennek az értelmében üzletvezetőnek fogadott fel. Mayer szökése után Jansenné elbocsátotta Váradyt és Grün Ede ügyvédet alkalmazta üzletvezetőül. Az így megkárosított ember ekkor feljelentette a tulajdonosnőt. Ekképpen került napfényre Forgács családja. Forgácsot, akire még egyéb hasonló manipulációt is rásütöttek. Szentkirályi fogalmazó ma délben letartóztatta. A posványos ügyben holnap folytatják a kihallgatásokat. Sürgősen beidéztek Arany Győző mérnököt, a hírhedt Fehérkereszt csödbe került szövetkezet volt igazgatóját, akinek állítólag nagy szerepe volt Mayer Benedek és Forgács üzletemben.

— **Tömeges gombamérgezés.** A mérges gombának megint áldozatai vannak. Kilencz ember egyszerre. Triehuschban történt — így jelenti egy Boroszlóbból érkezett távirat — hogy kilencz lengyel munkás gombát ebédel. Rosszul lettek s mire orvos érkezett, valamennyi meghalt.

— **Palics-fürdő virulása.** A palicsi tó partján levő pompás fürdőhely, Palics-fürdő ebben az esztendőben különös látogatottságnak örvend. A vendégek élvezik a fürdőt, a pompás levegőt és Horváth Lajos telepvendéglős kitűnő konyháját, amely nem utolsó sorban járna ahhoz, hogy a fürdő virul.

— **A villamos kerekel alatt.** A nyugati pályaudvar közelében ma délelőtt az utcán halálos szerencsétlenség történt. Vécsei János villamos váltóórát váltót igazgatta. Éppen akkor arra robogott a budapest-úpest-rákospalotai villamos vasut egyik kocsija és elütötte. A szerencsétlen fiatalember nyomában meghalt. Holttestét bevitték a törvényszéki orvostani intézetbe. A rendőrség megindította a vizsgálatot, hogy a balesetért, kit terhel a felelősség.

— **Felhőszakadás.** Az éjjel és a mai nap folyamán több óráig tartó nagy felhőszakadás vonult el Újvidék felett. A nagy víztömeg az utcákon és fákat és kövezetet alámosta, miáltal a forgalom teljesen megakadt. A felhőszakadás különösen a szállókeretekben és a veteményes földeken okozott nagy kárt.

— **Sikkasztó bankár.** Egy hadnagy följelentést tett a főkapitányságon Freund Lipót bankár ellen, akinek a Váci-körut 42. számú házában van bank- és váltóüzlete, értékpapírok elsikkasztása és család bűntette miatt. Neumannéhoz és Raabéhoz hasonló módon végezte machinációját, fosztogatta a karmába került áldozatokat. Volt lapja is, zuglapja: „Finanzlieller Herold“ volt a címe. Freund különösen katonatisztekre utazott, akiket főleg házassági óvadék-kölcsönökkel vitt lépre. Az a hadnagy, aki följelentette, a mult esztendőben értékpapírok vásárlásával bizta meg Freund Lipótot és e célra átadott neki háromezer korona készpénzt. Freund megvette az értékpapírokat, el is adta, de az érték járó pénzt elsikkasztotta s a hadnagynak, ha pénzt követelt tőle, mindig néhány forintot akart adni, majd terminusokat ígért, míg végre a hadnagy türelmét veszítette és följelentette a zugbankárt a rendőrségen. Az új zugbankár ügye dr. Keleti rendőrfogalmazó előtt van. Freund Lipót ügyével kapcsolatban érdekes fordulat várható a többi zugbankárok ügyében is: tizenegyedikére beidézte a rendőrség az összes zugbankárokat. Ugyanekkorra beszerezték a börzei értékpapírok kursváltóságairól szóló hiteles jelentéseket. Hír szerint annyi kompromittáló adat van a rendőrség kezében az egyszer már letartóztatott zugbankárok ellen, hogy valószínűleg be fog következni másodikban való és végleges letartóztatásuk.

— **Leugrott a második emeletről.** Ma este 8 óra után a Nagykörön-utca 11-ik számú házában öngyilkossági kísérletet követett el egy uri asszony. Az életunt, özv. Biháry Pálné budai magánzónő. Az élemedett koru uri asszony egyenesen meghalni jött át Budáról. Órákig tartó bolyongás után betért a Nagykörön-utca 11-ik számú házába, fölment a ház második emeletére és a korlátot keresztülhajolva levetette magát az udvar kövezetére, ahol halálosan összezúzta magát. Haldokolva szállították a Rókus-kórházba. Az öngyilkosság oka, ugylátszik, a nyomor. Legalább erre vallanak az életunt utolsó sorai. Az öreg asszony ugyanis, végzetes tette előtt egy német nyelven írott levelet hagyott az ablak párkányán, amelyben megírja, hogy rokonának keményszívűsége kergette a halálba. Rokonai nem segítettek, hogy törődtek volna tehát vele idegenek?! Utolsó kérése az, hogy ne bonczolják föl és temessék édesanyja mellé a kerepesi-uti temetőbe. A súlyosan sérült öreg asszonyt beszállították a Rókus-kórházba, a reggelt azonban aligha éri meg.

— **Titokzatos eltűnés.** Ma délelőtt följelentést tett a rendőrségen Medve György asztalos, hogy tegnapelőtt óta eltűnt a fővárosból Ligács Károly lakatos, akivel az eltűnését megelőző éjszakán együtt mulatott. Ligács három évvel ezelőtt Amerikába vándorolt ki, ahonnan pár nappal ezelőtt tért haza. Megérkezve a fővárosba, az volt a szándéka, hogy meglátogassa erzsébetfalvai rokonait. Az uton azonban találkozott Medvével, aki régi barátja volt. Nagyon megörültek a találkozásnak és betértek egy Soroksári-uti kocsmába egy pohárka borra. Ott iddógtak aztán késő éjszakáig. Ugy hajnal felé Ligács mégis a roknaira gondolt és indulni akart. Medve kapacitálni kezdte, hogy ne menjen a nagy utnak késő éjszaka. Ligács azonban minden áron menni akart. Kívette a pénztárczáját és megmutatta, hogy sok pénz van nála.

— **Ezt el kell helyezni, azért megyek!** — mondta és kifizetve a mulatság árát, el is indult egyedül az éjszakában.

Ligács azonban erzsébetfalvai rokonaihoz el nem jutott. Miután pedig a kocsmában többen látták, hogy sok pénz volt nála, nem lehetetlen, hogy bűntény áldozata lett. A rendőrség nyomozza az eltűntet.

— **Lopás a vonaton.** A rendőrségen Friedmann Artur miskolczi borkereskedő följelentést tett, hogy Bécsből Karlsbadba utaztában elvesztette, vagy ellopták pénztárczáját, amelyben 29.000 korona volt bankjegyekben. Nem tudta megmondani, hogy a vonaton tűnt-e el tárczája, vagy még Bécsben, mikor az expressz-vonatra felült, csak a vasuti kocsiiban vette észre kárát. A karlsbadi állomáson már rendőrség várta a bécsi expressz-vonatot és átkutatták az utasokat, különösen azokat, akik egy kocsiiban utaztak a kárvalóttal, de a tárcza nem került meg.

— **Eltűnt egy urlasszony.** Ma délelőtt egy jómódu adonyi fakereskedő, névszerint Krausz Dezső följelentést tett a rendőrségen, hogy felesége, született Wessely Ilona a mult hét péntekjén adonyi lakásáról eltűnt s azóta nyoma veszett. A lesújtott ember elmondta, hogy négy esztendeje él feleségével a legboldogabb egyetértésben, soha még csak hangos szó sem esett a házuknál, nemhogy családi viszályok lettek volna. Nem is tudja okát adni az asszony távozásának. De hogy önként távozott, az kétségtelen. Sőt elő is készítette távozását, amit abból sejt, hogy a cselédek előtt nagy vigyázattal titkolta el szándékát és senki nem is vette észre távozását. Tájékoztatásul annyit mondott még a férj, hogy felesége szokésekor Budapestre utazott. Egy fényképet is bocsátott a rendőrség rendelkezésére; felesége menyasszonykori arcképét, amelyen együtt vannak levéve. Az asszonyt keresi a rendőrség és holnap közölni fogja arcképét a „Bűnügyi Értesítő“-ben.

— **Kézrekerült gyilkosok.** Három gyárimunkás leszurta az éjjel Tokta József huszonkét esztendő nap számost, akinek gyilkosai, Juracsik József, Gapkó Jakab és Szula András, kézrekerültek. Kihallgatásuk alkalmával azzal védekeztek, hogy Tokta kihívóan viselkedett, feldühösítette őket egy vendéglőben, ahol együtt voltak s ezért akarják megfenyíteni. Tokta haldokolt, amikor a Gróf Károlyi-kórházba szállították.

— **Merénylet az ablakon át.** Dorgos községben ismeretlen tettes Szöcs Dániel községi irnok végrehajtó lakásának ablakán keresztüllépett. A golyó Kirisecku jómódu gazdát találta, ki éppen Szöcsnél tartózkodott. A golyó Kiriseckut súlyosan megsebesítette. A tettes elmenekült. A csendőrség nyomoz. Azt hiszik, hogy a tett boszu műve.

— **Halálozások.** Bajcsy Károly, Komárom vármegye nyugalmazott árvaszéki számvevője e hó 9-én életének nyolczvanadik évében elhunyt Komáromban.

Tesszary József törvényszéki vizsgálóbíró hosszas betegség után ötvennyolcz éves korában az éjjel Kecskeméten meghalt. Temetése szerdán lesz. Özv. Rogozán Zakariásné szegyei éves korában meghalt. A matróna, aki csak halála előtt pár nappal betegedett meg, mindvégig korához mérten szellemi frisséggel, jó egészséggel és a normálisnál alig gyengébb látó- és hallóképességgel bírt.

— **Egy vasuti kalauz kára.** Az 1828. számú hálókoeci-kalauz, aki a Bécsből tegnap este 9 óra 55 perczkor indult és ma reggel 6 óra 25 perczkor a keleti pályaudvarra érkezett 11. számú személyvonatba kapcsolott 304. számú hálókoecin volt szolgálatban, egy első osztályú utasnak Kelenföldön husz koronát váltott föl. Az aprópénzt átadta az utasnak, aki elfelejtette átadni a husz koronát, a kalauz meg elfelejtette kérni. Nagyon kéri az illető utast, legyen szives és adja át a husz koronát a Hálókoeci-társaság igazgatóságának (Kossuth Lajos-utca 6.).

— **A csodák műsora.** Nem túlzás, ha azt állítjuk, hogy az Amerikai Park varietéje Európa legelső látványosságai közé tartozik, amelyhez fogható csak még Londonban, Párisban és Berlinben láthatni. Még Bécsnek sincsen ilyen, állandóan nagyszabású műsorral rendelkező varietéje. Perzina száz idomított állattal, a 10 Tan-Kvai kínai művészek izgatott, exotikus, tanulságos és szenzációs mutatványaikkal, a 8 Colini-Clairons táncos királyok elegáns, finom és könnyed táncmutatványaikkal, az 5 Harvey bámulatot keltő, életveszélyes és vakmerő mutatványaikkal a kifeszített sodronyon, a szépségdíjat nyert Vinet Mária spanyol szubrette, a 3 Bontes keleti művészek, a 2 Reros légkirályok, a 3 szép Andalusias spanyol táncosnők mindmegannyi csillag az artista-világban. Sehol egy műsor keretében nincs ilyen sok igazi attrakció. A csodák műsora ez egyszerűen. Hát még a Tabarin Moulin Rougeban! A legszenzációsabb táncmutatványok láthatók ottan. A kolosszális új augusztusi műsort ugy a varietében, mint a Moulin Rougeban mindenkinek meg kell nézni, aki a valódi művészet iránt érdeklődik. A parkba kényelmes, olcsó közlekedés van éjjel-nappal. A közönség a területen meg van védve a zord időjárás ellen. A varieté és a Moulin Rouge fedett helyek, ahol esős időben is megtartják az előadásokat, amelyeket bárki megnézhet. Ajánlatos a varietében Perzina majom-akrobata csapatát és kutya-színésztársulatát gyermekeknek is bemutatni, különösen a vasárnap és ünnepnap délutáni előadások keretében.

x **Zászlók,** címzettek minden kivételben kaphatók Linhart színházi festőnél és diszítőnél Budapest, VIII., Hunyadi-utca 27. szám. Árjegyzék ingyen.

x **Fodor-léle vívóterem** a Koronaherczeg-utca 3. szám alatt a főváros legnagyobb és legjobb felszerelt torna- és vívóterme, különös gond fordítatik a gyermektorna- és vívársra.

x Röntgen-sugarakkal a modern orvosi tudományban számos betegségeknek kedvező hatást lehet elérni. Így fehérvérűség (leukaemia), Basedow-féle betegség, a dűlmirigy (prostat) túltengése és bármely okból nem operálható rák, vagy más rosszindulatú daganat esetében bevált a Röntgenezés Ezenkívül szőrtelenítés céljából (nőknél szakál, vagy bajusz eltávolítása), makacs bőrbajoknál, hajhullás, vagy kopaszságnál és bőrvizketegnél is jó eredménnyel kerülnek a Röntgen-sugarak alkalmazásba dr. Hönig Izsó elektrotherápiai intézetében (Károly-körut 24.).

x Bob-hashajtó a legkellemebb, 10 fillér.

x Ha gyermekét egészségesben, vidáman és szellemileg frissen akarja látni, úgy adjon neki dr. Hommel-féle Haematogént. Ne vezesse magát félre az utánaotkától.

SZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

(*) Nyilatkozat. A „Pesti Hírlap” f. hó 9-iki számában egy Pogány György névvel alájegyzett cikk jelent meg, melyet a szerző azoknak az elveknél az alapján kompilált össze, amelyeket én egy fővárosi irodalmi körben tartott két felolvasásban kifejtettem. Tanuim vannak arra, hogy ezeket az elveket Pogány György tőlem hallotta először s hogy azokat Pogány György akkor, mint valószínűleg minden művészeti elvet, a maga részéről ulaknak találta. A szerző közvetlenül fölolvásom után elárulta azt a szándékát, hogy a vasárnapi cikkében foglaltakat, mint a saját szellemi produktumait megírni szándékozik. Én ekkor — s erre is tanuim vannak — óvtam őt ettől azzal az indoklással, hogy nézeteimet magam készülök egy folyóirat számára földolgozva értékesíteni. Az a felháborító szolgálai készség, melylyel fölolvásom eszmemene Pogány György papírra vetette, arra készítetnek, hogy értekezésemnek nyomtatásban való publikálásától ezután az obscurus intermezzó után se álljak el. Ezeket kívántam úgy a magam, mint a hasonló rosszhiszeműséggel újra felültehető fővárosi sajtó érdekében kijelenteni. Rella Pál, az „Egyetértés” belső munkatársa.

(*) A Budai Nyári Színházban szombaton, e hó 15-én lesz a bemutató előadása Ziehrer „Fuzsitus kisasszony” című új operettjének, melyet Mérei Adolf fordította magyarra. Az operettel párhuzamosan folynak a próbák a színház másik újdonságából, Kövessy Albert pécsi szinigazgató „Keserű mézes-hetek” című muláságos vígjátékából, melynek bemutató előadása a jövő héten lesz. Az új operettet Tábori Emil, a vígjátékot Kreesányi igazgató rendezi. Holnap, szerdán a nagysikerű „Csókkirály” daljátéknak lesz a 18-ik előadása.

(*) Magyar ember — német színházigazgató. A hamburgi új Népszínház, amelyet Gahl igazgató alapított háromnegyed évvel ezelőtt, gazdát változtat. Az új bérlők Heltai Nándor, a borszói egyesült színházak eddigi rendezője és Bauer James, a hamburgi Schiller-színház művésze.

(*) Szerbia legelső tragikájának halála. Györgyevics Zsófia. Szerbia legelső drámai színésznője, akit az egész országban csak a Coca becéző néven emlegettek, 28 éves korában meghalt.

(*) Színész-sztrájk Németországban. A német színészek közt mozgalom indult meg mostanában, hogy a helyzetükön valamiképpen javítsanak. A német színész állapota, csak úgy, mint minden más ország színészei, szakadatlan nyomorgás. A színészek, karénkesek havi fizetése csak ritkán emelkedik száz márka fölé, amely összegből nekik még az utazásaikat, egyik állomáshelyükről a másikra is fedezni kell és élni azokban a hónapokban, amikor nincs szerződésük. Most végre elhatározták a berlini színészek, hogy nem nyomorognak tovább és megállapítják a minimális fizetést, amelyen alul nem játszanak. Ez a mozgalom bizonyára sztrájkhoz fog vezetni, úgy, hogy Németországban kiüt az első színész-sztrájk. A német színészek állapota annál elkeserítőbb, mert nagy nyomoruk mellett látniuk kell, hogy egy-egy társuk, a berlini nagy színpadok hősei, negyvenezer márkán is felülemelkedő évi fizetést kapnak.

(*) A „100 év múlva” ötvenedik előadása. Martos Ferenc látványos revüje holnap, szerdán jut el második jubileumához, az ötvenedik előadáshoz. Ezt a jubileumot a színház diszes előadás keretében fogja megünnepelni. A szereplők ugyanazok, akik a huszonötödik előadás óta alkotják a darab kiváló együttesét.

**Példátlan
siker a magyar
zsurnalisztikában**

AZ EGYETÉRTÉS

minden vasárnap gyönyörűen illusztrált magas irodalmi színvonalon álló hetilapot ad előfizetőinek

ajándékul.

Irodalmi meglepetést kelt minden száma az **Egyetértés Vasárnapja** az mű ingyenes mellékletnek

Az előfizetési ár a nagy kedvezmény miatt is marad a régi: 1/4 évre

7 korona.

Kérjen mutatványt!

(*) A Munkácsi-szobor. A Képzőművészeti Társulat által a Munkácsi-szoborra legutóbb hirdett szűkkörű pályázat határideje ez év szeptember hó 30-án jár le s akkor minden valószínűség szerint véglegesen meg is oldódik a szoborkérdés ügye. A pályázatban immár csupán három művész vesz részt, akik az utolsó általános pályázatból győztesen kerültek ki. Ezek: Tóth István, Horvai János és Pásztor János. A művészek mindhárom erősen készülődnek, habár szó volt arról, hogy Horvai elmarad a pályázatról, mivel a Kossuth-szobor egészen lefoglalja idejét. Hivatalosan nyert értesülésünk szerint azonban ő is sikra száll a pálmáért. A határidő után a bíráló bizottság nyomban összeül és dönteni fog.

FŐVÁROS.

(*) Az Erzsébet-szegényház tatarozása. Az Erzsébet-szegényház gondnoksága előterjesztést tett a tanácsnak, hogy a szegényház épületének helyreállítása már elodázhatatlanul szükséges. A tanács a mérnöki hivatal javaslata alapján megadta az engedelmet, hogy a szükséges munkálatok 24.011 korona költséggel végrehajtsanak.

(*) A főváros és az új gyógyszerárak. A belügyminiszter tudvalevőleg Szánthó József gyógyszerésznek a VI. kerület Hajós- és gróf Zichy Jenő-utczák keresztezésén, dr. Gaál Endre gyógyszerésznek a Podmaniczky-, Dálnok-utca, Andrássy- és Aréna-ut által határolt területen, Kiss Béla gyógyszerésznek, pedig az Aradi- és Vörösmarty-utczák keresztezésén felállítandó személyi gyógyszerárak elutasítását javasolta. Az új gyógyszerárak közül a Podmaniczky-utca, Dálnok-utca, Andrássy- és Aréna-ut által határolt területre, valamint az Aradi- és Vörösmarty-utczák keresztezésére engedélyezett gyógyszerárak felállítása által a környékbeli gyógyszerészek jogos érdekeiket látták veszélyeztetve s ezért közösen felírtak a belügyminiszterhez s hivatalosan arra, hogy mint már a főváros elutasító javaslata is kimutatja, a környék népességi viszonyai új patika felállítását nem teszik indokoltá, arra kérték a belügyminisztert, hogy dr. Gaál Endrének és Kiss Bélának a felállítandó gyógyszerárakra új helyet jelöljön ki, amelyek nem sérti a már meglévő gyógyszerárak érdekeit. A belügyminiszter azt a napokban véleményezés végett leküldte a fővárosnak, ahol Bárczy polgármester megbizta dr. Magyarevits Mladen tisztí főorvost, hogy sürgősen terjeszse be véleményes javaslatát. A tisztí főorvos az összegyűjtött adatok alapján meg is tette jelentését, amelyben azt javasolja a tanácsnak, hogy a belügyminiszternél az említett két új patika áthelyezését kérjék. A tanács a jelentéshez képest irt fel a belügyminiszterhez.

(*) Viz az alagutban. Wekerle Sándor miniszterelnök ma a fővároshoz leiratot intézett, amelyben hivatkozva arra, hogy az állam tulajdonába átvett alagutban a vízszivárgás oly erős, hogy ennek orvoslása mulhatlanul szükséges, tudatja, hogy egy bizottságot küldött ki, amelynek feladatává tette az alagutnak hydrogeologiai szempontból való átvizsgálását. A bizottságba a főváros részéről Machan Ottó főmérnököt hívta meg s felszólította a bizottságot, hogy előmunkálatait még a nyár vége előtt fejezze be.

(*) Új pénzügyi laktanya. Wekerle Sándor pénzügyminiszter ma értesítette a fővárost, hogy a Köztemető-ut és Mosonyi-utca sarkán lévő fővárosi telket hajlandó egy pénzügyi laktanya céljaira 101.216 koronáért megvásárolni.

(*) A Batthyány-téri hid. A Batthyány-téri hid érdekében működő bizottság tegnapi gyűlésén, melyen mindhárom budai kerület számos érdeklődő polgára jelent meg és amelyen Bán Sándor vízivárosi plébános elnökölt, érdekes előadást tartott Palóczy Antal tanár a hid elhelyezéséről. Kifejtette, hogy a fővárosnak feltétlenül még három hidra lesz szüksége a legközelebbi jövőben: Óbuda és Újpest között, a Ferencváros és a Lágymányos, szintugy a Vízváros és a Lipótváros között. Most már kialakultak a városrészek és ezért czélzerűbbnek tartja a hidat egyrészt az Andrássy-szobor alatt lévő nagy üres telkekről és másrészt a budai Hungária-malom kisajátításával nem közvetlenül a Batthyány-térre, hanem a budai Fő-utczába vezetni. Még többen szóltak hozzá, akik helytelenítik a kormány azon szándékát, hogy a Lánchidat javítás céljából két évre el akarják zárni anélkül, hogy megfelelő pótlásról gondos-

Ködnék előbb. A bizottság legközelebbi összejövetelét szeptember elejére tervezi és az összes érdekelt kerületnek bevonásával nagy népgyűlést készít elő.

(A katonai irodák iparigazolványa. A kereskedelmi miniszter valamennyi másodfoku iparhatóság-hoz leiratot intézett, amelyben közli álláspontját a részben iparigazolvánnyal, részben anélkül működő katonai irodákra vonatkozólag. Ezek a katonai irodák — ugymond a miniszter — üzletszerűen foglalkoznak magánfelek képviselőivel a katonai hatóságok előtt. Minthogy pedig ez az ügyvédi tevékenység tényálladékát foglalja magában és minthogy a törvény értelmében az, aki anélkül, hogy ügyvéd lenne, feleknek bíróság vagy hatóságok előtti képviselőtét üzletszerűen folytatja, mint zugírász, büntetés alá kerül, ezért felhívja a miniszter a másodfoku iparhatóságokat, utasítsák az elsőfoku iparhatóságokat, hogy a működő katonai irodáktól a kiadott iparigazolványokat vonják vissza és új iparigazolványokat ne adjanak ki.

(Tüdőbeteg-barakkok a Szent János-kórházban. A Szent János-kórház területén létesítendő tüdőbeteg-barakkok építési munkálataihoz kirendelt művezetőség megbízása a múlt hónap elején lejárt. Tekintve, hogy az építkezés teljes befejezése a mérnöki hivatal jelentése szerint még a legnagyobb munkaerő mellett is körülbelül csak szeptember hó végére várható, a tanács a mérnöki hivatal előterjesztése alapján a művezetőség megbízását szeptember hó végéig meghosszabbította.

(Vasut-áthidalás a szentendrei országon. A főváros tanácsa a m. kir. államvasutak igazgatóságának kérelmére megengedte, hogy a Budapest—Esztergomi H. É. Vasut Részvénytársaság budapest—angyalföld—őbudai vasutvonala a szentendrei országon áthidalassék. A vasutársaság az uterület tulajdonjogának elismerése fejében köteles évenként két koronát a főváros központi pénztárába befizetni.

Nyilt-tér.

(A rovatban közzétettéért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.)

Vérgyógyítás.

Hemopatia

Uj, eredeti gyógymód, mely rendkívül sikerrel alkalmazható köszvény-, asztma-, görvélykór-, szív-, idült gyomor-, bél- és idegjelzésekben (neurasthenia) és némely fontosabb bőrbajban (pl. Lupus). Biztos védelem szélhűtés és elmezavar ellen. 18 évi tanulmányozás és alkalmasság után most száz leg teljes gyógyulással számol be.

E gyógymód megalapítójának és egyedül képviselőjének Dr. Kovács J. egyet. orvosnak (Hemopatia) lendelő infúziója van.

Budapest, V. Váci-körút 18. szám alatt.
Rendelés naponta 9—1-ig és 3—3-ig. Díjazott levélre válassz! — Betegeket intézetén kívül is kezel. — Nehéz betegeknek legbiztosabb gyógymódja

Rohitschi Styria-forrás gyógy- víz.

Gyomorfekély és görcs. Orvosilag
Bright-féle vesegyulladás, ajánlva.
Torok- és gégehurut,
Gyomor- és bélhurut,
Húgsavas üledékek,
Czukorbetegség,
Májkeményedés,
Májbajok ellen.

Kitűnő gyógy-
eredmény -
Nagybani raktár
Budapesten Hoffmann Józsefnél, Báthory-u. 8.

SPORT.

Budapesti versenyek.

— Második nap. —

Szép időben, sokkal nagyobb közönség jelenlétében folytak le a mai versenyek, mint a vasárnap megnyitott napon. A mai nap főszámát, a Nyári kísérleti versenyt — melyben csak négy ló startolt — Toff nyerte meg biztosan Kunilinde előtt s így bebizonyult a Helenenthal-díj befutásának reális volta. Az Államdíjban csak három ló indult. A startnál Kuropatkin vette át a vezetést; az egyenesig nem is változik a helyzet. Itt Miután megy az élre és igen könnyen hosszakkal bevezet.

A Czinkotai-díjban hat ló indult, melyek közül szintén egy Helenenthal, Selma győzött egy sötét ló. Halt ellen erős küzdelem után.

Az összes futamokban különben a fogadott lovak győztek, kivéve az utolsó futamot, ahol a minden alap nélkül elhanyagolt Varróleány győzelmére tizenkétszeres osztalékot fizetett a totalizátor.

Részletes eredmény a következő:

I. Nyeretlenek díja. Díj 3000 korona. Táv 1600 méter. 1. Gróf Festetich T. 3é pm Lancelot 56 kg. (Boardman), 2. Dreher A. 3é pk Thames 54½ kg. (Aylin), 3. Negropontes Gy. 3é pm St. Jules 56 kg. (Morreau). Futottak még: Bujdosó (Fries), Ifjasszony (Hujber), Aczél (Vastag), Blanche (Walkington), Bon Martini (Birkenruth), Duchesse (Izményi). Erős küzdelem után háromnegyed hosszal nyerve, két és fél hosszal harmadik. — Tot.: 10:31, 40:54, 80, 82.

II. Eladók handicapja. Díj 2000 korona. Táv 2000 méter. 1. Egyedi L. 4é pk Gítár 50½ kg. (Miles), 2. Mr. C. Wood 4é pher Solykoffi 54½ kg. (Fries), 3. Capt Don 3é sm Most 49 kg. (Pretzner). Futottak még: Nikita (Janek), Eleénér (Walkington), Kupez (Carlslake), Galicia (Taral), Marionette (Gulyás), Royal Anne (Baumgartner). Erős küzdelem után nyakhosszal nyerve, háromnegyed hosszal harmadik. — Tot.: 10:49, 40:76, 210, 148.

III. Államdíj. Díj 5000 korona. Táv 2500 méter. 1. Jankovich B. Gy. 4é pm Miután 55 kg. (Carlslake), 2. báró Herzog M. 4é pm Táltos 53½ kg. (Walkington), 3. Szemere M. 5é pm Kuropatkin. Igen könnyen nyolcz hosszal nyerve, rossz harmadik. — Tot.: 10:19.

IV. Nyári kísérleti verseny. Díj 10.000 korona. Táv 1100 méter. 1. Mr. Lincoln 2é pk Toff 51½ kg. (Miles), 2. Söllinger R. száz. 2é pk Kunilinde 51½ kg. (Cockeram), 3. Mauthner V. 2é pm Kaiseruhlan 53 kg. (Birkenruth). Futottak még: Álnok (Pretzner). Biztosan ötnegyedhosszal nyerve, rossz harmadik. — Tot.: 10:21, 40:54, 86.

V. Czinkotai díj. Díj 3000 korona Táv 1100 m. 1. Lossoczgy Gy. pk Selma 52 kg. (Krouzil), 2. herczeg Hohenlohe-Oehringen sk Halt 52 kg. (Boardman), 3. Dreher A. stpk Raspberry 55½ kg. (Aylin). Futottak még: Torero (Vivian), La Catharina (Rossiter), Só (Janek F.). Erős küzdelem után nyakhosszal nyerve, hét hosszal harmadik. — Tot.: 10:23, 40:52, 58.

VI. Kétévesek eladóversenye. Díj 2000 korona. Táv 900 méter. 1. Gróf Wenckheim D. sk Alabárd 57½ kg. (Janek), 2. Mautner V. sk Lepke 57½ kg. (Birkenruth), 3. Meichl T. pk Nie vergessen 58½ kg. (Gulyás). Futottak még: Gyűrű (Tausz), Kláris (Baranyi), Halupsa (Fries), Koncz (Blades), Lobogó (Vajda), Franja (Drechsler). Könnyen négy hosszal nyerve, nyakhosszal harmadik. — Tot.: 10:31, 40:46, 46, 56.

VII. Handicap. Díj 3000 korona. Táv 1400 méter. 1. Gróf Wenckheim D. 3é sk Varróleány 59½ kg. (Janek), 2. Rohonczy G. 3é stpm Fujiyama 52½ kg. (Pretzner), 3. báró Herzog M. 3é pk Witness 47½ kg. (Seiler). Futottak még: Dinom-Dánom (Aylin), Pálkám (Birkenruth), Loredan (Krouzil), Long ago (Fries), Ridolfi (Carlslake), Bon Garcon (Boardman), Pythia (Pratt), Paula (Cockeram), Remény (Juhász). Biztosan két és fél hosszal nyerve, egy hosszal harmadik. — Tot.: 10:126, 40:224, 132, 180.

(Dorandó az olasz királynál. Londonból jelentik, hogy Dorandó, a marathóni futás diszkvalifikált győztese, aki csak most heverte ki a futás fáradalmait, hazautazott Olaszországba. Hir szerint Viktor Emánuel király meghívta Dorandót Raconigibe.

(A jövő évi versenyek. Mint a Magyar Turf jelentik, a Magyar Lovaregyesület most állította össze 1909-ik évi versenynaptárát, melyek ugyanazt a képet mutatják, mint az idén; a tavaszi meeting II, a nyári 13 és az őszi 12 napos lesz. Alagon a Lovaregyesület negy napos meetinget rendez jövőre is s az június 26., 27., 29. és július 1-én kerül dülőre. A budapesti versenynapok a következők: Tavaszi: május 6., 8., 9., 11., 13., 15., 16., 18., 20., 22., 23. Nyári: augusztus 14., 15., 17., 20., 22., 24., 26., 28., 29., 31. szeptember 2., 4., 5. Őszi: szeptember 23., 25., 26., 28., 30., október 2., 3., 5., 7., 9., 10., 12. Tatán a jövő évben is egy napos lesz a meeting, mely július második felében, valószínűleg 20-ára lesz kiírva.

(Nevezések. A Bécsben szeptember 6-án dülőre kerülő nagy bécsi handicapra a következő lovakat nevezték: 3é Illustra, 6é Foglalo, 4é Bluette, 3é Andalgó, 3é Royal Rose, 3é Miltiad, 6é Kevély, 6é Meny-dörgös, 5é Gyöngyössi, 5é Isobar, 6é Kukuruz, 3é Lancelot, 3é Kaczér, 4é Dinom-Dánom, 4é Midship, man, 3é Boccaccio, 3é Peugot, 3é Katz im Sack, id. Bengali, 4é Useful, 6é Loredan, 3é Pagony, 3é El Mokhattam, 5é Kristály, 4é Soros, 3é Bon Martini, 3é Palma, 3é Alea jacta, 4é Bisamberg, 3é Lanzendorf, 3é Arvaleány, 3é Fujiyama, 3é Belle Reine, 5é Armada, 4é Karline, 5é Elzevir, 3é Kisbetyár, 4é Lángoló, 3é Jalouse, 3é Rentier, id. Nikita, 3é Gamin, 4é Old Colin.

(Turfi hírek. Thames megnyerhette volna a versenyt, ha Aylin erősebben lovagolja. A Dreher-ló a távnál még hosszakkal vezetett, de Aylin oly biztosra vette lova győzelmét, hogy kivette a stridejé-

ből. Ezt látta Boardman és a már megvert Lancelot ismét versenybe hozta és meg is nyerte a díjat.

Báró Springer Gusztáv Peregrin-jét accidens érte s így minden kötelezettségéből törölte. A Királydíj nyerő valószínűleg pályára sem jön többet.

Varróleányt nagyszerűen lovagolta Janek. A Wenckheim-ló csak nehezen kapott lábra és eleinte épp az utolsók között haladt, Janek csak lassanként hozta előre Varróleányt, a távnál a barriérnél kibujt és még könnyen nyerte a versenyt.

(Sportünnepély. A Fővárosi Torna Club az augusztus 9-ére tervezett táncmulatsággal egybekötött sportünnepélyét az állandóan kedvezőtlen időjárás miatt augusztus 16-ára halasztotta el, amikor is a sportünnepély az időjárásra való tekintet nélkül okvetlen meg fog tartatni. A mulatság iránti általános érdeklődés előre is biztosítja annak sikerét.

3 UJ SZÓ...

"ALTVATER"

GESSLER

BUDAPEST.

TÖRVÉNYSZÉK

§ A hivatalos jelentés áldozata. Annak idején feltűnést keltett, hogy a kir. Kuria a törvényszék és a kir. ítélőtábla felmentő ítéletével szemben sajtó útján elkövetett rágalmozás vétsége miatt Somfai Jánost, a Torontál politikai napilap szerkesztőjét 10 napig fogházra ítélte, mert egy, a főszolgabíró által kifejezetten közlésre kiadott hivatalos csendőri jelentés alapján egy szárcsai földbirtokosról azt írta, hogy maga gyújtotta fel házát. A hivatalos jelentés áldozatát esett újságíró érdekében az újságíró testületek kegyelemért fordultak a királyhoz az igazságügyminiszter útján, sőt a nagybecskereki kir. ügyészség és a kir. törvényszék is kegyelemre ajánlotta Somfai, de hiába, az újságíró nem kapott kegyelmet. Ilyenformán Somfainak nem maradt más hátra, mint a kiszabott büntetést leülni és Somfai ma meg is kezdte fogságát a nagybecskereki törvényszék fogházában.

§ Báró Schönberger Béláné válópöre. A Lengyel—Polónyi-afér egyik főszereplője tudvalevőleg báró Schönberger Béláné, szül. Wallenstein Róza volt, akit a rendőrség kitiltott a főváros területéről. A vöröshajú bárónő a kitiltás után Párisba tette át lakását s innen indította meg a válópört ferje, báró Schönberger Béla ellen. A budapesti törvényszék Hajdu bíró előadása alapján ma tudomásul vette, hogy a felek által kért bizonyítékok beszerestettek. Az egyik ügyvéd azonban nem észrevételezte ezen bizonyítékokat, miért is a bíróság erre újabb terminust tűzött ki.

§ Elítelt ügyvéd. A székeséhegyvári törvényszék, mint büntető bíróság nemrégiben szabadságvesztésen kívül még hivatalvesztésre is ítélte Kovács Endre moóri ügyvédet. Ezt az ítéletet a Kuria is helybenhagyta, mire székeséhegyvári ügyvédi kamara a nevezett ügyvédet az ügyvédek lajstromából törölte.

§ A kliensek pénze. Hédervári Lehel országgyűlési képviselő úpesteri ügyvédi irodájában volt alkalmazva két évvel ezelőtt Geiringer Mór inok. Princzipális vakon bizott benne s mikor egyik kliense 2400 koronát adott át az ügyvédnek, hogy abból perbeli ellenfelét elégítse ki, a képviselő átadta a pénzt Geiringernek azzal, hogy vigye el az ellenfél ügyvédjének. Geiringer magához vette a pénzt, távozott az irodából és félóra mulva szabályszerű nyugtával igazolta a pénz átadását. Néhány hét mulva kiderült, hogy Geiringer a 2400 koronát elsikkasztotta s a nyugtát hamisította. Hédervári Lehel újból kifizette az összeget és Geiringer könyörgésére s előkelő rokonnaira való tekintettel eléllt a följelentéstől, hanem megegyezett a hitlen inokkal, hogy az havi 100 koronás részletekben fogja visszafizetni az elsikkasztott összeget, fedezetül pedig váltót ad. A váltót Hédervári meg is kapta, amelyen Geiringer atyja: Geiringer Lajos és sógorai: Schulhof Gábor bányász mérnök és dr. Davidovics Sándor orvos aláírásai voltak. Később kiderült, hogy Geiringer a váltókezesek aláírásait is hamisította a váltón, amire okirathamisításért jelentette fel Geiringer. A vádlott azzal védekezett, hogy általános felhatalmazása volt a váltók aláírására, azonban azt kellőleg bizonyítani nem tudta. A törvényszék és a kir. Tábla magánokirathamisítás miatt hét havi börtönrre ítélte a rossz utra tévedt fiatalembert. A kir. Kuria megsemmisítette az ítéletet és dr. Weisz

Ödön védő kértére utasította a kir. Táblát a bizonyítás kiegészítésére. A kir. Tábla szünidei tanácsa most elrendelte, hogy a vádlott édesatyja és még más két tanu hallgattassék ki aziránt, vajjon joga volt-e a vádlottnak a kérdéses aláírásokat a váltóra rávezetni. A táblai tárgyalás szeptember 18-án lesz.

§ A gázgyári sztrájk epilogusa. A legutóbb lezajlott gázgyári sztrájk alkalmával a gázgyárhoz munkára kirendelt katonák között Hanesz Sándor asztaloslegény egy „Munkások! Elvtársak! Testvéreink! Kionák! Testvéreink!” feliratu, „A magyarországi antimilitarista forradalmi szocialisták” aláírású röpvit osztoztatott szét. Ebben a röpvitben felhívják a katonákat, hogy ne legyenek elnyomói egy nagyobb darab kenyérért küzdő munkásembereknek. A katonai parancsnok észrevette Hanesz manipulációját s letartóztatta a rendőrséggel. A kir. ügyészség lázítás miatt fogta pörbe s a vizsgálóbíró, valamint a vádtanács is fenntartotta a vizsgálati fogságot. Dr. Balog Imre védő az ügyészi vádirat ellen kifogásokkal élt. Ma tárgyalta ezen kifogásokat a vádtanács. A védő az eljárás megszüntetését és Hanesz szabadlábrahelyezését kérte. A vádtanács azonban Haneszt vád alá helyezte s vizsgálati fogságát továbbra is fenntartotta.

§ A pénzhamisítók. A baranyamegyei hatóságok két évvel ezelőtt észrevették, hogy a vidéken igen sok a hamis pénz. A pécsi rendőrség Werkmeister Jánosné és Bartelsz Károlynét, pénzhamisítás miatt már többször elítelt két asszonyt biztatta meg, hogy a délvidéki bolgár kertészek között tartsák ki a pénzhamisítót. Az asszonyok ki is nyomozták, hogy a hamis ötven koronásokat Popovics Száva bolgár kertész tartja raktáron. Vettek is tőle nagymennyiségű ötvenkoronást s azzal a fővárosba utaztak, hogy Popovics Száva utasítása szerint értékesítsék is a pénzt s így a többi bűnös is kézre kerüljön. Az asszonyok a rendőrség költségén igen jól éltek és munkájuk sikerrel járt, mert a hamis pénzt Száva Jánosné közvetítésével csakugyan megvették Szemovits Károly bolgár kertész és Jovanovits Péter zöldségárus. Mikor az asszony-detektíveknek a jó pénz zsebükből volt, faképnél hagyták a rendőrséget s a jó pénzzel megszöktek. A rendőrség azonban hamarosan kézrekerítette az egész társaságot Popovics Száva kivételével, aki neszét vette a bajnak és nyom nélkül eltűnt. A társaság többi tagja azonban a budapesti törvényszék elé került, amely hamis pénz forgalomba hozatala miatt Szemovics Károlyt másfél évi, Bartelsz Károlynét egy évi és Száva Jánosné kilenc hónapi börtönre, Werkmeister Jánosné két évi fegyházra és Jovanovics Pétert három hónapi fegyházra ítélte. A tábla ma Bartelsz Károlynét bizonyíték hiányában felmentette, a többi vádlott büntetését pedig jóváhagyta.

§ Bepörölt totalizátor. Nagy botrány történt ez év tavaszán Alagon az Urlovasok Szövetkezete által rendezett lóverseny egyik futamában. A győztesnek bejött Dugason nevű lovat a versenybírósság nyerőnek jelentette ki s a totalizátor meg is kezdte a nyertes tikek kifizetését. Mintegy 5000 koronát fizettek már ki, amikor az időközben bejelentett óvásnak a versenybírósság helyt adva, Dugasont diszkvalifikálta s a második helyre bejött lovat jelentette ki utólag győztesnek. A totalizátor erre bejelentette Dugasonra a tikek kifizetését. Mivel még számosan voltak, akik Dugasonra fogadtak s most váratlanul el lettek utasítva a pénztártól, nagy lármát keletkezett. A zajongók között volt Vadász György szabósegéd is, aki 10 koronás téttel fogadta a diszkvalifikált lovat. Mivel nem kapta meg osztalékát, dr. Somogyi Aladár ügyvéd útján 176 korona erejéig pört indított az Urlovasok Szövetkezete ellen. A IV. ker. járásbírósnál dr. Latzko bíró a felperest elmozdított a keresettől, mert úgy találta, hogy a követelési jogczim turpis causa, mivel szerencsejátékából támadt követelés nem részesíthető bírói oltalomban. Az elsőbíróság ítélete ellen a felperes felebbzéssel élt s ezt ma tárgyalta a törvényszék felebbzési tanácsa Dobias bíró elnökele alatt. Az alperes szövetkezet jogi képviselője, dr. Dáni Vilmos, az elsőbíróság elutasító ítéletének helybenhagyását kérte. Ezzel szemben a felperesi ügyvéd azt vitatta, hogy a jelen esetben nem szerencsejátékból származó követelésről van szó. A lóversenyen a felek egymás között fogadásokat kötnek a totalizátornál, amely az urlovasok szövetkezetének felügyelete alatt áll. A totalizátor fizeti ki a nyertesnek a nyereményt a kezelési illetékek levonása után, így tehát csak közvetítői működést fejt ki. A bíróság ma még nem mondott másodfokban ítéletet, mert szükségesnek tartotta előbb a kérdés beható tanulmányozását. Ennek eredménye alapján egy hét múlva dönt afelett, elrendeli-e

a bizonyítást vagy pedig helybenhagyja az elsőbíróság ítéletét.

§ Családi dráma. Rubes Mihály upesti szőlőbirtokos 1907. december óta elváltan él feleségétől, aki öt gyermekével együtt anyjánál, Morvai Lajosné, szül. Gajdi Máriánál lakott a VI. Dévényi ut 1561. számú házban. Rubes Mihály, akinek ezen a helyen régebbi korcsmaüzletéből visszamaradt ingósága volt, ide többször visszajárt, anélkül azonban, hogy családjával kibékült volna. Ez év márczius 30-án is megjelent a házban, ahol felesége és anyósa éppen Tomasi András úgnökkel alkudoztak a korcsmai berendezésre. Rubes szó nélkül bement az udvaron levő fészerbe s onnan néhány leandert készült kihozni, hogy ezeket eladja. Mikor ezt meglátta Morvai Lajosné, sértést szavakkal támadt Rubesra, aki e sértést revolverlövésekkel viszonzta. Az anyóst három, feleségét pedig egy lövés érte. Morvainé április 4-én belehalt sérülésébe. Az ügyészség szándékos emberölés büntetéseért és büntetének kísérletéért tett vádat a letartóztatott Rubes ellen, aki kifogásokkal élt a vádirat ellen. Ma tárgyalta e kifogásokat a vádtanács s dr. Darvas Béla védő meghallgatása után halált okozó súlyos testi sértés büntetéseért helyezte vád alá Rubest, akinek e bűnügye az őszi esküdtbíróssági ciklusban kerül tárgyalásra.

KÖZGAZDASÁG.

A vasuti balesetbiztosítás. A kereskedelmi minisztériumban ez idő szerint egy korszakalkotó szociális értékű törvénytervezet felett folyik a tanácskozás s mint értesülünk, az eddig meghallgatott szakvélemények olyan kedvezőek a tervezetre nézve, hogy az belátható időn belül mint törvényjavaslat hagyja el majd a Lánchid melletti palotát; s ezzel egyidőben megszaporodik egyvel azoknak a nagy alkotásoknak a száma, amelyek Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter nevéhez fűződnek.

Nem kevesebbről van szó, mint az általános, kötelező vasuti balesetbiztosítás behozataláról. A terv így egyszerűen elmondva is, rendkívül széles perspektívát nyit a hozzáértők tekintete előtt. A tervezet részletes ismerete pedig egyenesen megragadta azokat, akiknek tanulmányozása módjukban állott. Óriási szociális kérdéseket van hivatva ez a tervezet megoldani. Egyrészt a balesetkártalanítás kérdését magát, másrészt az államvasut intézményének keretén belül nagy hiányok és fogyatékoságok orvoslásának anyagi kérdését. A tervezet megvalósulásának esetén ugyanis egy egészen új jövedelmi forrás nyílik az államháztartás számára, amelynek reális milliókat tevő hozama, ha egyebet nem, de a vasutak karbantartásának terhére egy tekintélyes részben egész bizonynyal megkönyviti.

Csodálatos dolog azonban, hogy a javaslat ennyi előnye mellett mégis támadások érhetik a kereskedelmi kormányt, hogy annak megvalósításával foglalkozik. Pedig így történt. A hír nyilvánosságra jutásával bizonyos helyekről egyenesen megvádolták a kormányt, hogy az egész biztosítási tervezet nem akar egyéb lenni egy burkolt megadóztatási módnál. Egy pár millió haszonért új terheket akarnak róni az adózó közönségre. Hát ez a vád amilyen abszurd, épp olyan tendenciózus is. A tendencia leplezett, de az abszurdítás kézenfekvő. Mindenki, aki a biztosítás-ügy lényegével csak a legtávolabbról is tisztában van, értékelni tudja ennek az eszmének nagyszerűségét, amely azt a bizonyos és sokszor felhánytorgatott milliós hasznót éppen úgy realizálja, hogy az egyént különösképpen nem terheli meg. Egy pár fillérnyi ez az új adó, ha már olyan nagy előszeretettel nevezgetik adónak, de ezért a pár fillérért anyagi biztonságot nyújt az utazó közönség testi épségét illetőleg balesetek alkalmával; az állampénztár számára pedig — nos igen! — az állampénztár számára olyan milliós hasznót hoz, amelyet magánvállalkozások is szívesen bezebebléne.

Még egy ellenvetést tudnak a beavatottak. Azt mondják, nem lehet jó a tervezet, mert laikusok kigondolása. Neveket, intézményeket is emlegetnek. A kereskedelmi kormány már nyilatkozott ebben a tárgyalásban. Hát mi is megnyugtathatjuk az aggodalmaskodókat, hogy a tervezetet hozzáértő ember ké-

sztette. Névvel is szolgálhatunk, még pedig feltétlenül pontos értesülés alapján. A tervezet Rónai Mór, a „Független Magyarország” kiadó-tulajdonosának munkája, aki a magyar biztosítás-ügynek régi érdemes munkása. Rónai Mór megalapítója és vezérigazgatója volt egyik legjelentékenyebb virágzó biztosító-társaságunknak, a Hazai Általános Biztosító Részvénytársaságnak. Ő volt a meghonosítója Magyarországon a betörés, valamint a kombinált tűz- és jégbiztosítási üzletágnak, amely olyan kiváló módon bevált hazánkban, hogy csaknem általánossá lett. Szakértelem tekintetében tehát nincs ok az aggodalmaskodásra a tervezet szerzőjével szemben. Az április 16-iki emlékirat igen jó kezekből került ki és meg vagyunk győződve róla, hogy az a törvényjavaslat, mely a Rónai Mór tervezete nyomán készül majd el a kereskedelmi minisztériumban, nem lesz a nemzeti kormánynek szégyenére. Sőt az a meggyőződésünk, hogy a külföld előtt is követendő példát statuálunk vele.

A baja-bátaszéki vasút építése. A baja-bátaszéki vasuti áthidalás munkálatai, ugyszint a vasút építése is gyorsan halad előre. A vasuti töltés Bátaszéktől Bajáig már csaknem teljesen elkészült, a talpfákat és a sineket is lerakták már a vonal legnagyobb részén. Négy hidat helyeztek el az ártérben, amelyek közül az egyik harmincz, a másik négy, a harmadik kilenczven és a negyedik százötven méter nyílású. Ezek a hidak szintén készen állanak. A dunai vashid hossza 480 méter, tehát jelentékenyen hosszabb, mint a budapesti összekötő vasuti hid.

Az osztrák Lloyd-társaság tarifál. Az osztrák Kormány tudvalevőleg a Lloyd-társasággal kötött új szerződésben a hajófuvardíjak megállapításánál kikötötte, hogy a tarifák minden két évben revízió alá veendőek, hogy eképpen az időközben változó termelési és kereskedelmi viszonyokhoz illesztessenek. Az első ily revíziót ez év őszén fogják megtartani s az osztrák kereskedelmi miniszter, valamint az osztrák ipartanács most bocsátja ki a felhívásokat az érdekeltek körökhöz, hogy véleményüket és kívánalmait közöljék. A beérkezett vélemények alapján első sorban a keletindiai, kínai és a japáni viszonylatok díjtételeit fogják megállapítani. Ezen díjtételek megállapítása bennünket is közelről érdekel, mert keleti forgalmunkat úgy a közelebb eső helyekre, mint a távol keletre a Lloyd-társaság látja el. Kívánatos tehát, hogy a tarifa-reviziónál a magyar kereskedelmi érdekek is figyelembe véessenek.

A betegségi és baleseti járulék kifizetése a postatakarékpénztár után. Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter nevében Sztéryny József államtitkár az ipari és kereskedelmi alkalmazottaknak baleset esetére való biztosításáról szóló 1907. évi XIX. t.-cz. alapján kiosztandó segélyeknek községek és postatakarékpénztárak után történő közvetítésére nézve rendeletet adott ki, hogy szerint az Országos Munkásbetegsegélyező- és Balesetbiztosító-Pénztár igazgatósága Budapesten, ugyszint az összes kerületi munkásbiztosító-pénztárak is cheque-számlát nyitni tartoznak. A postatakarékpénztár az állandó járadékok kifizetésének közvetítéséért és a fizetési feltételek igazolásának ellenőrzése fejében a cheque- és clearing-forgalomra nézve általában megállapított díj és jutalékokon kívül külön jutalékot is számít fel és fordít a fizetési feltételek különböző esetei szerint (ezeket a rendelet részletezi) két vagy négy fillért. Ennek fejében a postatakarék szavatol a járadékok pontos kifizetéséért. A postaközlegek és községek előjáróságok a kifizetések körül elkövetett mulasztásokért anyagiilag felelősek. A fizetési utalvány csupán a község által teljesítendő igazolás után fizetetik ki. A törvényben körülírt időleges és ideiglenes járadékok, táppénz, gyermekági segély, végkielégítések, a munkásbetegsegélyező pénztárak egyéb fizetési a cheque- és clearing-forgalom igénybevételével folyósíthatók. Végül meghagyja a rendelet, hogy az Országos és Kerületi Munkásbiztosító-Pénztárak a kölcsönös leszámolásból eredő követeléseket, ill. tartozásokat a postatakarékpénztár clearing-forgalmának igénybevételével egyenlítsék ki. A rendelet október 1-én lép életbe.

Az Osztrák-Magyar Bank állása és az aranyvásárlás. A jegybank helyzete augusztus első hetében valamivel javult. A július végén kimutatott adóköteles bankjegyek már nem szerepelnek a kimutatásban és mint előrelátható volt, annak helyébe tekintélyes összegű adómentes bankjegytartalék lépett. A bank augusztus 7-iki kimutatásának részletes adatai a következők:

Bankjegyforgalom 1,876,899,000 (— 37,549,000) korona. Érczkészlet 1,509,089,000 (— 2,299,000) kor.

Ieszámítási tőzeza 511.109,000 (— 40.675,000) kor., lombardkölesönök 67.820,000 (— 1.122,000) korona, adómentes bankjegytartalék 32.189,000 korona.

A kimutatás tehát hü tükre a javulásnak, minek alapozásához valószínűleg hozzá fog járulni aranyvásárlásunk is. Ma t. i. mint nekünk Londonból jelentik: Az ottani fémpiacozon Ausztria-Magyarország részére fél millió font értékű délafrikai rudaranyat vásároltak. A Times jelentése szerint még egy millió font erejéig újabb aranyvásárlás várható. Az arany bevásárlása részben már jövő hétfőn fog megtörténni. Itt említjük meg, hogy a hivatalos lap mai száma ad kimutatást; az 1908. évi második negyed végéig vert, forgalomba bocsátott és készletben maradt fémváltópénz állományáról. E szerint most forgalomban van 4.441,981 darab ötkoronás, 60.037,330 darab egy koronás, 64.609,084 darab husz filléres, 72.051,117 tízfilléres, 315.559,077 kétfilléres és 77.511,218 egyfilléres.

Az osztrák hitelintézet félelvi mérlege. Tegnap állapította meg az osztrák hitelintézet igazgatósága a félelvi mérlegét, mely szerint a tiszta nyereség 7.942,770 korona, vagyis 820,104 koronával nagyobb az 1907-iki üzletév első felének eredményével. A többlet nyereség a konzorcziális és a kommanditált, végül az értéktulajdonosok elvett nyereségre vezethető vissza. Az év második felének kilátásai elég kedvezőek és valószínű, hogy a hitelintézet könnyen fog fizetni 1908-ra is 30 korona osztalékot. Hogy a magyar ipar kifosztásából mennyi nyeresége volt az intézetnek, az külön kimutatva nincs. Pedig szép kis összeg lenne az!

A sósorszesz-rendelet még mindig élénken foglalkoztatja az érdekelt kereskedelmi és ipari köröket és a sós és borszeszen kívül mentholos és más aetherikus alkatrészeket is tartalmazó „sósorszesz” gyártói erősen panaszkodnak az ipari és kereskedelmi szabad versenynek a belügyminiszter sokat emlegetett rendelete által való korlátozása miatt. Pedig mind-e panaszok igaztalanok. A belügyminiszternek a sósorszesz ügyében kiadott 1908. évi 77104. sz. rendelete teljesen legális alapon áll s minden tekintetben megfelel az ipartörvény szellemének akkor, midőn kimondja, hogy „sósorszesz” cégére alatt csak sós és borszeszt tartalmazó gyógycsikkek hozhatók forgalomba s azok a szerek, amelyek a sós és a borszeszen kívül mást is tartalmaznak, „sósorszesz” név alatt nem árusíthatók. A rendelet miatt való izgalom annál jogosulatlanabb, mivel ez a rendelet tulajdonképpen nem is új, hanem egyszerűen felújítása annak a régi rendeletnek, amelyet még Széll Kálmán belügyministersége alatt Gulner Gyula államtitkár bocsátott ki 1900-ban 117269 szám alatt, s amelynek a tartalma megegyezik a most kiadott sósorszesz rendeletével.

A vasárnapi munkaszünet mozgalma. A kereskedelmi alkalmazottak tudvalevőleg kerületenként gyűléseket tartanak a vasárnapi munkaszünetnek kedvük szerint való szabályozása érdekében. Így a múlt vasárnap Temesvárott tartottak ilyen gyűlést, amelyen elfogadták Márkus Gyula elnök indítványát, amely azt célozza, hogy az egyesület hívja meg szeptember közepén Temesvárra nagygyűlésre egy a főnököket, mint az alkalmazottakat a szervezkedés megbeszélése érdekében. Elfogadták továbbá Kácsér Romulus indítványát, aki a kormányhoz és a képviselőházhoz intézendő memorandum tárgyában tett javaslatot.

A budapesti tőzsdebiróság júliusi működése. A budapesti áru- és értéktőzsde tanácsa ma közli kimutatását a tőzsdebiróság júliusi munkásságáról.

A kimutatás szerint az elmúlt hónapban a bíróság tárgyalásra kitűzött 625 ügyet, ebből elintézték 172-t, függőben hagytak (a felek kívánságára) 26-ot, elhalasztottak 427-et. Az ügyek vezetésében résztvett 45 tanácsos és 11 szakértő. Felülnő a kimutatásban, hogy 625 ügyből 427-et halasztottak el. Persze, nyár van.

Fizetési képtelenségek. A Creditorevelein következő fizetési képtelenségeket közli: Societa Cooperativa di Conpan fra Operai, Pola; Kovarik Gyula, vendéglős, Bécs; Brang Mihály, cipőkészítő, Bécs; Tafener Rudolf, vendéglős, Grác; Millemig Alajos hagyatéka, Feistritz-i Geil; Grabowski Ferenc, ke-

reskedő, Kolcsein; Lódr Frigyes, Kremsier; Ruzicska József, nap- és esernyőkészítő, Zudim; Bedekowsky Ede kereskedő hagyatéka, Prag-Misle; Mártonffy Z., kereskedő, Kolozsvár; Fock Flórián, cipész, Bécs; Grünspan Szeverin Henrik, okleveles gyógyszerész, Bécs; Zablonzil Francziska, rőfőskereskedő hagyatéka, Wischan.

A takarmányhiány enyhítése. Darányi Ignác földmivélsügyi miniszter által a takarmányhiány enyhítésének kérdésében javaslatával megbízott bizottság Ottlik Iván államtitkár elnöke alatt ma tartotta meg első ülését. A bizottság mindenekelőtt megállapította a miniszteri utasítás következtében végzendő munkájának programját, foglalkozott az időközben beérkezett jelentésekkel s ezek alapján folytatta a helyzet megállapítását. A földmivélsügyi miniszter, aki ma reggel Tátrafüredre utazott, távolléte alatt is a legéberebb figyelemmel kíséri ennek az akciónak minden mozzanatát. Elutazása előtt a miniszter egy a bizottságnak, valamint a minisztérium kebelében ezeknek az ügyeknek a földolgozására rendelt különiményt kimerítően utasította, hogy minden jelentékenyebb mozzanatról alapos jelentésekből tájékoztassa magát. Pirkner János min. tanácsos, országos állattenyésztési felügyelő, ma Kaposvárra utazott, hogy a miniszter kívánságára a Somogyvármegyei Gazdasági Egyesület által holnap tartandó gyűlésen résztvegyen, amely gyűlés a takarmányhiány által leginkább sújtott vármegyében szükséges teendőkkal foglalkozik.

Állami kedvezmény. A kereskedelemügyi miniszter a pénzügyminisztérium vezetésével megbízott m. kir. miniszterelnök hozzájárulásával az 1907. évi III. t.-cz. I. §-ában meghatározott állami kedvezményeket a magyar textil festőgyár részvénytársaság budapesti cégének budapesti szövetbőröstő és kikészítő ipartelepe részére, az üzembhelyezés napjától számított 15 évre, előzetesen biztosította.

Állattenyésztő szövetkezetek a Székelyföldön. A földmivélsügyi minisztérium támogatásával az erdélyi részeken, különösen a Székelyföldön, az utóbbi években számos állattenyésztő szövetkezet alakult. A szövetkezetek közös legelőt szereznek, közös apaállatokat tartanak és jó tenyészállatokat osztanak ki tagjaik között. Legutóbb az udvarhelymegyei Városfalván, Jánosfalván, a marostordamegyei Székelylakosdon, Maroszentgyörgyön, Nyárádköszvényesen alakultak ily szövetkezetek, amelyeknek feladataik jobb ellátása céljából Darányi földmivélsügyi miniszter megfelelő államsegélyt engedélyezett.

Vasúti munkástelep Rákospalotán. Pest vármegye közigazgatási bizottsága a m. kir. államvasutak istvánfalvi munkástelepe részére szükséges ingatlanokra, melyek Rákospalota község határában vannak, az évi szeptember hónap 3-án délelőtt tízedél órakor tartja meg a kisajátítási tárgyalást.

Vasérczkiviteli tilalom Oroszországban. Az utóbbi évek súlyos gazdasági csapásait az orosz kormány öntudatos és energikus intézkedésekkel igyekszik helyrehozni. Így az orosz vas- és gépipar könnyítése végett az orosz minisztertanács legutóbb elhatározta, hogy az orosz vasércznek az orosz-lengyel határon keresztül való kivitelét betiltja. E kiviteli tilalom következtében az orosz vasércz behozatala Porosz-Sziléziába, továbbá Ausztriának néhány, az orosz határhoz közelfekvő vasművebe megszűnik. Az orosz vasipari érdekeltek már hosszabb idő óta sürgették az orosz vasérczkiviteli beszüntetését, míg végre az orosz kormány elrendelte a kiviteli tilalmat. Nálunk is régóta kívánják a vasérczkivitel beszüntetését a vasipar érdekében, de mindannak dacára, hogy a bányászati gyűléseken folyton szóvá teszik a vasérczkiviteli tilalmat, eddigelé azonban ez irányban még nem történt semmi intézkedés. Az igaz, hogy a mi vasérczkivitelünk nem nagy, de azért jótékony hatása lenne a tilalom elrendelésének.

Új állomásfőnökség Kassán. Régi panaszuk a kassaiaknak, hogy nincs a KSOD. vasutnak külön állomásfőnöksége. Ezen a bajon segített most a kassa-oderbergi vasút igazgatósága, mert a rég sürgettett állomásfőnökséget szervezte és a vonalát illető forgalmi, távirtda, valamint az azzal kaposo-

latos egyéb szolgálatot folyó évi augusztus 1-től kezdve saját személyzetével látja el. A személy-, podgyász-, áru-, pénztári és raktári szolgálatot mindkét vasút helyett továbbra is a m. kir. államvasutak személyzete végzi.

Statisztika a birtokforgalomról. Kossuth Ferencz kereskedelemügyi miniszter a képviselőház közgazdasági bizottságának óhajására a m. kir. központi statisztikai hivatal által a birtokforgalmi statisztikai adatgyűjtésre vonatkozólag tervezetet dolgoztatott ki s elrendelte, hogy ezt a tervezetet, különösen annak az adatgyűjtés végrehajtására vonatkozó részét az illetékes minisztériumok és szakkörök képviselőivel tartandó értekezleten tárgyalassa.

Az osztálysorsjáték húzása. Az osztálysorsjáték mai húzása a következő nyereményeket sorsolták ki: 15.000 koronát nyert: 111523.

3000 koronát nyertek: 26007 97570.

2000 koronát nyertek: 52491 117625.

1000 koronát nyertek: 4160 49506 87586 95482 116684.

500 koronát nyertek: 2783 2944 4765 14041 17961 21637 35455 38796 42552 44738 44977 48285 48094 50600 50235 63413 67799 67342 67575 7488 73482 75437 75151 75440 84532 86870 87385 90319 98450 10837 102267 104284 105384 108488 109985 112494 116039 119237.

A többi kihuzott számok 170 koronát nyertek.

Szolnok város a husdrágaság ellen. Szolnokon a város hatósága több ízben tárgyalt a helybeli mérsárosokkal a husárok leszállítása ügyében. A mérsárosok azonban nem hajlandók a husárokat leszállítani, mire a város képviselőtestülete ma tartott ülésén elhatározta, hogy nagy tőkével felszerelt hatósági mérsárszékét állít fel.

Munkásházak építése Tolcsván. Tolcsva községben a virágzó szőlőművelés számos munkás kezét köt le s az amerikai kivándorlás egészen a legutóbbi időkig mégis nagymértékű volt. A legfőbb kereseti vágy, amely az embereket erről a vidékről kivitte, az volt, hogy tisztességes otthon szerezhessenek az amerikai keresetből. Most, hogy a törvény a munkásházak létesítésére állami támogatást biztosít, Tolcsván husz munkásház építést kezdeményeztek, akiknek Zemplén vármegye pártoló előterjesztésére Darányi földmivélsügyi miniszter az építkezést biztosító állami kedvezményeket megadta.

Forgalmi zavarok a Dunántúl. A magy. kir. államvasutak igazgatósága közlésezi, hogy árvíz-torlódás miatt a Kaposvár—Mocsolád—Siófok h. é. vasút és a Bábony—Megyer—Tab és Kaposvár közti vonalon a személy-, podgyász- és gyorsáru-forgalom folyó hó 9-től további intézkedésig átszállással tartatik fenn. Gárad és Siófok között a teheráru-forgalom beszüntetett. Augusztus hónap 10-én a 4304. és 4202. számú vonatok közlekedése elmaradt. — Ma a kaposvár—mocsolád—siófoki helyi érdekű vasúton az összes forgalmat a 4306. számú vonattal ismét korlátlanul felvették.

DR. HÖNIG IZSÓ

Elektrotherapiai és Röntgenintézete. Elektromágneses gyógyítás

Budapest, IV. Károly-körút 24. sz. I. em. Lift
Telefon 102—39.

Gyógyítéyzek:
Elektromágneses gyógyítás.
Röntgen sugarakkal való kezelés.
Magas feszültségű árammal való kezelés (Arsonvalisatio).
Kék fényvel való kezelés.
Villamos hőfürdők (Elektrotherm).
Villamos fényfürdők.
Villamos masszázs (Vibratio).
Galván, Farad és Franklin árammal való kezelés.
Villamos vízfürdők.
Szénsavas fürdők.
Főbb javallatok:
Altalános idegesség (neurasthenia, hystéria).
— Rendelés d. e. 8—11-ig, d. u. 2—6-ig.
Készítés egész napon át. — Kívánatra prospektus

Ideggyengaségi állapotok
Almatlanság.
Hűdés (Paralysis).
Idegfájdalmak, Idegzsibák (Neuralgiák, Ischias).
Gerincvelősorvadás (Tabes).
Szívbetegségek.
Vérkeringésmegszegedés.
Köszvény és csusz (Rheuma, huygysavas lerakódások, izületi és csontbetegségek).
Székrekedés.
Anyagcserebajok, (Elhízás, cukorbetegség, vérérgényesség).
Bőr-bajok, Bőrvízköteg.
Hajbetegségek (Hajhullás kopaszóság).
Aranyeres csomók.

Reggelizés előtt fél pohár

Schmidthauer-féle

Használata valódi áldás gyomorbajosoknak és székszorulásban szenvedőknek

Igmándi keserűvíz

az elrontott gyomrot 2—3 óra alatt teljesen rendbe hozza
Kis üveg 40 fillér.
Nagy üveg 80 fillér.

A határ...
és csikag...
ható, hogy...
lenül és a...
jegyzésekk...
végig barát...
jelentétele...
pár fillér ke...
kéltséggel.

A kész...
irányzat. K...
tőzöködök v...
zel szembe...
mutattak az...
voltak, még...
nek folyam...
el a tegnapi...
legdrágább...
szavidéki b...
74 kilós pes...

A kész...
kező volt:

Buza

Tiszavidéki

"

"

Fejérmegyei

"

"

Pestvidéki u

"

"

Bánsági uj

"

"

Bácskai uj

"

"

Rozs I-re

közép

Árpa taka

"

Zab I-re

II-re

Tengeri

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

TŐZSDÉK.

A BUDAPESTI ÁRU- ÉS ÉRTÉKTŐZSDE

Gabonatőzsde.

Budapest, augusztus 11.

A határidőpiacon ma reggelre is majdnem 2 ccenttel alacsonyabb jegyzések érkeztek a newyorki és a csikágói tőzsdékről. Főképpen ennek tulajdonítható, hogy a mai üzlet mindárt megnyitáskor kedvetlenül és a tegnapi zárlatnál némileg alacsonyabb jegyzésekkel indult meg. Az üzlet folyamán mindvégig barátságosan maradt a hangulat, csak egészen jelentéktelen forgalom fejlődött ki, mi mellett előbb pár fillér keretén belül ingadoztak, később pedig csekélységgel gyöngültek az árfolyamok.

A készáruüzletben is kifejezetten lanyha volt az irányzat. Kielégítő kínálattal szemben a malmok tartózkodók voltak, csak keveset vásároltak. Mivel ezzel szemben az árubirtokosok nagy hajlandóságot mutattak az eladásra és meglehetősen engedékenyek voltak, mégis közepes forgalom fejlődhetett ki, melynek folyamán mintegy 22.000 métermázs buza kelt el a tegnapiaknál 10-20 fillérel olcsóbb áron. A legdrágább eladási ár 23.35 korona volt 80.5 kilós tiszavidéki buzáért, a legolcsóbb pedig 19.60 korona 74 kilós pestmegyei, úszkös buzáért.

A készáru jegyzése a mai tőzsdén a következő volt:

Buza	kilós	Ára 100 kg.	kilós	Ára 100 kg.
Tiszavidéki uj	75	22.70-23.00	79	22.70-23.00
"	76	22.80-23.20	80	22.80-23.20
"	77	22.40-22.80	81	22.90-23.30
"	78	22.50-22.90	82	22.90-23.30
Fejérmegyei uj	75	22.50-22.80	79	22.50-22.80
"	76	22.70-23.10	80	22.70-23.10
"	77	22.20-22.60	81	22.20-22.60
"	78	22.40-22.70	82	22.40-22.70
Pestvidéki uj	74	22.40-22.70	78	22.40-22.70
"	75	22.50-22.80	79	22.50-22.80
"	76	22.70-23.10	80	22.70-23.10
"	77	22.20-22.60	81	22.20-22.60
Bánsági uj	74	22.60-22.90	78	22.60-22.90
"	75	22.80-23.10	79	22.80-23.10
"	76	22.90-23.20	80	22.90-23.20
"	77	22.40-22.80	81	22.40-22.80
Bácskai uj	74	22.50-22.90	78	22.50-22.90
"	75	22.60-23.00	79	22.60-23.00
"	76	22.70-23.10	80	22.70-23.10
"	77	22.30-22.80	81	22.30-22.80
Rozs I.-rendű uj		18.80-18.90		
" középminőségű uj		18.60-18.70		
Árpa takarmány I.-rendű		15.50-15.80		
" II.-rendű		15.10-15.50		
Zab I.-rendű		16.70-16.90		
" II.-rendű		16.30-16.60		
Tengeri belföldi uj		15.60-15.75		

A készáru piacon elkelt:

Buza, Tiszavidéki: 200 mm. 80.5 kg. 23.35 korona, 100 mm. 80 kg. 23.30 korona, 1100 mm. 80 kg. 23.20 korona, 1500 mm. 80 kg. 22.80 korona (nyirkos), 100 mm. 80 kg. 23.25 korona, 100 mm. 80 kg. 23.00 korona, 700 mm. 79.5 kg. 22.50 korona (felső), 100 mm. 70.5 kg. 22.00 korona (hibás), 350 mm. 79.5 kg. 23.00 korona, 100 mm. 79 kg. 23.20 korona, 550 mm. 79 kg. 23.10 korona, 100 mm. 79 kg. 23.05 korona, 100 mm. 78.5 kg. 22.60 korona, 300 mm. 78 kg. 22.30 korona, 100 mm. 78.5 kg. 22.60 korona, 300 mm. 78 kg. 22.20 korona, 77.5 kg. 22.30 korona.

Pestvidéki: 150 mm. 80 kg. 22.80 korona, 100 mm. 79 kg. 23.20 korona, 400 mm. 79 kg. 22.80 korona, 450 mm. 79 kg. 22.40 korona (hibás), 500 mm. 79 kg. 22.90 korona, 500 mm. 78.5 kg. 22.90 korona, 250 mm. 78.1 kg. 23.30 korona, 300 mm. 78 kg. 22.60 korona, 100 mm. 78 kg. 22.70 korona, 100 mm. 78 kg. 22.60 korona, 500 mm. 78 kg. 22.60 korona, 100 mm. 77 kg. 22.40 korona, 300 mm. 76.4 kg. 22.50 korona, 300 mm. 76.4 kg. 22.50 korona, 300 mm. 74 kg. 19.60 korona (úszkös).

Tolnai: 1600 mm. 73.5 kg. 21.60 korona. Fejérmegyei: 350 mm. 80 kg. 23.35 korona, 100 mm. 77 kg. 22.70 korona, 200 mm. 76.5 kg. 22.40 korona.

T.-Bánsági: 5000 mm. 80 kg. 23.30 korona. Bánsági: 200 mm. 80.5 kg. 23.30 korona, 1000 mm. 79 kg. 22.91 korona.

Szerémségi: 300 mm. 78 kg. 22.60 korona. Bácskai: 2000 mm. 80 kg. 22.10 korona, 100 mm. 80 kg. 22.35 korona, 300 mm. 79 kg. 22.95 korona, 100 mm. 79 kg. 22.10 korona, 100 mm. 79 kg. 22.00 korona, 300 mm. 78 kg. 22.75 korona, 100 mm. 76 kg. 22.40 korona.

Árpa: 100 mm. 15.40 korona, 100 mm. 15.30 korona, 100 mm. 15.00 korona, mind kpí. Zab: 100 mm. 16.50 korona, 100 mm. 16.85 korona,

100 mm. 16.40 korona, 150 mm. 16.15 korona, mind kpí.

Tengeri: 200 mm. 15.70 korona.

Az árak 100 kg.-kint koronákban értendők.

A határidőpiacon kötöttet:

Déllelőtt:

Előfordult kötések (50 kg.-kint):
 Buza 1908. októberre 11.12, 11.13, 11.10, 11.12, 11.08.
 Buza 1909. áprilisra 11.49, 11.45.
 Rozs 1908. októberre 9.21, 9.20, 9.23.
 Zab 1908. októberre 8.09, 8.11, 8.13.
 Tengeri augusztusra 0.00, 0.00, 0.00.
 Tengeri 1909 májusra 7.20, 7.21, 7.14.

1 óra 30 percig zárulnak:

1908. októberi buza	11.09-11.10
1909. áprilisi buza	11.48-11.49
1908. októberi rozs	9.20-9.21
1908. októberi zab	8.13-8.14
1908. júliusi tengeri	7.65-7.66
1909. májusi tengeri	7.13-7.14

Budapesti gabonaforgalom.

1908. augusztus 7-től augusztus 9-ig.

	Érkezett	Elszállított
Buza	40518	9000
Rozs	512	5037
Árpa	5211	—
Zab	1996	4362
Tengeri	3912	4722
Liszt	408	13111
Korpa	—	2747

Értéktőzsde.

A külföldi tőzsdékről ma reggelre beérkezett tudósítások kielégítőek voltak, aminek következtében az előtőzsde barátságos hangulattal nyílt meg. A forgalom folamán azonban éppen az ellenkezője következett be annak, amit várni lehetett volna, mert nemcsak hogy nem javulak tovább az árfolyamok, hanem ellenkezőleg, meglehetősen gyöngültek, mert egyszerre az egész vonalon realizálási hullám mutatkozott, ami túlsúlyra juttatta a kínálatot.

A déli tőzsdén csendes volt az irányzat, valamelyes érdeklődés csupán a Magyar hitel iránt mutatkozott, míg a többi értékek meglehetősen el voltak hanyagolva. Berlin némileg magasabb jegyzéseket küldött, ami azonban egészen hatás nélkül maradt. Az Osztrák hitel féllelvi mérlegének közzétételét kedvezően fogadták a tőzsdén s e hangulat nyomában az Osztrák hitelrészvény 634.50 koronával jutott ma forgalomba. Az Osztrák hitelrészvények ezen négy koronás emelkedése nem maradt állandó, mert később bécsi eladásokra az Osztrák hitelrészvény két koronával visszaesett. A többi vezető érték párhuzamosan haladt az Osztrák hitelrészvénytől, különösen a magyar hitelrészvény. De ez utóbbi meg is tartotta az elért legmagasabb árfolyamot. Mérsékeltabb emelkedéssel követték a két hitelrészvényt a többi bankrészvények is, köztük a Leszámitoló bank, mely két koronával megszilárdult. Az Államvasuti részvények el voltak hanyagolva, ellenben a Déli vasut részvények bécsi, magasabb jegyzésre két koronával javultak. A mai forgalom teljesen a nemzetközi értékekre szorított s így a helyi piacon alig volt üzlet; körös csak a Városi vasut részvényekben fordult elő. A járadékpiac szintén üzletelen. A valutapiacra az árfolyamok további visszaesést mutatnak.

Forgalomba került: Osztrák hitel 634.50-632.75 koronán, Magyar hitel 744.50-744.25-745.00 koronán, Államvasut 693.75-692.50 koronán, Leszámitoló-bank 470.25-470.75 koronán, Jelzálog 431.25-432.00 koronán, Rima 556.75-557.00 koronán, Városi villamos vasut 261.25 koronán, Közúti 536.00 koronán, Hazai sorsjegy 100.00 koronán.

Előtőzsde.

Előtőzsde gyengült.
 Kötöttet: Osztrák hitelrészvény 632.75-634.50 Magyar hitelrészvény 744.25-744.75. Osztrák magyar államvasut 693.75-744.75. Déli vasut —. Magyar leszámitoló-bank 470.25-470.50. Jelzálogbank 431.25-432.00.

Déli tőzsde.

Déli tőzsde nyugodt.
 Kötöttet: Osztrák hitelrészvény 632.75-633.50. Magyar hitelrészvény 744.75-745.25. Osztrák magyar államvasut —. Déli vasut 109.75-110.25. Rimamurányi vasmű 556.75-557.25. Magyar leszámitoló-bank 470.75-472.00. Jelzálogbank 431.50-431.75. Városi villamos vasut 261.00. Hazai sorsjegy 100.00.

Prémium-üzlet: A díjbiztosításokért fizettek: Osztrák hitelrészvényekért holnapra 4-5 K, 8 napra 8.-10.- K, 1908. augusztus hó végére 22-24 K

Utőtőzsde

Az utőtőzsde szilárd. Kötöttet: Osztrák hitelrészvény. 633.-. Magyar hitelrészvény 745.-745.75 koronán

BÉCSI GABONATŐZSDE.

Bécs, augusztus 11. (Saját tudósítónk jelentése.) A külföldi tőzsdék lanyha irányzatot jelentettek s az itteni piacon is gyengült az irányzat, mert a kínálat meglehetősen jó volt, a konzum pedig majdnem teljesen tartózkodott a vásárlástól. Az üzlettelenség következtében az árfolyamok átlag 5 fillérel hanyatlottak. Nagyon csendes volt a forgalom árpában is, vásárlók nem mutatkoztak és a kínálat mérsékelt volt. Ennek a czikknek irányzata változatlanul szilárd.

Jegyzetett buza: uj tiszavidéki 11.95-12.30 korona, marosi 11.70-12.05 kor., bánáti 11.70-12.05 korona, tótfelvidéki 11.50-11.90 korona, csepeli —. korona, uj déli vasuti 11.55-11.90, marchfeldi 11.55-11.90 korona.

Uj-rozs: tótfelvidéki 9.70-9.95 korona, csepeli 9.65-9.90 kor., pestmegyei 9.70-9.95 déli vasuti 9.65-9.90 korona, különféle magyar 9.65-9.90 kor., osztrák 9.60-9.85 korona.

Árpa: morvaországi 9.40-10.75 kor., marchfeldi 9.00-9.90 kor., bécsvidéki 9.00-10.00 kor., tótfelvidéki 8.30-10.40 kor., csepeli —. kor., győri —. kor., déli vasut 8.50-10.00 kor., tiszavidéki 7.60-9.40 kor., északmagyarországi 8.00-10.00 korona.

Magyar tengeri: régi 8.20-8.45, uj —. korona, cinquantin 8.70-9.00, uj —. korona.

Magyar zab: selejtes —. kor., közepes 8.45-8.95 korona, elsőrendű —. kor., válogatott 8.95-9.25 korona, cseh-morvaországi és alsóausztriai —. korona.

BÉCSI ÉRTÉKTŐZSDE

Bécs, augusztus 11. A mai előtőzsde az osztrák hitelintézet tegnap közzétett féllelvi mérlegének a hatása alatt állt. Minthogy a külföldi tőzsdékről is barátságos jelentések érkeztek, a tőzsde alaphangulata reményteljes volt. A hitelrészvények emelkedéséből kiindulva, különösen a bankértékek árfolyamai szilárdultak. Hitelrészvények, amelyekben később kisebb nyereségbevonatokat eszközöltek, elért emelkedésüket nem tarthatták meg teljesen, de mindazonáltal két koronával magasabb árfolyamon kerültek ki a forgalomból, mint tegnap. Államvasuti részvények mérsékelt forgalom mellett árfolyamukat megtartották, míg a Déli vasuti részvények kissé javultak. Skoda-részvények is emelkedtek. Alpesi bányarészvények kissé gyengültek. Az alapirányzat az előtőzsde végéig barátságos maradt, de az üzleti tevékenység kissé megcsappant. A déli tőzsde nyugodtan, változatlan árfolyamokkal indult. Később az árfolyamok nagy üzleti csend közepette gyengültek. Alpesi bányarészvényekben helyi eladásokat eszközöltek.

11 órakor zárulnak:

Osztrák hitel. 633.50. Magyar hitel. 745.00. Länderbank 440.75. Államvasut 692.50. Elbavölgyi vasut —. Déli vasut 110.00. Alpesi bányatársulat 672.00. Rimamurányi 557.00. Májusi járadék 96.30. Magyar koronajár. 92.85. Orosz érték —. Török sorsjegy 184.75. Német márka 117.42.

1 órakor jegyezték:

Osztrák hitel 633.25, Magyar hitel 744.00. Länderbank 440.50. Unio-bank 544.50. Államvasut 693.00. Anglo-bank 295.50. Bankverein 522.00. Déli vasut 109.75. Gőzhajó —. Alpesi bányarészvény 671.50. Májusi járadék 96.30. Magyar koronajár. 92.85. Török sorsjegy 184.15. Német márka 117.45. Elbavölgyi vasut —. Rimamurányi 556.50. Orosz járadék —. Keleti vasutak —. Skoda —. Magyar jelz. —. Kárpáti petroleum —.

Bécs, augusztus 11. (Osztrák értékek zárulata.) 4-2 százalékos papír-járadék 96.25, 4 százalékos osztrák arany járadék 115.70, 1860-as sorsjegy 151.10, Osztrák hitelsorsjegy 470.00, Angol osztrák bankrészvény 295.75, Bécsi Bankverein 529.00, Osztrák-magyar bank 1735.00, Déli vasut 111.50, Dunagőzhajózási társ. 1000.00, Dohány rész. 395.00, Cs. k. arany (vert) 11.36, Német banky. 117.38, Osztr. Lloyd 401.00, 4.2 száz. ezüst. jár. 96.15-99.30, Osztr. koronajár. 96.45, 1864-es sorsjegy 201.50, Osztrák hitelintézeti részvény 632.00, Union-Bank

544.50, Osztrák Länderbank 439.40, Osztrák-magyar államvasut 693.25, Elbevölgyi vasut 451.—, Alpesi részvény 673.—, 20 frankos 19.07, Londoni váltóár 239.37, Lipótkohó 420.—, Töröksors-jegy 183.—, Szilárd.

Bécs, augusztus 11. (Magyar értékek zárlata.) 4 százalékos arany-járadék 110.75. Tiszai és szeg. kölc. sorsjegy 142.15, Magyar hitelbank részvény 746.50, Magyar leszámítoló és váltó részvény 471.—, Rimmurányi 555.50, Magyar cukoripar —.—, Adria hajózási részvénytársaság 399.—, Magyar koronajáradék 92.85, 4 százalékos magyar földteherm. kötv. 93.10, Magyar nyer.-k. sorsjegy 183.50, Kassa-Oderbergi vasut részvény —.—, Magyar jelzálogbank 430.—, Magyar keresk. bank —.—

KÜLFOLDI ÉRTÉKTÖZSDE

Berlin, augusztus 11. (Tőzsdejelentés.) Megnyitáskor kedvező külföldi és newyorki hírekre az irányzat szilárd, minek kapcsán a spekuláció által előnyben részesített értékek is emelkedtek. Csak hajózási értékek gyengültek kezdetől fogva. Az első árak megállapítása után azonban elvétve kínálat érkezett és csakhamar az összes árak csökkenő irányzatot tüntettek fel, annál is inkább, mert a spekuláció kissé tartózkodó volt. A kezdeti nyereségek így csakhamar eltűntek. Később német luxemburgi értékek vezetése mellett újabb megszilárdulás észlelhető, amely később különösen bankértékeknek vált javára. A zárlat szilárd. A készpénzpiac ipari értékei csekély forgalom mellett némi szilárdságot tüntettek fel. Napi pénz 3 1/2 százalékos, magánleszámitolási kamatláb 2 1/2 százalékos.

Zárlatok jegyeztetik: 4-2 százalékos papírjádék —.—, 4 százalékos osztrák aranyjádék —.—, osztrák hitelrészvény 199.—, Déli vasut 21.25, orosz bankjegyek 214.90, 4 százalékos új orosz kölcsön 77.50, Disconto Commandit 175.60, Dinamit-truszt —.—, Harpeni 200.25, Unifikált török járadék 94.40, 4.2 százalékos ezüst-járadék —.—, 4 százalékos magyar aranyjádék 93.10, Magyar koronajádék —.—, Osztrák-magyar államvasut 148.25, Bécsi váltóár 85.15, Olasz járadék —.—, Alt. villamossági Edison 215.10, Gelsenkircheni 194.50, Laurakohó 212.10, Szilárd.

Frankfurt, (Zárlat.) aug. 11. 4-2 százalékos papírjádék —.—, 4 százalékos osztrák aranyjádék 98.40, 4 százalékos magyar aranyjádék —.—, Osztrák hitelintézeti részvény 199.—, Osztrák-magyar államvasut 147.99, Északnyugati vasut —.—, Bustiehradi vasut —.—, Londoni váltóár 20.38, Bécsi Bankverein 143.25, Villamos részvény 141.—, 3 százalékos magyar aranykölcsön 77.—, 4-2 százalékos ezüstjádék 99.45, Osztrák koronajádék —.—, Magyar koronajádék 93.—, Osztrák-magyar bank 124.70, Déli vasut részvény 20.80, Elbevölgyi vasut —.—, Bécsi váltóár 851.33, Párisi váltóár 810.66, Union bank részvény —.—, Alpesi bányarészvény —.—, Nyugodt.

Hamburg, (Zárlat) augusztus 11. 4-2 százalékos ezüstjádék 98.90, 1860. sorsjegy 153.—, Déli vasut 21.60, 4 százalékos aranyjádék —.—, Osztrák hitelrészvény 199.15, Osztrák-magyar államvasut —.—, Olasz járadék 104.30, 4 százalékos Magyar aranyjádék 93.50, Nyugodt.

London, augusztus 11. Angol consol —.—

Páris, aug. 11. (Zárlat.) 3 százalékos Francia járadék 96.27, Osztr. aranyjádék 98.65, Magyar aranyjádék 94.35, 5 százalékos Bolgár kötelezvény 1896. évről 486.50, 4 százalékos Olasz járadék —.—, Déli vasut elsőbbségi kötv. 289.—, 5 százalékos marokkói járadék 512.—, 4 százalékos 1890. Román kölcsön —.—, 4 százalékos Kons. amort. román járadék —.—, 4 százalékos Amort. román járadék 1905. 92.50, 5 százalékos Orosz járadék 1906. 98.80, 5 száz. Orosz kincstári utalvány 1904. 515.—, 4 száz. Szerb járadék 1907. —.—, 4 százalékos spanyol járadék 95.85, 4 százalékos unifikált török jár. 94.75, Török sorsjegy 174.—, Török dohányrészvénye 418.—, Osztrák föld-hitelintézei 1121, Osztr. Länderbank 473.—, Magyar Jelzálogbank 458.—, Banque de Paris 1490, Banque Ottomane 692.—, Osztr. magyar államvasut —.—, Déli vasut —.—, Meridional vasut —.—, Keleti vasutak —.—, Waggon Lits —.—, Hartmann gépgyár 564.—, Rio Tinto 17.75, Sucrerie d'Egypte —.—, Tula 244.—, Thomson Houston —.—, Urikányi kőszén 155, Chartered 21.—, De Beers 312.40, East Rand 108.—, Jagersfontein 109.—, Transvaal Consols —.—, Transvaal Land Company 57.—, Váltó Amsterdamra (rövid) 208.12, Váltó német piacokra (rövid) 123.25, Váltó Bécsre (rövid) 104.93, Váltó Belgiumra (rövid) 102.—, Olasz aranyváltó (rövid) 1/16, Váltó Svájcra (rövid) 1/32, Csek Londonra 251.50, Magánkamatláb 1/16, Rentyhe.

ÜZLETI TUDÓSÍTÁSOK.

Vásárcsarnok.

1908. augusztus 11-én.

Az esős időjárás folytán a forgalom az utóbbi napokban igen csendesen alakult. Gyümölcsfélékből csemegeszőlő egyre nagyobb mértékben érkezik és már is leszállt az ár 40 fillérre. Dinnyéből most az apróbb áru kerül piacra, lényegtelen árváltozások mellett. Czukordinnyében mérsékelt a kereslet. Szilva el van hanyagolva, nyári alma nem kevésbé. Idei rózsaburgonya - jegyzéseink változatlanok, a kereslet normális. Vadfélék javuló érdeklődés mellett jól elhelyezhetők. Vaj csendes. Tojás változatlan.

Mai árak:

Husneműek: Helybeli marhahus hátulja 128—136 K, eleje 108—112 K, vidéki borju, borbén hosszan mérve sulylevonás nélkül 70—80 K helybeli borjúhús 84—100 K, sertésusz szalonával 130—132 K, lehozott sertés 140—144 K, szalonna friss 128—132 K, szalonna sózott 116—120 K, szalonna füstölt 128—132 K, olvasztani való 128—132 K, hárj 136—140 K, sertészsír 140—160 K, mind métermázsánként. Füstöltus (vidéki) kg.-ja 1.40—1.60 K, hazai sonka 1.80—2.— K, szalámi magyar 3.60—4.— K, nyári szalámi 1.20—1.40 K.

Vad: Őz 1.60—1.80 K, szarvas —.70 —.80 K, dámvad —.—, vaddisznó —.—, K kg.-kén egészben, nyul nagy —.— K, nyul süldő —.— K, fogoly —.— K, fácán —.— K, szalonka —.— K, darabonként. Fenyvesmadár kötegye —.—

Baromfifélék: Élő rántani való csirke 1.40—2.— K, sütni való 2.40—2.80 K, kacsá sovány 2.60—3.40 K, kacsá hizott 4.—5.— K, liba fiatal 5.—7.— K, lud hizott 10.—16.— K, tyúk —.— K, pulyka —.— K páronként. Vágott: szépen tisztított baromfi: hizott lud 1.30—1.50 K, hizott rucza 1.40—1.60 K, hizott pulyka —.— K, levestyúk 1.20—1.40 K kg.-ként, Pulárd 180—2.— darabonként.

Tejtermékek: Teavaj (centrifugált) I. 2.10—2.30 K, II. —.— K, főzővaj (köpült) 1.50—1.70 K, tehénturó 10—24 K, kilogr.-ként. Valódi erdélyi juhturót és munkásturót igen jutányosan szállíthatunk.

Zöltségfélék: Burgonya (vagonáru) sárga 9.—10.— K, rózsá ujj 6.80—7.20 K, fehér 5.—6.— K, kifli —.— K, sárgarépa 5.—12.— K, petrezselyem 5.—12.— K, vöröshagyma makói 15.—18.— K, közönséges hazai 10.—12.— K, fokhagyma 26.—30.— K, káposzta 10.—20.— K 100 kg.-ként. Burgonya, új —.— K, kalarábé —.— fill, spárga solo K, közép —.— K, leves — f kg.-ként. Zöldbab hüvelyes —.— K, kifejtett —.— K, zöldborsó hüvelyes —.— K, kifejtett —.— K, Paradicsom 10.—14.— K 100 kg.-ként. Uborka salátának 10.—30.— K, ecetbe —.70—1.—, savanyítani —.60—1.80 K 100 darabonként.

Gyümölcsfélék: Szőlő —36.—50 fillér kg.-kint Alma válogatott elsőrendű áru (aranyparmen ranett, Jonathán, Törökbálint, batul stb.) —.— K, másodrendű —.— K, harmadrendű apró áru —.— K. Körte elsőrendű 80—1.— K, másodrendű 30—60 K, dió I. 40—60 K, II. 30—40 K.

Vegyesárak: Méz —.60—1.96 K kilogrammonként.

Tojás: bácskai 72—73 K, erdélyi apróbb áru —72 K.

Budapesti szurómarhavásár.

Budapest, augusztus 11. Felhajtott: 877 drb élő borju (közé 15 rugott), — drb leölt borju, — drb növendékmarha, — drb élő bárány, — drb leölt bárány.

Arjegyzések: Elsőrendű élő borjúkért 66—74 fillér, kivételesen 76—80 fillér; középminőségű élő borjúkért 56—64 fillér; leölt borjúkért — fillér; silány és rugott borjúkért 36—50 fillér, növendékmarháért — fillér, kilogrammonként, levonás nélkül. Élő bárányokért — korona, leölt bárányokért — korona páronként. Az irányzat lanyha volt, az árak 4—6 fillérrel kgr.-kint csökkentek.

Bécsi sertésvásár.

St.-Marx, augusztus 11. (Saját tudósítónk telefonjelentése.) A mai sertésvásárra 13324 darabot jelentettek be, melyből a vásár kezdetéig felhajtott 5655 hizott és 6580 hussertés.

Árak: elsőrendű 117—119 fillér, kivételesen — fillér; középnehéz 110—115; idős 103—107 fill.; könnyű 106—110 fillér; fiatal sertés 96—

124 fillér, kivételesen — fillér kilogrammonként élő sulyban, levonás nélkül.

Sertéskereskedelmi csarnok.

Budapest—Kőbánya.

Budapest, augusztus 11-én. (Hivatalos tudósítás), Hizott sertésárak: Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (páronként 400 kilogrammon felül) — fillér. Közép (páronként 300—400 kilogramm terjedő sulyban) — fillér. Fiatal nehéz páronként 320 kilogrammon felüli sulyban) 129—130 fillér. Fiatal közép (páronként 251—320 kilogramm terjedő sulyban) 130—131 fillér. Könnyű (páronként 250 kgr.-ig) 133—137 fillér. Szerbiai nehéz (páronként 260 kg fölül sulyban) — fillérig, közép (páronként 240—260 kilogramm sulyban) — fillérig.

Sertéslelészám: 1908. évi augusztus 8. napján volt készlet 37865 drb., 1908. augusztus hó 10-én felhajtott 95 darab, 1908. augusztus 10-én elszállított 376 darab, 1908. augusztus 11. napjára maradt készletben 37584 drb. A hizott sertésüzlet irányzata: változatlan.

Sertéskonsumvásár.

Budapest, aug. 11. (Hiv. tud.) Előző napról maradt 292 darab sertés, 32 darab süldő, — darab malacz. Pótfelhajtás — drb sertés, — drb süldő — malacz. Mai napi felhajtás 421 darab sertés, 8 darab süldő, — darab malacz, összesen 714 darab sertés, 40 darab süldő, — darab malacz. Eladatott 573 darab sertés, 40 darab süldő, — darab malacz. Eladatlanul visszamaradt 141 drb sertés, — darab süldő, — drb malacz. Mai árak: Zsirsertés öreg elsőrendű 350 kg.-on felül ételsulyban 104—106 fillér, ételsulylevonással — fillér. II. rendű 280 kg.-tól 350 kgr.-ig, 104—108 fillér, ételsulylevonással — fillér, fiatal nehéz, 300 kg.-on felül — fillérig, ételsulylevonással 132—134 fillérig; fiatal közép 220 kg.-tól 300 kg.-ig — fillér, ételsulylevonással 134—138 fillérig, könnyű 220 kg.-ig — fillér, ételsulylevonással 134—138 fillér. Hussertés, nehéz 300 kilogrammon felül —, könnyű 140—300 kgr.-ig 131—132 fillérig, ételsulylevonással — fillérig. Belföldi süldő 90—112 fillérig, horvát süldő — fillér Malacz — fillérig. (Árak minden levonás nélkül kilogrammonként, ételsulyban értendő.) A vásár irányzata közepes. Az árak változatlanok.

Az Amerikai Porcellán Poudér Részvénytársaság elárúsító helyisége

KECSKEMÉTI-UTCZA 8.

szám alatt van.

Báró Perényi Ödön.

VIZÁLLAS.

aug. 11.		aug. 10.				
lan	Éberding	1.87 2.55	Jász	M.-Salget	0.88 0.81	
Duna	Passau	1.27 3.20		Tokháza	0.75 0.64	
	Linz	0.82 0.62		V.-Namény	0.48 0.16	
	Bécs	0.62 0.62		Tokaj	0.28 0.24	
	Pozsony	2.17 1.18		Tiszafüred	0.30 0.32	
	Komárom	2.37 1.94		Szolnok	0.34 0.32	
	Budapest	1.84 1.84		Csongrád	0.04 0.65	
	Paks	0.78 0.89		Szeged	0.65 0.88	
	Mohács	1.72 1.82		T.-Becse	0.60 0.80	
	Gombos	2.30 2.85		Titl	1.69 1.80	
	Ujvidék	1.78 1.71		Óndava	0.21 1.06	
	Panceova	0.75 0.75		Tapoly	0.88 0.58	
	Órsova	1.54 1.64		Bártfa	0.78 0.45	
Horva	Morvaján	0.67 3.27		Bodrog	1.28 1.56	
Vág	Zsolna	1.50 2.70		Sajó	0.57 0.21	
	Trencsén	1.74 0.84		Hernád	H.-Námeti	0.41 0.16
	Szered	1.61 0.88		Bereettyó	Margitfa	0.67 0.37
Rába	Szt.-Istóthárd	0.62 0.82		B.-Ujfalu	B.-Ujfalu	0.— 0.54
	Sárvár	0.18 0.18		Körös	Ceunca	0.08 0.30
	Győr	1.87 1.58		N.-Várad	0.32 0.25	
Dráva	Várasd	1.70 1.80		Bolányos	0.18 0.20	
	Zákány	0.02 0.20		Tonke	0.80 0.29	
	Bárcs	0.28 0.04		Gurahonó	0.41 0.54	
	Eszék	0.84 0.72		Bákkás	0.21 0.32	
Hara	M.-Szerdah.	0.60 0.44		Gyoma	1.03 0.66	
Száva	Ságráb	0.44 0.53		Gy.-Fehérvár	0.02 0.10	
	Szécsék	1.23 1.06		Branyicska	0.— 0.—	
	Mitrovicza	0.— 0.61		Soborsin	0.— 0.—	
Szamos	Décs	0.55 0.01		Arad	1.08 1.04	
	Szatmár	0.81 0.48		Makó	0.66 1.06	
Kraszna	N.-Majtén	0.96 0.—		K.-Kostély	0.78 1.16	
Latorcza	Munkács	0.16 0.20		Kiszéltó	0.90 0.89	
laborca	Himonna	0.19 0.20		Temesvár	0.02 0.58	
Ug	Perettyeny	0.— 0.04		Becsekerek	0.86 0.88	

Felelős szerkesztő:

PURJESZ LAJOS

Kiadótulajdonos

A Magyar Ujságkiadó Részvénytársaság

Igazgató: ERDŐS ARMAD.

IDŐJÁRÁS.

A meteorológiai központi intézet távirati jelentése. 1908. augusztus 11-én reggel 7 órakor.

Az elmúlt nap időjárásának áttekintése:

Hazánk nyugati részein az eső jobbra megszünt, Délvidéken és Erdélyben azonban jelentékeny esőzések voltak, amelyek többnyire zivatarral jártak (Nygyenyed 32 mm., Dész 38 mm., Lugos 46 mm., Óradna 51 mm.). A hőmérséklet 1-2

Prognózis a következő 24 órára:

Változóan felhős idő várható, lényegtelen hőváltással és helyenkint esővel vagy zivatarral.

Table with columns: Allomás, Hőmérséklet max, Hőmérséklet min, Szélirány és erője, Felhőzet, Levegőnedvesség max, min, Hőmérséklet max, min. Lists various locations like Szatmárnémeti, Ungvár, Késmárk, etc.

Kivonat a hivatalos lapból.

Kinevezések. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Fazekas József okleveles gépész az Országos Magyar Szépművészeti Múzeumnál rendszerített gépész állásra ideiglenes minőségben; a pénzügyminisztérium vezetésével megbízott miniszterelnök Bohus Pál díjtalan pénzügyi számgyakornokot a pénzügyminiszteri számvétséghez ideiglenes minőségű segélydiás pénzügyi számgyakornokká nevezte ki.

Megerősítések. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Zöld Sándor szamosújvári állami polgári iskolai igazgató-tanítót igazgatói minőségében, Csák Sándor, Vas János, Hribik Aladár, Fodor István és Dávid Mihály ideiglenes minőségű gyógypedagógiai tanítókat pedig állásukban végleg megerősítette.

Áthelyezések. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Lenkreszán János somkutpataki és Buttyán János szankizsáki, továbbá Meliszek Ida örkényi és Nagy Irma nyirbátori állami elemi iskolai tanítókat kölesönösen; a budapesti törvényszék elnöke pedig Oravecz István váci járásbírói hivatal-szolgát a vezetése alatt álló törvényszékhez helyezte át.

67518 szám 1908 I/B-1.

Kitermelt földgyhaszonfa eladása!

A beszerzésbányai m. kir. erdőigazgatóság zólyomi m. kir. erdőgazdálkodásában télen termelt, tónél és kéregben levő és úgy is mért alábbi földgyhaszonfa folyó évi szeptember hó 9-én Zólyomban az ottani m. kir. erdőgazdálkodás hivatalos helyiségében délelőtt 9 órakor zárt írásbeli versenytárgyalás útján következő csoportokban fog eladatni.

I. Szoliszkó A. ú. o. IV. vs. 21 tag 22 osztag.

1029 drb. 15-62 cm. középméretűvel 897.26 köbméter. Kikiáltási ára 15888 kor. 08 fill. Bánatpénz 1600 kor.

II. Arganovó A. ú. o. IV. vs. 22 tag 24 osztag.

1047 drb. 15-60 cm. középméretűvel 1024.66 köbméter. Kikiáltási ára 19022 kor. 08 fill. Bánatpénz 1900 kor.

Az árverés tárgyát képező földgyhaszonfa a zólyomi vasúti állomástól mintegy 10 kilométernyire fekszik. Az árverési feltételek valamint az ajánlati űrlapok az erdőigazgatóságnál és a zólyomi m. kir. erdőgazdálkodásnál megtekinthetők illetve megszerzethetők.

Budapest, 1908. évi augusztus hónap.

M. kir. földmívelésügyi Miniszter.

Névmagyarosítások. A belügyminiszter kiskoru Weisz Miklós budapesti lakos Havasra és Gottlieb Mihály kassai lakos családi nevének Gerőre kért átváltoztatását megengedte.

Pályázatok. Karczagon közjegyzői, az alsórendű adóhivatalnál ellenőri, a hevesi és a köhalmi adóhivataloknál díjas szakornoki, a köhalmi járásbíró-ságnál telekkönyvi átalakító-díjnoki, Bustyaházán (Máramaros várm.) postai ügynöki és a makói pénzügyigazgatóság kerületében egy pénzügyi fő-ügyszóki állásra 2 hét; - a komráomi törvényszéknél pedig hivatalozgói állásra 4 hét alatt lehet beadni a pályázati kérvényeket.

EGYETERTÉS

politikai napilap.

Kiadóhivatali igazgató: CAJOR MATYÁS

BUTOR RÉSZELETTÉRE RENDELHETŐ OLCSÓAN KAPHATÓ ERENTREU TESTVÉREKÉRT BUDAPEST, VI., EÖTVÖS-UTCA 17. (ANDRÁSSY-UTCA SÁRKI) HÉTEL ÁRBEJÖZÉK INGYEN. TELEFON 8277

Titkos betegségek Dr. CZINCZÁR egyetemi orvosudor specialista. Biztos és lelkiismeretes meggyógyításra óriási tapasztalata folytán legjobban ajánljuk. Budapest, IV., Rápoly-körút 10. I. emele. Rendel. d. e. 10-4 és este 8-8 óráig.

MOTORVEVŐK FIGYELMÉBE! Herkules-motorvállalat, Budapest, V., Váci-ut 30. Ajánlja egy cséplési, mint malomüzemre különösen alkalmas, leggyorsabb benzinkomobilját, melyek V. ker., Váci-ut 30. számalatt gyárban bármikor üzemen megtekinthetők. Teljes jótállás kifogástalan üzemenért!

Kastély (Biharmegyében) gyönyörűen berendezve, két meléképülettel, parkkal, hozzá egy 7000 koronát jövedelmező szőlővel eladó. Czim megtudható; Mosse Rudolfnál Budapest, Nádor-utca 11. 27809

Az ATHENAEUM r.-tára: könyvkiadóhivatalában: (Budapest, VII., Rákóczi-út 54. szám) megjelent: ISKOLAI HELYESÍRÁS A miniszteri rendelettel kiadott új helyesírás szövege és rövid magyarázata. Irta SIMONYI ZSIGMOND Harmadik kiadás. (Engedélyezett segéd-könyv. Ára 50 fillér.) Kapható a kiadóhivatalban, valamint minden hazai és könyvkereskedésben.

Benzin-, nyersolaj- és szívógáz-motorok. Motoros cséplőgépek. A legjobb gépek. A legolcsóbb üzem. Kedvező fizetési feltételek. Tessék árjegyzéket kérni, ingyen küldjük. Dobry Ant motor- és gépgyárainak magyarországi egyedárúsi: Szabó Emil és Társa Budapest, V., Hold-utca a23. sz

Titkos betegségek gyógyításra legjobban ajánlható 28 éven át szerzett kórházi tapasztalatai alapján Dr. KAJDÁCSY v. es. és kir. eszod orvos és kórházi főorvos. Biztos sikerrel, rövid idő alatt gyógyít húgyszólyást, hólyagbajt, sebeket, bujakórt (syphilit), hórbajokat, elgyengült férfierőt, idősebbeknél is, önterőzést és annak utóbjait, ideg- és hátgerinobajt, valamint minden női bajokat. RENDEL: 8-4-ig és este 7-8-ig. Budapest, VIII., József-körút 2. Levél útján is biztos gyógyásiker.

Magyar királyi államvasutak igazgatósága. 160674/908. számhoz.

Pályázati hirdetmény. A magyar királyi államvasutak igazgatósága a jövő 1909. évben, esetleg 1911. év december hónap 31-éig szükségelt lámpa, lámpás és gázvilágítási alkatrészek, nemkülönbben a Washington petróleum vilámpa szállítást biztosítani szándékozván, ezennel nyilvános pályázatot hirdet. A kiírás tárgyát képező fent megnevezett árukat előtűntetű I-IV-ig jelölt jegyzékek, melyek egyszerűsöd ajánlati űrlapul szolgálnak, valamint a szállítókra vonatkozó részletes módozatokat tartalmazó ajánlati felhívás a magyar királyi államvasutak igazgatósága anyag és leltárbeszerzési (A III.) szakosztályánál (Budapest, VI. Andrassy-ut 73 sz. II em. 40 ajtó szám, díjtalanul megszerzethetők.

A szabály szerint kiállított egy koronás magyar királyi okmánybéllyel ellátott ajánlatok lepecsételve legkésőbb f. évi szeptember hó 4-én déli 12 óráig a magyar királyi államvasutak anyag és leltárbeszerzési szakosztályában (II. emelet 43) átadandók, illetőleg posta útján oda beküldendők és a boríték ezen külsővel látandó el. Ajánlat lámpa, lámpás és gázvilágítási alkatrészek Washington petróleum vilámpa szállítására 160674 1908. A III. számhoz.

Bánatpénzül az ajánlott áruk egy évi értékének 5%-a készpénzben, vagy állami letételekre alkalmas érték-papirokban legkésőbb f. évi szeptember hónap 2-án déli 12 óráig a magyar királyi államvasutak budapesti főpénztáránál leteendő.

Később benyújtott ajánlatok, valamint olysnok, melyek nem pontosan és a részletes módozatok betartó s a mellet állítatnak ki, végül olyanok, melyek után bánatpénz nem tételtet le, figyelembe nem vétetnek. Budapest, 1908. augusztus havában.

Az igazgatóság. (Utányomás nem díjazatik.)

Ezen specialista legjobban ajánlható szerlelt gazda tapasztalatai alapján, melyeket a kórház húgyszólyi és bujakóros osztályán való működése alatt számos éven át szerzett. Dr. FABINYI specialista nemi bajokban emeritált kórházi orvos gyorsan és alaposan gyógyít bármely régi és új nemi betegséget (húgyszólyást ebeket, syphilit stb.) Impotentiát (férfiui gyengesség megidősebbeknél is meglepő eredménnyel, a rendszeres foglalkozás megzavarása nélkül. Biztos siker folytán a honorarum utólag is fizethető. Levelekre díjtalanul válasz. Kívánatra gyógyszerok. Rendelés: d. e. 9-3-ig és este 6-8-ig. Budapest, Rákóczi-ut 8/A. szám. (A Pannónia szállodával szemben.) Átjáró ház. - Bejárat a lépcsőnél. - Külön várószobák.

S Z I N H A Z A K

Szerdán 1908, augusztus 12-én.

Király színház

100 év múlva

Műsor. Póntok: A sasfők Szombat: A császár katonái Vasárnap: A sasfők

Műsor. Póntok: A sasfők Szombat: A császár katonái Vasárnap: A sasfők

Fővárosi nyári színház

Csökkirály

Regényes daljáték 3 felv. Kezdeté fél 8 órákor

Műsor.

Osztörtők: A kék égét Póntok: Csökkirály Szombat: d. u. Lili Hato: Fuzsitus kisasszony Vasárnap: d. u. Szép Helena. Kele: Fuzsitus kisasszony

Városligeti Nyári Színház

Czigánybáró.

Operette 3 felvonásban. Irta Jókai Mór. Zenéjét szerzeszte Strausz János. Kezdeté fél 8 órákor

Magyar színház

Zárva

FŐVÁROSI ORFEUM

WALDMANN IMRE Igazgató. VI., Nagymező-u. 17

Szombaton, augusztus 15-én

Nagy megnyitó - előadás! Változatos új műsor.

Elsőrendű attrakciók Kezdeté 8 órákor

Jegyelővétel: péntektől, 14-ikétől kezdődőleg d. e. 10-1-g és d. u. 3-6 óráig.

IFJ. SCHULLER FERENCZ

nagyvendéglője VI. kerület, Andrássy - ut 39. szám, A szalmaözegek legkedveltebb étterme. Kérésre árak! Kifűző kiszolgálás

BEKETOW CIRKUSZ Városliget

Ma este 7/8 órákor Nagy Fényes Előadás

"Nino" a világ legerősebb embere. Nino 2 autóbilit emel fel egyszerre a tenge ülökkel együtt. Az autóbilitok súlya 1800 kg. Verona csoport a jelenkor legkiválóbb korok párnázásai 6 hólyg 1 fűző és az egész nagy műsor.

Déli vasut.

2590/T. sz. (Menetdíjkezdmények a déli vasuton Budapestre és vissza Szent-István-ünnepe alkalmából.) Szt. István ünnepe alkalmából a déli vasut magyar állomásairól f. évi augusztus hó 17-től kezdődőleg Budapest déli vasutára mérsékelt áru menetérti jegyek adatként ki és pedig oly módon, hogy az utasok az I. kocsiosztályban két II. osztályu, a II. kocsiosztályban két III. osztályu egész jeggyel, a III. osztályban pedig egy II. osztályu rendes menetjeggyel utazhatnak d. v.-ra és vissza. A szomszédos forgalom ezen menetdíjkezdményből ki van zárva.

Gyorsvonatok a megfelelő gyorsvonati jegyek váltása mellett használhatók. Oly megállóhelyekre nézve, melyek rendes menetjeggyel nem bírnak, ezen menetdíjkezdmény ki nem terjed.

Ezen kedvezményes jegyek f. évi augusztus hó 17. 20. napján, az utóbbi napon azonban legkésőbb a délelőtti órákban Budapestre érkező valamennyi menetrendszerű vonathoz a datnak ki.

A visszautazásnak augusztus hó 20. és 21-én kell megtörténnie é. p. olykép, augusztus hó 20-án legkorábban a Budapest d. v. állomásról ugyanaznap délután induló első vonat, ellenben augusztus hó 21-én legkésőbbben a Budapest d. v. állomásról ugyanaznap este induló utolsó vonat használható. Utmegszakítás sem az oda-, sem a visszautazásnál nincs megengedve. Gyermekké részére külön kedvezmény nem engedélyeztetik.

E váltott menetjegyek a Budapest d. v.-ra való érkezés alkalmával nem adandók le, minthogy azokat a visszautazás alkalmával is fel kell mutatni. Budapest, 1908. július hó 20-án. Az Üzletigazgatóság.

BUZIASI PHONIX ÁSVÁNYVÍZ

Kitűnő hatásu vese- és hólyagbajoknál

Szénsavdus, kellemes, savanykás ízű, vasmentesített,

rendkívül üdítő asztali viz.

Üdít, gyógyít! Orvosilag ajánlja!

Iró-gyógyomlóra használva, vese- és hólyagbajoknál, a vesemedencebe idült hurutjainál, húgykő- és fűvenykepződésnél a légnak és a kiválasztószervek hurutos bántalmainál kitűnő hatásúnak bizonyult.

Prospektust kíván a traktálni a forráskezelőség:

Musohong buziási gyógyfürdő igazgatósága Buziásfürdő.

Kapható: Budapestben Édeskúty L. Ásványvíz kereskedőknél, valamint minden fűszer- és csomagoló kereskedésben.

SZABADALMAKAT

védjegyeket és mintaalimat megszerző Szabadalmakat Értékesítő Vállalat

FASZTOR (bej. cég) BUDAPEST, VII., ERZSEBET-KÖRUT 17. Felvilágosítás díjtalan. Telefon 24-28.

Butor

készpénzért és részletre

3 szoba teljes berendezés 360 forintért mely áll: 1 háló, ebédlő és szalon, 100 szoba állandóan készen raktáron a legegyszerűbb kivitelű a legfinomabbig. Képes árjegyzék ingyen. Album 50 fillér bélyegben.

Nagy Imre lakberendezési vállalata.

Budapest, Váci-körut 9. (Szerecsen-utca sarok.)

DELI étterem és kávéház

a Dunaparti korszón, Wurm-u. sarkán Ma és mindennap délután 4/5-1/2-ig és este 7/8-tól kezdve az európai hírn

CISKOVSKY

quartette hangversenyek, fényes változatos műsor. Rendes polgári árak. Hűség és meleg ételek.

AMERIKAI PARK

Telefon 4-49. UJ-ÖSBUDAVARA Igazgató: Friedmann A.

Nyitva délután 6 órától reggel 4 óráig. Ma és mindennap

Nagy Disz Előadás a Varietében.

Persina 100 idomított állattal.

8 Tan-Kvai 8 | 8 Colini-Clairons 8 a kínai művészek a forgószéltáncosok és az egész monstre augusztusi műsor.

A Tabarin Moulin-Rougeban

Kezdeté 12 órákor 25 szenzációs új szám Kezdeté 12 órákor HAJNALIG TÁNCZELŐADÁSOK Az előadások kedvezőtlen időben is megtartanak.

Telefon 11-06. Minden vízmérő-tulajdonosnak fontos! Telefon 11-06

Védelem vízfogyasztás ellen

a vízfogyasztás hetenkinti ellenőrzése folytán. Prospektust és felvilágosítást mindenkor ingyen küld a

Budapesti Vízmérő Betéti Társaság KUNZ F.

vízmérők szakgyára, Saját gyártelep.

Osztály: vízfogyasztás ellenőrzés Budapest, I, Bors-utca 14

Ajtók és ablakok

régi és új vasredőnyök teljes vasalással. Kapuvás rácsok, kerkeresek, keramittlapok, Kehlheimi lapok olcsón kaphatók

Kelemen Mór, épület-bontós vállalkozónál Budapest, Nádor-u. 72-74. Fiók Utca Sziget-ut 5.

TÁTRAKALAUZ

1908.

Utmutató a Magas-Tátrába és a Tátravidéki fűrdőkbe.

A Magyarországi Kárpátgyógyászati közreműködésével szerkesztette: Dr. Szontag Miklós kir. tanácsos.

- Általános -

Dr. Jármay László.

Térképekkel. 4 új kiadás. Ár 2 kor. 40 fill.

SINGER és WOLFNER kiadása,

Bpest, Andrássy-ut 10.

Advertisement for firearms featuring an image of a rifle and the text 'Vadászoknak!' (For hunters!) and 'Aufrecht és Goldschmied' (Aufrecht and Goldschmied) gun shop. It lists various types of rifles and revolvers available for purchase or rental.

